

32 TRANG OSIS

NGÀY NAY

LÝ TOÉT — Phải biết ngồi
ăn nghiêm trang, trật tự
như thè kia mới đáng mặt
là thanh niên chứ !

Số đặc biệt "THANH NIÊN"

Vạn Năng Linh Bồ

Một thứ thuốc bồi sức khỏe hay nhất ở xứ này !

Thuốc này dùng những cơ thể của loài vật như gân hươu, tim lợn, óc lợn, cao hầu, cao ban long... và nhiều vị thảo mộc quý giá nên bồi bổ cho cơ thể người ta rất mau chóng.

Những người gầy còm, ho vè đêm, trong người nhọc mệt, kém ăn ngủ, những người làm việc bằng trí khôn nhiều quá, tâm thần chán nản; bay quên, bay đánh trống ngực, những người biếng muộn con cái, những người có đẻ không có nuôi, những người đẻ non, những người bị thủ dâm mà sinh ra đau thận, ủ tai, mờ mắt, sảng tinh hoạt quá, những người sau khi đau ốm, đau mỏi thân bì, thở không khí, gáu xương lồng lěo, đêm nằm chiêm bao, mộng ám, dùng thuốc này bồi bổ sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết các

bệnh kẽ trên. Thực là một thứ thuốc rất hay, chữa khỏi hết thảy các bệnh bởi kém sức khỏe mà sinh ra.

Các cụ già đau mông mày, đau ngực, mờ mắt, những người làm việc hàng ngày lồn bại đến sức khỏe, những người trẻ tuổi học hành tư lự quá độ kém trí khôn, ít trí nhớ... dùng thuốc Vạn Năng Linh Bồ số 90 của Lê huy Phách tăng thêm tuổi thọ, thần hinh tráng kiện, phất khởi tinh thần, làm việc lâu mệt, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, ăn ngon, ngủ yên, khỏe mạnh luôn luôn! Vạn Năng Linh Bồ số 90 của Lê huy Phách — một thứ thuốc bồi bổ sức khỏe hay nhất ở xứ này — giá 1\$00 một hộp.

Bại Thận, Di Tinh, Mộng Tinh

Dùng thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách khỏi hết các bệnh ở thận

Kết hợp trăm vị, nghìn thứ thuốc bồi thận... nhưng ai cũng phải dùng phân thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách là hay hơn cả, vì thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm rất công phu, có vị phái âm phơi hàng tháng để lấy dương khí, có vị phái tròn xuông đất súng 100 ngày để lấy thô khí và đất nhất là vị « Hải cầu thận ». Những người ba thận : tiêu tiện trong đục bất thường, đau lưng, mờ mắt, ủ tai, tóc rụng, tinh khí loãng kém đường sinh dục, hoặc

sinh ra mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, lanh tinh, nhiệt tinh, liệt dương... hoặc những người sau khi khỏi các bệnh phong tinh ; ướt quí đầu, đau lưng mờ mắt... dùng thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách khỏi hết các bệnh, tốt đường sinh dục về sau, bệnh lâu năm lâm cũng chỉ dùng 2 nlop đã thấy hiệu nghiệm rất nhiều. Giá 1\$00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh, khí hư

Nhà thuốc Lê huy Phách có nhiều phương thuốc chữa các bệnh của phụ nữ rất thần hiệu, đã được nhiều các bà tin dùng, đều được trăm phần như ý nhất là các thứ thuốc điều kinh và khí hư, ai cũng công nhận thuốc Lê huy Phách là hay hơn cả!

Điều kinh chung ngọc số 80, giá 1\$50 — Riêng chữa các bà bắt điều kinh, kinh hành khi lên tháng, kinh xuống tháng, hoặc 2, 3 lần trong một tháng, sắc huyết tím nhạt, ăn ngủ không điều hòa, vắng đau nhức óc, ủ tai, đau bụng... Dùng thuốc này kinh nguyệt đã mau điều hòa lại chóng có thai nghén. Thực là một thứ thuốc cần

rất đặc dụng.

Điều kinh bồi huyế! số 21 giá 1p.00 — Riêng chữa các cô có bệnh bắt điều kinh... Dùng thuốc này kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Đoạn căn khí hư ẩm số 37 giá 1p.00 — Ra khí hư vàng, trắng, tiêu tiện trong đục bất thường, có giấy có cặn... kinh nguyệt bắt điều lâu bụng nồi hòn... dùng thuốc này kèm với « Tảo nhập khí hư trùng » số 38 giá 0p.50 — khỏi hẳn bệnh khí hư, lợi đường sinh dục về sau.

Những thứ thuốc độc tài Chữa bệnh Lậu, Giang - Mai

Những ai mắc bệnh Lậu, Giang-mai đã chữa đủ các thứ thuốc, tiêm đủ các thứ thuốc mà bệnh vẫn trơ ra... Dùng thuốc Lê huy Phách nhất định bệnh khỏi tuyệt nọc. Các thứ thuốc chữa bệnh phong tinh của Lê huy Phách là những thứ thuốc độc tài, công hiệu là thường, dù mới mắc hay đã lâu dùng thuốc Lê huy Phách đều khỏi cả.

Lâu kinh niêm ; thường ngày vẫn ra mủ, hoặc phải đi lại 3, 4 lần... tiện đục, vẫn... dùng Lậu mủ số 10 giá 0p.50 kèm với Tuyệt Trùng số 12 giá 0p.60 — bệnh rất mau khỏi. Công hiệu của hai thứ thuốc này không thể nói hết được. Đã hàng nghìn vạn người chữa đủ các thứ thuốc này, ta, tiêm đã chán, uống đã chán mà bệnh vẫn trơ ra... dùng hai thứ thuốc này, bệnh khỏi tuyệt nọc — Thực là hai thứ thuốc độc tài chữa bệnh Lậu kinh niêm.

Lậu mới mắc : tức buốt, dài rất, nóng bàng quang, ra mủ nhiều ít, rát, xanh... dùng thuốc năm 1935 số 70 của Lê huy Phách khỏi hết

các bệnh này. Bệnh Lâu mới mắc dùng thuốc này của Lê huy Phách hay nhất, mau khỏi nhất, giá 0p.60 một hộp.

Giang-mai số 18 giá 1p.00 : lở loét quí đầu, mọc mào gà, hoa khé, phát hạch lèn soái, đau xương, đau tủy, phá lở khắp người... nặng, nhẹ dùng thuốc Lê huy Phách 2 hộp khỏi hẳn ! Thực là một thứ thuốc hay vô cùng đã làm lấn áp hết thảy các thứ thuốc giang mai mà người ta đã thấy ở xứ này.

Tuyệt trùng số 12 giá 0p.60 : Lậu, giang mai, hạ cam chưa tuyệt nọc, sinh nhiều biến chứng lè sau : tiêu tiện trong đục bất thường, có cặn, có vón, đau xương, rát tủy, mỏi mệt thân thể... cùng trăm nghìn bệnh lặt vặt khác nữa, căn nguyên chỉ bởi nọc bệnh chưa khỏi rút... uống Tuyệt Trùng số 12 này kèm với « Bồ ngũ tạng » số 22 giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, mọi điều như ý. Hai thứ thuốc này đã được vạn vạn người dùng qua đều công nhận là hai thứ thuốc hay nhất ở xứ này.

Nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH

19, Boulevard Gialong (Hàng Giò) HANOI

ĐẠI-LÝ CÁC NƠI : Haiphong : Nam-tan, 100 Bonnal. Nam-dinh : Việt-long 28 Rue Champeaux. Thái-binh : Minh-Đức, 97 Jules Piquet. Hải-dương : Phố 8, 1 phố Kho Bạc. Ninh-bình : Ich tri, 41 Rue du Marché. Baenlinh : Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-An. Hongay : Hoàng-dao-Quý, 5 Théâtres. Yên-bay : Phố-đinh-đường, 11 Avenue de la Gare. Cao-bằng : Lưu-đức-Vy 24 Galliéni. Phú-ly : Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây : Phú-Lương, 8 Andre Bertrand. Lạng-sơn : Lý-xuân-Quỳ, 10 bis Rue du Sel. Thành-hóa : Thái-Lai, 8 Grand-Rue. Vinh : Sinh-Huy, 59 Phố Ga. Huế : Văn-Hòa, 20 Rue Phanri : Ich công thương cuộc. Dalat : Nam-nam dược phòng. Quảng-ngãi : Lợi-Hưng, Route Coloniale. Kâmpot : Bazaar Song-Bông. Thatkhet : Maison Chung-Ky, và khắp các tỉnh ở Nam-kỳ đều có đại-lý và
Tổng đại-lý tại Mỹ Tho : NAM-CƯỜNG-THU-XA.

Số đặc biệt « THANH NIÊN »

của NGÀY NAY

THẠCH LAM XẾP ĐẶT

VĂN ĐỀ THANH-NIÊN LÀ VĂN ĐỀ QUAN TRỌNG HIỆN THỜI. MUỐN GIÚP CÁC BẠN ĐỌC TÀI LIỆU ĐỂ GIẢI QUYẾT VĂN ĐỀ ÁY, NGÀY-NAY XUẤT BẢN SỐ ĐẶC BIỆT NÀY LÀM NƠI DIỄN-ĐÀN CHUNG CHO MỌI NGƯỜI. CHÚNG TÔI CỐ TRƯỚC HẾT GIỮ ĐỊA-VỊ TRUNG LẬP VÀ KÍNH TRỌNG Ý KIẾN CỦA TẤT CẢ CÁC BẠN ĐÃ QUAN TÂM ĐẾN VĂN ĐỀ THANH NIÊN NƯỚC NHÀ.

THANH NIÊN, MỘT VĂN ĐỀ MỚI

DÒI thanh-niên ngày xưa thật là êm-dềm, giản-dị
Họ không băn khoăn, không hoài nghi.

Mục đích của sự sống hiện ra trước mắt họ
một cách rõ rệt: noi theo dấu vết của cõi nhân, lấy các bậc
lão thành làm khuôn mẫu để dần dà trở nên những bậc
lão thành khác

Coi đời êm đềm ấy, ngày nay không còn nữa.

Ném vào giữa hai giọng văn hóa trái ngược nhau,
thanh niên bứt rứt đi tìm nghĩa sự sống. Trong hoàn
cảnh cõi, thanh niên hấp thụ nền học mới và lúc nào cũng
thấy những điều sở đặc mạnh mẽ chống phai với cái kỷ-
luật có từ ngàn năm.

Thanh niên, từ đó thành ra một « văn đề »

Bấy giờ, hành vi, tư tưởng, nguyện-vọng của thanh
niên trở nên những dầu để thông thường. Luôn luôn,
người ta phê bình khuyên nhủ thanh niên. Dư luận rất
là phân vân: Có người yêu, người ghét, có người chê,
người khen

Một điều chắc chắn, là ai ai cũng nghĩ đến thanh
niên, cũng tự hỏi :

— Thanh niên, hy vọng của nước, hiện đương đi
đến đâu, có những nhiệm vụ nào và mong ước những gì?

Những tài liệu sau đây, chúng tôi mong sẽ giúp ích
một vài phần về sự giải quyết câu hỏi quan trọng đó.

Thanh niên

TÍNH TỐT VÀ TÍNH XẤU CỦA THANH NIÊN

Ý kiến lượm lặt trong các sinh viên trường Đại Học.

MUỐN biết rõ những nét xấu và nét tốt của Thanh Niên, không gì rõ ràng hơn là điều tra ngay ở các bạn Thanh Niên sinh viên các trường Đại-Học Đông - dương. Vì các bạn sinh viên dù trẻ dè can đảm, dù kinh nghiệm dè tự xét mình. Những câu trả lời chúng tôi lượm lặt được đều là những câu trả lời rất thành thực: các bạn chúng tôi hỏi đã không ngạc nhiên gì khi mình một cách nghiêm khắc và chất chẽ. Cuộc điều tra nhỏ này, đã có cái kết quả mà chúng tôi dự đoán trước. Những lời xét đoán của các bạn Sinh Viên về Thanh Niên học sinh rất xác đáng và minh bạch. Đó là một triệu chứng hay, vì xét đoán mình là một việc xưa nay Thanh Niên ta không chịu làm; mà có biết mình mới mong tiến bộ được.

Tính tốt và tính xấu của thanh niên chung là những tính gì?

Về tính tốt, các bạn đều đồng ý về mấy tính: Thông minh, chăm học, và có tài thâu thái. Đó là ba đức tính mà người ngoại quốc đều công nhận cho mình. Chúng ta biết đó toàn là những đức tính thu động, những đức tính tràn và lồng hợp với cái lờ dờ của người Á-dông.

Về tính xấu, các bạn Sinh Viên cũng đồng ý không kém: thiếu tư cách, thiếu nghị lực, thiếu hoạt động, thiếu sáng kiến và

đặc sắc riêng. Toàn thiếu là thiếu! Có bạn lại bi quan đến nỗi bảo rằng tính tốt thanh niên ta không có gì, mà tính xấu có tất cả: lãnh đạm, nồng nỗi, tự mãn, hơm hơm, nhẫn nhục, vân vân...

Thật ra, chúng ta chưa đến thế. Nhưng ai cũng công nhận rằng cái học của ta chỉ là cái học sách vở, cái học khoa cử, và như vậy, không giúp ích gì cho nhân cách. Các bạn lại nhận rằng lỗi tại hoàn cảnh một phần lớn, và thanh niên ta — cũng như những người khác tuổi — đều chịu ảnh hưởng xấu xa của hoàn cảnh.

Tính tốt và tính xấu của thanh niên học sinh

Cũng những tính xấu và tính tốt như trên; không khác gì. Bởi thanh niên Sinh Viên với thanh niên chung là một.

Kết luận

Vậy làm thế nào thay đổi tình thế của một hạng Thanh Niên không ham muôn, không nhiệt thành, không lý tưởng đó? Các bạn đều đồng ý về sự phải *gây lây lính khí* (caractère), sự cốt yếu nhất của Thanh Niên. Thông minh, chăm học, mà không có tính khí cũng vô dụng. Tóm lại, cần phải luyện thêm giá trị con người, nầy nở hết cái có thể của người, với tất cả ý nghĩa cao quý và trong sạch của tiếng ấy. Phải suy xét, phải tìm lời, ham biết, ham nghĩ một cách mẫn liệt và sâu sắc hơn.

Người điều tra T. B.

Ý kiến Bác sĩ Phan huy Quát, ở trường Y - Học
(Cựu hội trưởng Tổng hội sinh viên)

THANH NIÊN CHUNG — Tính tốt: tài bắt chước, nhưng vẫn có đặc sắc riêng (giống Nhật - bản hơn Tàu).

Tính xấu: không kiên gan và bền chí. Không ham biết. Không có chí sáng kiến. Lãnh đạm với công việc xã hội.

Phương thuốc: Những cuộc du học.

Mở rộng ban trung học, và nếu có thể, « bắt buộc phải đi học » — Nâng đỡ những sáng kiến tư có ích lợi cho xã hội.

THANH NIÊN HỌC SINH — Tính tốt: chán học, thông minh không kém sinh viên nước ngoài, có thể theo khoa nào cũng được.

Tính xấu: Không có thể thực hành những sở học của mình. Không chú ý đến các khoa học nào không có ở chương trình.

Phương thuốc: Cần phải, sau khi ở trường ra, tập việc ở các phòng thí nghiệm hay tìm tòi.

Phan huy Quát

Ý kiến ông

Ng-bình-Nghiên

Ông Nghiên là trưởng ban Y Học trong Tổng-Hội Sinh-Viên (A.G.E.I). Chính ông là người đầu tiên khởi xướng sự cải

cách về g phục của phu-nữ trong các báo ở Bắc và Nam Kỳ, nhưng công việc của ông không được mấy người biết.

NHỮNG câu trả lời của ông:

THANH NIÊN CHUNG: Tính tốt: Ý muốn luyện mình theo văn minh mới. Thích ứng chóng với hoàn cảnh. Nghị lực.

Tính xấu: Đời thanh niên ta rất ngắn. Ta thành đạo mao sorman, trở nên già về hình thức và về tinh thần chóng quá.

— Thanh niên ta yếu ớt so với thanh niên nước ngoài.

— Về phần phụ nữ: ít có thiếu nữ học rộng. Muốn giải phóng, không cứ đòi bình quyền với đàn ông, phải học hành và làm việc. Không cần « đàn bà búp bê », « đàn bà nội trợ », hay « đàn bà cô lập ».

Hy vọng đặt trên thanh niên Việt-Nam:

Ta có thể tin mỗi ngày một hơn lên.

THANH NIÊN SINH VIÊN:

Tính tốt: Hoạt động, kiên chí, hợp quần, mực học thức cao. Thanh niên lấy vợ muộn hơn, như thế tốt vì lâu già, giữ được lâu nghị lực, và lòng nhiệt thành.

— Phụ nữ theo học các trường Đại học càng ngày càng nhiều.

Tính xấu: Không có sự vui vẻ thanh niên.

Hy vọng đặt trên Thanh niên sinh viên: Hy vọng được theo học tất cả các bạn. Được sang Pháp và Ngoại quốc. Phải không cần lợi để học thêm.

Ng-bình-Nghiên

PHÒNG VĂN «CHÓP»

của Thanh Tịnh

Một thanh niên học sinh Huế

— Anh học để làm gì?

— Để tìm kiếm thêm những cái mình chưa biết.

— Rồi biết để làm gì?

— Để áp dụng vào những công việc cần đến nó.

Một thanh niên học Phật Huế

— Chú học Phật cót để làm gì?

— Để phân biệt cái « thật » với cái « giả », cái « có » với cái « không ».

— Phòng phân biệt được rồi chú sẽ làm gì?

— Sẽ khuyên thiện hạ di tìm cái « thật » và biết chuộng cái « có ».

— Thế nào là « thật » thế nào là « có ».

Sống cho người khác là « thật » lão hạnh phúc người khác làm hạnh phúc của mình là « có ».

Theo chủ, dác Phật, dừng chùa có ích gì không?

Có ích lâm nếu lúc nào không có cái ich khác cần hơn.

Như..?

Như lão tiền ây giúp cho ki ngheo chẳng hạn.

Nếu giáo lý đạo Phật quả như vậy thì chủ cho tôi nói câu nãy.

Vâng anh cứ nói.

Nam Mô A-Đi-Đà Phật.

Một thiếu nữ Huế

Cô đã thôi học?

Vâng em đã thôi học từ lâu.

(Xem tiếp trang 29)

Nên mua vé

TOMBOLA ADEPS

Số độc đáo: Ô tô Peugeot 302 hơn 3000 \$

Mỗi vé 0\$50

Mở ngày 1er Juillet 1938

HỌC SINH

TỪ SƠ-HỌC ĐẾN CAO-DÀNG

ĐI HỌC ĐỂ LÀM GÌ?

Phỏng vấn các học sinh

Bí họe để làm gì? Chúi đầu vào sách, cặm cụi làm bài, học đứng, học ngồi, bỗn, bỗn ngủ, học như tung kinh trong lúc ve kêu gáy trưa mù hè, hoa xoan nở, để làm gì? Và cũng để làm gì nổi to tiếng, sự hư gãy mỗi khi gần thi cử?

Bó lă câu hỏi mà chúng tôi đã đem hỏi tất cả các học sinh, từ bậc sơ học cho đến ban cao đẳng. Những câu trả lời dưới đây là những câu trả lời thật ra miệng, đột ngột và tự nhiên. Chúng tôi cứ để nguyên như thế.

— Ông vu vơ lâm! ở nhà cho đi học, cố nhiên là sướng hơn bắt làm thợ nề; tôi đi học. Tôi đã đi học, tôi ráng cho đỡ, để được học nữa. Có thể, bây giờ tôi mới được học tú tài.

— Nhưng ông đâu tú tài để làm gì?

— Đầu tú tài thì đè mà đậu tú tài chứ sao? Còn ngoài ra, để làm gì, thì trời biết!

Một cậu Saigon, quần áo rất đắt tiền, một cái đồng hồ vàng nơi tay, cười lộ rạng rỡ, giàu, giàu lắm:

— Để làm gì? Với tôi: « mảng phú! » Để đi xa, để nhà gửi tiền, tiêu chơi cái đĩa. Và cũng để mà đậu, vì đậu vẫn hơn không.

Một cậu hiền từ, giản dị mà thông minh:

— Ô! tôi đương đọc Wordsworth, thú quá! Tiếng Anh hay ghê lắm, ông ạ. Còn Shelley, còn Tennyson nữa chứ, tôi thích quá! Đó là chưa kể Byron...

Ban tú tài (phần thứ hai)

Một cậu học « mát », nhưng tính nóng :

— Để mà đậu! Thầy tôi nói: không đậu thi không gửi tiền, không cho về nhà, vì họ sẽ từ hôn, mất cái mồ. Làm như tôi cần lắm! Đi học mà bắt phải đậu, thi đến tụi tử.

Một cậu khác, mắt mờ màng nói nhỏ:

— Để chiếm trái tim người yêu, nghĩa là phải đỗ. Đỗ xong, hè này thi phải biết!

Một cậu nữa, nói giọng tây lầm, vì học trường tây:

— Tôi sẽ vào trường agent technique, nghe nói sang năm sẽ mở.

Các cậu học sinh « philo » vì triết lý hơn một chút, nên trong bọn họ, may còn được một chàng thích « thi sĩ » Bergson:

— Giá đi học mà đừng đi thi, thời thời tuyệt! Tôi muốn biết lâm kia; ví dụ như được biết Bergson, hay quái!

Ban cao đẳng

Những sinh viên trường thuốc, trường bào chế họ biết rõ mục đích của họ, ngay từ khi vào trường.

Những người không chủ định, (hay là có mà chưa rõ) thì sảy vào trường luật. Vậy tôi chỉ tìm các cậu mơ hồ này.

Một chàng chắc và mập, mặt

H Ai cậu bé tí hon, đương học A, B, C trả lời:

— Học để làm quan!

Nó rất gợn gàng, không do dự, như một điều cổ nhiệm lâm. Chẳng ai dạy nó đâu; nó chỉ thở cái không khí của nhà nó và của xã hội An-nam. Thật là khầu khí thần đồng. Bà mẹ nó mừng quỳnh lên, yên quỳ nó thêm, tưởng nó đã là một ông huyền.

Ban sơ học

Một cậu bé học lớp tư thủ thi:

— Em muốn đi chơi, thích chạy thi, đánh đùa quá. Nhưng mẹ em nói: « Đi học lui sau này được làm việc nhà nước như ông Phan Hội, có rất nhiều kẹo và nhiều tiền, rồi tha hồ mặc tây và đi xe, nên em đi..

Ban thành chung

Một cậu năm thứ tư, đang học thi:

— Bài vở nhiều quá! Chẳng có thi giờ để mà biết đi học để làm gì. Đỗ, hắng đỗ đã!

Một cậu đeo kính, mắt sáng, cưng học thi:

— Tôi đi học để làm đắc tờ, Tôi cốt đậu bắc. Bây giờ tôi thi đip-lôm để vào Bưởi học.

Một cậu, mặc ta, thò dài một tiếng :

— Đậu đip-lôm xong, tôi thi thử kỹ hay vào Saigon kiếm việc làm, cốt đủ ăn và đừng chết. Nghèo! một cái tội! Nhưng có đậu không đã chử?

Một cậu khác, cũng có vẻ nghèo, nhưng trí sâu sắc hơn :

— Học để làm gì? Để về năm nhà ông ạ! Người ta nói: học để mà biết; nhưng tôi và các bạn tôi có thực biết gì không? Ông tinh, cứ nghĩ chuyện thi, sợ hỏng hơn sợ chết, thì còn biết cái quái gì nữa.

Ban tú tài (phần thứ nhất)

Lên đây, học trò sang hơn, vì phần nhiều con nhà có tiền mới học them được.

Một cậu có vẻ « cóc cắn » trả lời chân thực :

TÂM TRANG CỦA MỘT THÉ HỆ THANH NIÊN

Lời tự thuật của một Thanh niên

của Tường Bách

BẢN tôi chỉ là một anh học trò. Anh ta chưa sống được bao nhiêu. Nhưng từ thuở nhỏ, tôi đã thấy anh vò đầu dập dập ra dáng suy nghĩ sâu xa lâm. Anh nghĩ nhiều, nghĩ tất cả: thân thể, gia đình, xã hội nữa. Kèo ra, đó là một tinh xảo nhưng là một tinh xảo hiếm có ở bộn trai ta.

Nhưng ông đâu tú tài để làm gì?

— Đầu tú tài thi đè mà đậu tú tài chứ sao? Còn ngoài ra, để làm gì, thì trời biết!

Một cậu Saigon, quần áo rất đắt tiền, một cái đồng hồ vàng nơi tay, cười lộ rạng rỡ, giàu, giàu lắm:

— Để làm gì? Với tôi: « mảng phú! » Để đi xa, để nhà gửi tiền, tiêu chơi cái đĩa. Và cũng để mà đậu, vì đậu vẫn hơn không.

Một cậu hiền từ, giản dị mà thông minh:

— Ô! tôi đương đọc Wordsworth, thú quá! Tiếng Anh hay ghê lắm, ông ạ. Còn Shelley, còn Tennyson nữa chứ, tôi thích quá! Đó là chưa kể Byron...

— Tôi sẽ làm hơn ông huyền kia!

— Ông cũng commis gressier. Tôi sẽ có ô tô, nhà lầu, sở dĩ tôi học như thế này cũng là muốn cho « em » sung sướng.

Nhiều cậu khác nói với nhau, tinh cờ tôi nghe lầm được. Nhiều lời chân thực nhất là những lời không ai hỏi mà buột mồm nói ra, nên tôi không cần phỏng vấn nữa.

Một người nhỏ bé:

— « Moa » nghẽ đầu cử luật cũng chẳng làm nghè gi, « toa » ạ. Hừ, ở nhà chỉ cốt cho « moa » thành ông cử mà thôi. Ở nhà thì bao giờ chẳng thế.

Một cậu khôi hài một cách bi quan:

— Học để làm gì, chúng mày? Tao chỉ thấy từ xưa đến nay, tao đi theo một cái vòng luẩn quẩn: học để mà đậu, đậu để mà chơi, chơi để mà học, học để mà đậu... mãi mãi, từ tiểu học yếu lược lên đến đây!

Một cậu chỉ một người mập mạp, nghiêm trang đương đi đằng xa:

— Thắng ấy có trường quan từ trong trứng cút ra. Hết nó đậu xong là tri huyền ngay cho xem! Ở Hoà, con một công thần, và em của năm vị đại thần, không quan sao được! Chả trách nó học tỳ lầm.

Điệp Lang.

LỜI XIN LỜI

Chúng tôi cảm ơn và xin lỗi các bạn vì đã không thể đăng trọn bài các bạn gửi đến. Nhưng trong lúc tóm tắt, chúng tôi đã hết sức tránh làm sai lạc ý kiến các bạn to bày.

N.N.

Những sự vật lớn, chiến đấu ấy không phải là đề đối phó với ngoại vật. Đó là những cuộc chiến tranh kịch liệt trong tâm hồn không chịu theo thời gian mà tiêu diệt.

Anh ta không phải — như người ta vẫn thường nói và thường viết không nghĩ — là không có một lý tưởng để noi theo. Lý tưởng nhiều lắm, vì thiếu gì mục đích ở trên thế giới này? Những cái mà anh không có, cái mà anh vẫn mong mỏi nhưng chưa sao có được: là nghị lực của tâm hồn. Anh ta vẫn thấy mình còn Á-dòng quá. Hình như cả một thời xưa nào xa xăm bình tĩnh, cả một thế giới cõi sơ muôn sống lại trong anh. Hình ảnh Cha văn An, Nguyễn bỉnh Khiêm, những nhà văn sĩ từ tốn chống gậy lầm theo sườn núi, dưới hàng thông, luôn luôn anh thấy hiện ra trong lúc ngay trên đường. Ở tố ray chạy một cách ầm ĩ. Nhưng hình ảnh ấy đối với anh có duyên đến nỗi quyền rũ được anh và khiến anh hăng hái mơ tưởng đến một cuộc đời an nhàn ấm cúng, không bao giờ rung động vì vui sướng hay lo âu, trong đó sự hành động là một quái vật. Và nhiều khi anh thành thực muốn sống lùi lại vài thế kỷ về trước, làm một gã thư sinh non nhanh lóng buông tay khẩu đèn dầu cũng có thể ngâm咏 ang dang.

Một đời phen, thực ra tự nhiên anh thấy trong lòng bồng bột sôi nổi muốn phá đồ hết những cái ràng buộc êm ám của gia đình, hay gay gắt của xã hội nhỏ mọn và khó khăn hơn hết của chính mình. Nhưng nỗi hăng hái ấy chỉ thoảng qua, phủ du như cánh buồm trên con sông một cánh đồng bằng rộng rộng không thấy bóng một ngọn núi nào.

Rồi sau, sự lanh dam vô cùng lại tràn ngập hết. Có lẽ anh ta vẫn làm việc, vẫn hy vọng, vẫn thương yêu hay ganh ghét, nhưng anh hy vọng, thương yêu hay ganh ghét như muôn nghìn người khác.

Cái đó không biết có hề gì không, nhưng điều lạ nhất là từ trong thâm tâm anh, anh vẫn mong ước như thế. Vì từ trong thâm tâm anh vẫn không ưa những sự mồi lợ, và không có can đảm dùng vĩng trước một linh thể đột ngột. Đời anh thành một thói quen rộng lớn và anh dùng im lặng nhìn cái hèn yếu, cái trung lục dần dần của mì h, nhưng lòng vẫn thờ ơ.

Bạn tôi còn nói nhiều nữa được, nhưng không muốn, có lẽ vì những chuyện riêng lẻ không bao giờ người khác thích nghe mãi.

Tôi thì tôi tin không phải vì thế, nhưng chỉ vì anh sợ phải tìm tôi trong tâm hồn ngô nhô bắt gặp những điều mà anh không dám biết.

TƯỜNG BÁCH

Học sinh với nhà trường

Phải thay đổi cái kỷ luật sai lầm !

« Kỷ luật trường công làm học trò trở nên rát nhẫn nhục ; kỷ luật trường tư làm học trò trở nên vô lễ, mất dạy. »

I — TRƯỜNG NHÀ NƯỚC

TUỔI trẻ là tuổi rất dễ cảm xúc, dễ phản ứng về sự bất công. Thế mà họ hay gặp nhiều sự ngang trái vô lý của các ông giáo, các ông giám thị, các ông đốc ; có lẽ nhà trường muốn tập họ chịu áp bức cho quen đe sau này ra đời chịu những sự áp bức lớn hơn cháng ?

Ở các lớp sơ học, học trò nhỏ sợ thầy như sọ... cọp. Còn nói gì ông đốc ! Ông « đốc tây » là một ông ghê gớm lắm, là một người có thể tát tai tất cả học trò. Nhiều cậu học sinh vẫn thường kề với nhau chuyện những ông đốc có bàn tay quá oai phong, khi tát cậu nào thì in rõ rệt năm đầu ngón tay, suốt một tuần lễ không lặn. Tuổi nhỏ thường phải sống trong sự kinh hãi, ngồi trong lớp lúc nào cũng phải cúi đầu, khoanh tay, không dám nhô thẳng. Các thầy giáo thường phải bắt buộc học trò những khuôn phép ủm đúm mới là dạy chúng sự lễ phép.

Kinh thầy là một điều tốt, nhưng sợ thầy, khiếp thầy là một điều hại. Nếu thầy giáo tươi cười, từ tết hơn thì đâu đến nỗi ? không nên sợ tết với học trò.

Đến khi lớn lên, học ban thành chung và tú tài, học sinh bớt khiếp thầy, nhưng lại thấy rõ hơn nhiều sự bất công trong cách trừng phạt. Trường nào cũng có một « hội đồng kỷ luật », tuy có bỗ phiếm, có tranh luận, nhưng thực ra ở trong tay các ông đốc tẩy ; hội đồng gồm bằng những ông giáo yếu thế (An-nam) và những ông mạnh thế (Pháp), nên học sinh thường chịu những sự quyết định quá ư cay nghiệt.

Kỷ luật ! hừ, người ta đối với học sinh như đối với chính trị phạm. Nhiều ông đốc tẩy không chịu xem học trò như những cậu học trò, vì tuổi trẻ nên có bè lầu lầu, xác lắc ; họ cho là những bon « xấu não » (mauvais esprit), bọn phiến loạn !

Trong một nước, chúng tôi nghĩ rằng nhà học chính phải thống nhất các kỷ luật. Khi bọn học sinh Trung kỳ ở trường Bảo-hộ về trường Khải-định (Hué), họ nghe ông đốc mới nói : « trường nào có kỷ luật ấy ». Sao lại khác nhau chứ ? Không nên cho học sinh có cảm giác rằng kỷ luật là một sự bày đặt liều lĩnh

của một ông đốc. Kỷ luật phải chung cho tất cả mọi trường, như thế mới công bằng. Những ông hiệu trưởng nên làm cho học sinh thấy rằng kỷ luật là cần thiết. Có nhiều ông hiệu trưởng quá áp chế. Họ bắt buộc học sinh đến cả trong kiều húi đầu !

Ở trường ra, học sinh, hoặc là phản ứng, hoặc là thành những người sợ sệt, khum núm, thiếu cả nhân cách.

II — TRƯỜNG TƯ

Trái lại, trường tư thì dường như không biết đến kỷ luật. Trong mỗi thành phố, thế nào cũng có một trường tư nổi tiếng. « Học sinh trường X, trường Y », chỉ một câu ấy cũng có nghĩa là : du côn.

Tôi rất mong các trường tư thực mờ nhiều để bù vào sự thiếu thốn của trường công. Nhưng tôi cũng muốn ở trường tư, người ta chọn học sinh kỹ hơn một chút. Hạng thanh niên truy lạc phần nhiều học ở trường tư (hay là chẳng học trường nào). Xin chú ý : vì họ truy lạc nên tìm vào trường tư cho được nhiều tự do, chứ không phải vì học trường tư nên truy lạc, điều ấy có nhiên lâm. Các ông đốc trường tư đừng phạt lòng ; chỉ xin các ông chờ quá hám lợi mà dung túng những học sinh ưng thói, những mẫu người mục nát, không đáng làm thanh niên.

Các ông chịu trách nhiệm một phần lớn về học sinh của các ông đấy. Nếu hám lợi mà nhặt các cặn bã của một trường đã phải thải ra, thì rời trường tư đi đến đâu ? Kỷ luật ở trường tư cũng phải theo như ở trường công, đề trí sự thô lỗ, sự ngang ngược, sự mất dạy. Không nên cho học sinh nhiều tự do quá đàng, không nên nuông sự ngu dốt, sự chơi bời. Nếu ở bên cái lợi, các trường tư không biết đề cái tự trọng, cái lương tâm thì chỉ là một cách tự phá hủy. Biết bao ông đốc trọng học trò hơn thầy giáo, bằng lòng để cho bọn ấy vô lễ, tục tĩu, vì tiếc món tiền học. Và lầm kia, những ông tư bản ấy làm cho các thầy giáo phải thôi dạy, vì học trò không bằng lòng ông giáo ấy.

Điệp Lang

PHÓNG VĂN

Ông Nguyễn văn Huyên

VĂN KHOA TIẾN-SĨ, GIÁO SƯ
TRƯỜNG TRUNG HỌC BẢO HỘ

« Phải suy tưởng, đó là một phương
cần thiết cho việc thành công »

ÔNG Nguyễn-văn-Huyên tiếp tôi một cách đơn giản thân mật, khiến cho người ta đã có thư cảm tình quý mến tin cần đối với ông ngay từ lúc gặp gỡ ban đầu.

Về hiếu tinh thanh niên nước ta, ông bảo rằng chúng tôi biết rõ hơn ông nhiều. Nhưng khi tôi xin ông cứ cho biết dư luận của ông, thì ông tỏ ra người nhận xét rất thấu đáo và những lời phán đoán của ông rất sâu sắc. Ông cho rằng sự xung đột của hai phái già với trẻ ở nước ta rõ rệt và quan trọng hơn ở mọi nơi. Chẳng hạn ở nước Pháp, hình như không thấy có sự xung đột như thế nữa, bao nhiêu hoạt động đều ở cả sự chiến đấu về chính trị, trong các đảng phái phản đối nhau có lẫn cả tuổi trẻ lẫn tuổi già.

Thanh niên ở ta đã có lực lượng rồi, và sự chiến đấu với những người về phái cõi rõ ràng thiên lệch. Ông nói bằng tiếng Pháp, giọng dĩnh đặc và ôn tồn :

— Tôi thi tôi chắc rằng bọn già không cần trở nồi bước tiến của bọn trẻ. Họ thua từ trước và lại e sợ thanh niên.

Tôi hỏi :

— Theo ông, thanh niên thiếu những đức tính nào ?

Ông đáp ngay :

— Thiếu sự kinh nghiệm. Đó là một đức tính quan trọng mà thanh niên ta không được có vì không có một bài học nào về công cuộc gì của người trước đề lại cho mình.

Ông lại muốn thanh niên chú ý đến một đức tính cần hơn là phải biết suy tưởng. Thanh niên Việt Nam không chịu suy tưởng mấy, trong mọi công cuộc, sự nhiệt thành có, nhưng ý chí không rõ rệt ; thường khi là những việc... vô tâm.

Khi nói đến điều này cử chỉ ông mạnh mẽ lén, tay nắm lại đánh

nhịp xuống như đe chấm từng lời rắn rỏi :

— Phải suy tưởng, vì đó là một phương cần thiết cho việc thành công.

Hỏi đến những đức tính ông thấy có ở thanh niên ta, ông đáp :

— Thanh niên ta chịu học, nhiều khi chịu học thái quá, đó là một nết rất hay. Lại vẫn giữ được tính trọng kỷ luật... Trọng kỷ luật, ông đừng tưởng là điều đáng coi thường, vì kỷ luật biết đúng chính là một dấu hiệu của sự biết phấn đấu. Nói đại thể về học thuật trong nước, những công nghiệp của thanh niên, về khoa học, về kỹ thuật, về văn chương, ông đều tỏ ý lạc quan. Ông nói thêm :

— Nhưng tôi không lạc quan thái quá. Thanh niên còn nhiều nhược điểm, còn thiếu sự kinh nghiệm của các thế hệ trước, còn phải chau đài tư tưởng nhiều...

Thể-Lưu

NRINH

— Tu là râu, Mi là mày, Tu-mi là râu mày.

— Thưa thầy con chưa có.

TINH
Chèu
2,20 Franc
BAC
Ai
Nº100 TONG DOC PHUONG ChoLon
Nguyễn Văn Huyên
CẨM-NHỆT
CÓ
BAN-TRÁI
KINH-PHONG
Thoi binh 15 Phúc
BẢN KHÂP NOI.

Lần thứ nhất xử ta có kiện
Chemisette đẹp :

CHEMISETTE

ESTIVALE

Le Trieot de 1938

Các nha buôn nên hỏi ngay
tại nhà chế tạo :

Manufacture CỰ GIOANH

68-70, Rue des Eventails, Hanoi

Maison fondée en 1910

PHU HỒN THANH NIÊN

Hồi hồn Nam Việt thanh niên,
Biết hồn vất vưởng liêu miên nơi nào ?
Dù hồn bay lá bay cao,
Nghe lời hiệu triệu nhảy vào cảnh phan.
Cùng hồn ta muôn thở than,
Nỗi lòng giải tỏ muôn ván nhớ thương.
Hay hồn du học Tây phương,
Hồn còn trật vật trên đường công danh ?
Xuất dương tim chốn học hành,
Luống mong danh toại, công thành, vẻ vang.
Hay hồn phẩn chí đọc ngang,
Bấy lâu phiêu bạt lang thang nước ngoài ?
Những toan đội đá vách trời,
Chỉ to, sức mọn, cam đòn long đong.
Hay hồn đang thuở lồng bồng.
Vẫn vơ suy tính chưa xong việc đời ?
Ngày xuân tưởng hây còn dài,
Cuộc vui ngày tháng miệt mài, bê tha.
Hồn còn ở xóm trăng hoa,
Mảng tim lạc thú diệu ca, cung đàn.
Hay hồn phải bả hồng nhan,
Bè tình đắm đuối, mơ màng hôm mai ?
Hay hồn ở đám bạc bài,
Đa mang vào cuộc chơi bời đỏ đen ?
Hay hồn theo chúa Á Phiền.
Hồn còn phảng phát trên miền khói mây ?
Lơ mơ như tinh như say,
Quần quanh bàn tinh đêm ngày ham mê.
Hay hồn ở chốn thôn quê ?
Hồn chưa ra khỏi lũy tre mịt mùng
Hồn còn lưu luyến đình trung,
Còn ham thủ lợn, còn hòng phao câu ?
Dù rằng hồn ở đâu đâu,
Nghe lời khuyên nhủ, mau mau hiện về !
Hồn ơi ! hồn tinh hay mê ?
Tinh rồi thì chớ, mê thì tinh ra !
Thanh niên, hồn của nước nhà,
Thấy hồn tản mác, lòng ta bùi ngùi.
Thương tim, nhớ gọi bồi hồi,
Khôn thiêng có thấu chặng lời sét son ?
Phụ hồn về với nước non,
Đồng tâm mưu việc sinh tồn quốc gia.

TÚ MÔ

NGƯỜI ĐỜI

ÔNG TRÈ GIÀ...

Ngược đời ! Có lầm hạng « ông ranh »

Đạo mạo làm ra mặt lão thành !

Trước mắt long lanh đôi kính trắng

Dưới cằm lún phún sợi râu xanh

Đứng ngồi khệ nệ oai nghiêm già,

Án nói mồm mè đạo đức tuênh !

Động hé môi a là.. thở hắt,

Than cho thế thái với nhân tình.

— Thanh Niên đã tiến được
một bước dài trên đường tiến bộ

Màu tư tưởng

Tôi không muốn bao giờ được người ta khen là « ngoan ». Cái « ngoan » An-nam chỉ là một đức tính để che giấu sự « giả dối », nếu không là biếu hiếu của một tâm hồn yếu đuối, không tự chủ, chỉ « nghe theo », không cần biếu, và không bao giờ cần « sáng tác ».

— Người ta chê tôi « hư », vì tôi không biết nghe « lời phái », sống một cuộc đời « khuôn khổ » của gia đình để được no ấm, để nổi được chỉ của ông cha ; vì tôi chỉ muốn tin ở tài, ở sức tôi để được sống một cuộc đời hoàn toàn của tôi.

— Thấy tôi « khinh người » đừng chê tôi là « hám hĩnh ». Đó chỉ là tôi muốn « tiến », muốn « cao » hơn những cái « tầm thường » của đời.

— Sao ông chỉ biết đứng một chỗ, mà thở ngắn, thở dài : « Xã hội mục nát, lỗi tin, thanh niên sa ngã... »

Nghĩa là ông « tinh », ông « hiếu » — Thi sao ông không băng hái tiến lên một bước mà tìm cách sửa chữa cho « xã hội mục nát », mà cảnh tĩnh hồn « thiếu niên » mơ muội ?

Tôi nghĩ rằng ông cũng là « một người » của xã hội.

— Ông đã « kết tội » Thanh niên nhưng đã quên mất lỗi mình.

— Chính ông đã gieo vào giữa những « tin tưởng » của thanh niên những « ngã ngòi », những « sự thật xấu xa » của đời mà họ không bao giờ ngờ đến...

CHỈ

... VÀ ÔNG GIÀ TRÈ

Ngược đời có lầm cụ già nua,

Nhi nhảnh làm ra bộ tuổi thơ.

Đầu tóc nhuộm đen hòng trẻ lại.

Râu ria cạo trui rõ trai lợ.

Đua chó ra phết ông còn khỏe.

Làm việc lợ mợ, cụ kiều già.

Thấy gái ý như mèo thấy mỡ,

Năm thê bảy thiếp vẫn không vừa.

TÚ-MŨ

CONCOURS DE MAILLOTS DE BAIN À BỘ-SƠN

Cuộc thi các kiểu áo tắm phụ-nữ hôm chủ nhật vừa rồi ở Bộ-Sơn đã tỏ ra rằng công nghệ dệt len, pha mùi và mỹ thuật Việt-Nam nay đã bước lên một bậc rất dài có thể so sánh với Âu-châu được.

Xưa nay những áo tắm len mỹ thuật đều phải mua ở ngoại quốc về giá rất cao, mà ít khi lại vừa vặn cho phụ nữ Việt-Nam lâm. May nay các nhà dệt áo len ở Hà-Thành, nhất là hiệu CỰ-CHUNG phố Hàng Bông số 100, vì có máy tối tân, và có nhiều tay mỹ thuật chế kiều, nên các kiểu áo đã hoàn toàn tinh sảo mà giá lại cực kỳ phải chăng.

Như bộ áo cô Tân được giải thưởng nhất hôm ấy của hiệu CỰ-CHUNG dệt ra thật là một chứng cứ hiển nhiên.

THANH NIÊN TRONG CON MẮT CÁC BẬC LÃO THÀNH

Ý kiến các ông : Cử Tốn, Bùi đình Tá, Nguyễn khắc Hiếu,
Nguyễn xuân Đài, Lê Dư, Trần trọng Kim

Ông Ng. Xuân Đài

ONG Nguyễn-xuân-Đài, doanh trưởng chi đoàn Ánh Sáng Haiphong là một bậc lão thành mà tỏ ra tấm lòng vẫn còn trẻ. Đối với việc xã hội, ông nhiệt thành và rất thận trọng :

— Không còn gì làm hỏng việc hơn là sự cố chấp. Tuổi già, có nhiều kinh nghiệm, nhưng không sẵn sàng dón những ý kiến mới táo bạo của tuổi thanh niên. Bao giờ tôi cũng đồng ý với thanh niên và chỉ có điều này yên ủi tuổi già của tôi là tôi thấy thanh niên làm việc nhanh và rất giỏi.

Ông lấy công việc đoàn Ánh Sáng làm thí dụ :

— Đây là những việc mới lạ chưa ai làm và chưa ai nghĩ đến có thể làm được ở Haiphong này. Ông cứ xem những cuộc tổ chức rực rỡ của các hội đoàn ở đây rồi so sánh với cuộc tổ chức của đoàn Ánh Sáng. Lần nào đoàn Ánh Sáng cũng vượt lên.

Ông tin rằng các đoàn thể khác của thanh niên sẽ cũng theo một phương pháp ấy mà tiến. Ông nhận rõ sự yếu đuối của các bậc có tuồi, họ thường lấy sự do dẫn, sự dè dặt dè bênh vực công việc chậm chạp với sự nhút nhát của mình.

— Họ không dám « mới » bao giờ, vì tính câu-nệ, vì thói quen giữ nếp xưa, và cũng vì lòng tự ái vô nghĩa lý nữa. Không bao giờ họ chịu đem và họ biết đem một ý muốn hành động và một tư tưởng mới xướng xuất vào công việc làm : tôi muốn nói đến các đoàn thể có những bậc tuồi tác đứng đầu. Hội trưởng, cò ; quan : cò ; ông chủ : cò ; trách nào thanh niên chẳng thành công một cách rực rỡ hơn?

Tôi hỏi một câu sau cùng về những đức tính thanh niên cần phải có. Ông trầm ngâm một lát, thở dài một tiếng và ngang nhiên tôi :

— Thanh niên cần biết nghĩa vụ nữa. Phải yêu sự hành động, biết sống dè mà hành động, nhưng hành động trong lẽ phải, trong sự suy nghĩ. « Biết rõ nhiều khi cũng cần phải có. » Đây là một câu nói đẹp đẽ, nhưng nguy hiểm, ta phải biết coi chừng.

« Suy nghĩ không phải là do dẫn, suy nghĩ về một công cuộc không phải để tránh xa hay để làm chậm bước hành động. Nhưng suy nghĩ dè hiểu biết rằng mình muốn những gì và

hành động vì tư tưởng gì, một chủ nghĩa gì.

Lúc cáo từ ra về, tôi nắm cái bàn tay mạnh mẽ của ông đưa ra cho bắt, tôi nghẹn bung : « Đây là một người già cả thứ nhất không chịu thoái vị, và trong mạch vẫn còn máu thanh niên. »

Ông Lê Dư

THANH NIÊN ta gặp một hoàn cảnh đặc biệt, nên tuy ở cái thời đợi tiến hóa này mà sự tiến bộ vẫn chậm chạp thua kém xa thanh niên các nước — như Nhật và Tàu chẳng hạn.

Đây là vì cái có gì ? Vì sự giáo dục không được trực tiếp. Sự giáo dục của hai nước Nhật và Tàu, đều do họ tự chủ trương lấy, dạy bảo bằng tiếng của họ, trò học dễ nhớ, do đường học cũ lên đường học mới, như có một cái cầu dè bước qua, nên họ tiến bộ chóng l้า m. Thanh niên ta không được cái giáo dục trực tiếp ấy.

Một thanh niên được một ít giáo dục mới, về ở với người không khác gì một người ngoại quốc, cha con, anh em không thể hiểu lẫn nhau, ý chí, tình cảm không thể dung hòa nhau được. Hạng thanh niên ấy không còn là người nước Nam, cũng không phải là người nước Pháp, mà cũng không phải là người nước nào cả. Tôi cho là một sự khủng hoảng về nền văn

hóa thay đổi rất đáng thương.

Gần vài năm trở lại đây đã có một số ít người học dã dến bức cao thâm, biết suy, biết xét, có cái tư cách đủ làm một người quốc dân mới cho nước nhà, nhưng so với các nước đã thâm vào đâu. Tôi mong thanh niên ta cần phải có gắng thêm lên, phải phấn đấu, phải khiêm tốn, phải cần học, kẻ trước dắt người sau, để sửa đổi cái hoàn cảnh không may ấy. Nếu chưa chi đã tự mãn tự túc, thì tiền đồ nước nhà không hy vọng có một ngày vê vang gì nữa.

Cụ Cử Tốn

— Phải ạ ! Tôi bây giờ bận lắm...

Tôi nói giúp cụ :

— Nghĩa là bây giờ cụ... tu tiên rồi.

Cụ cười, thật thà như một bà vãi. Nhìn theo cụ lên xe điện, tôi nhớ rằng hôm nay ngày rằm, cụ lên đèn Ngọc sơn ...

« Xa năng quán quốc »

(Cụ cử Tốn năm nay ngoài 80 tuổi. Đỗ cù võ năm Mậu-dần, 6 năm trước lâng hạ thành. Cái phong độ của cụ, sau mười năm gần đây, đã chỉ còn là một kỷ niệm...)

Cụ búi lại lòn tóc bạc sóa chấm vai, dè tay chẹn quyền sách chữ nho : Càn-lông hạ Giang-nam, thẳng thắn nhìn tôi :

— Thiếu niên trí thức bây giờ nhiều hơn xưa. Có điều tôi nhận ra rằng : Các cụ khoa bảng ngày xưa, phần nhiều ở chỗ nghèo cung cực mà ra cả. Các ông khoa bảng bây giờ, có cha mẹ chu cấp chỉ việc ăn no rồi học mà lại còn không dỗ thi là lạ lắm...

« Riêng tôi, rất phục thanh-niên thể dục ngày nay. Cần cù ma luyện, mục đích chỉ cốt cho được khỏe mạnh, cái nghị lực đó đáng thán phục lắm. Đã đánh giỏi như bơi, tắt phải kém ông thống chế Viêm, người Thanh-hóa, ngậm thừng bơi ba cây số ra biển khơi lúc phong ba dè nỗi thuyền ngũ của đức Tự - đức vào bờ. Khỏe tắt kém ông dè đốc Nguyễn Điểm một đá tiện ngang một cây gỗ dày 7 tấc, ôm 4 cây gỗ dài 10 thước dè chống mặt thành, dạo bão 13 tháng 8 năm Tân-tị.

« Lúc cùng thi với tôi, thi mồm cắn một quả tạ 50 cân, hai tay xách hai quả, chạy được 111 trượng. Giữa thành Nam-dịnh, bị ba phát đạn, tới khi bị thủng ngực mới chịu quay ngựa lui, rồi chết.

« Võ ngày xưa có mục đích : làm quan dè thờ vua. Mục đích cũng không ngoài bốn chữ : Vinh thân phi gia.

Cụ gật gù :

— Như khoa cử bây giờ vậy ! Tôi hỏi cụ :

— Cụ có tin về tương lai của thanh niên không ?

(Xem tiếp trang 10)

Những người di phòng văn : Thế-Lữ, Xuân-Diệu, Trọng-Lang và Khái-Hưng

Sữa

NESTLÉ Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hảng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55

— HAIPHONG —

NHỮNG CUỘC PHÒNG VÂN CỦA NGÀY NAY

Cụ Võ hiền Hoàng trọng PHU

« Giữ được cái gì thì giữ, còn thì xửa đổi dần cho hợp thời. »

Cũ Võ Hiền mệt, nên tiếp chúng tôi trong phòng nghỉ một căn phòng tối và tĩnh. Cụ giọng nói đây nói chuyện với chúng tôi một cách niềm nở, ngọt ngào. Chúng tôi vừa ngó ý phòng vấn cụ về thanh niên, cụ đã vội từ tay :

— Tôi già gần bảy mươi tuổi rồi, tư tưởng có lẽ không hợp thời nữa.

Tuy nhiên, nửa phút sau, cụ vẫn cho biết ý kiến :

— Cứ như ý riêng tôi, thì điều cần nhất là sự học phải phổ thông. Người nào có đủ tài lực, thì nên theo học cho đến tận phần. Nhưng số người như vậy ít lắm, vì mấy ai có đủ cả thông minh, sức khỏe và tiền tài. Vậy tôi tưởng không đủ tư cách, thì biết ít nhiều chữ tay rồi liệu mà xoay ngang là hơn.

Vì, theo cụ, cần phải nghĩ đến sự sinh hoạt trước đã :

— Dù ta nghèo. Một phần lớn vì thế mà sự học không phổ thông được ỷ nhả quê, chỉ những người cần phải biết chữ để ra tranh lý trường, chưởng ba, thi mới là được vui thắng. Ngoài giờ, họ lo sống cũng chưa đủ, còn tiền đâu mà lo cho con giãy, bút. Vậy tôi tưởng thanh niên nên lo làm giãy, hoặc làm tiền công nghệ, hoặc buôn bán, hoặc làm nghề nông, nghề trồng rau, trồng hoa, để chống lại nạn ngoại hóa.

Rồi cụ kể đến sự phát đạt của những nghề ấy trong nước : nghề làm đồ sứ ở Thanh Trì, làm pháo ở Bình Đà, nghề làm hương và nghề trồng rau, trồng hoa trong lô Hả-dông.

— Có một điều nên chú ý, là ta không nên lập hội hè gì, vì nó không hợp với tinh thần của ta. Làm gì cũng vậy, cũng chỉ nên làm trong phạm vi gia đình mà thôi. Nếu gia đình nào cũng có lấy một cái vường nhỏ, vài gốc cam, gốc chè, cũng có lấy một nghề nhỏ, anh em cố mà van sori thì ta có cơ khai gác được. Có phú quý, mới sinh ra lẽ nghĩa, liêm sỉ.

Áy thế là mình được học triết lý của cụ. Nhưng điều cốt yếu, cảm tưởng của cụ đối với thanh niên, cụ vẫn chưa cho biết. Bánh phải đem ra hỏi lại. Cụ ngẩn ngơ :

— Thanh niên ta thông minh. Người An-nam lại chịu khó, kiêu tâm và khéo tay. Vậy làm tiều công nghệ thì hợp với tinh tinh của ta lắm.

— Bầm vậy thanh niên có điều gì khuyết điểm không?

— Tôi thấy ta tiều một cách mâu ch้อง với vàng quá. Trong gia đình, tân cựu không hiểu nhau, nên thanh niên không được dio dắt, khuyên bảo. Đàn bà con gái bây giờ ăn mặc chơi bời quá, tôi tưởng không hợp với tinh tinh của mình. Người Pháp khác, ta khác. Anh chồng mà ôm lấy em dâu nhảy đầm bay con dâu bá cồ bố chồng để hôn, thì tôi thấy chướng lắm. Vậy ta liệu mà giữ lấy tinh thần của ta, giữ được cái gì thì giữ, còn thì xửa đổi dần cho hợp thời. Cồ tục không phải là dỗ, ta không nên chỉ chích ; không ai làm cái dỗ bao giờ, chỉ có điều không hợp thời nữa thôi.

— Vậy trong gia đình, thanh niên nên giữ những gì?

— Giữ lấy kỷ luật. Việc tế tự lồ tiên, ta nên giữ gìn, không nên bỏ. Vì nếu dân không thờ cha mẹ, thi đến cung ra gốc đa, bốc đá, tin nhảm mà thôi.

— Còn ngoài làng, ngoài xã hội?

— Cũng vậy. Thanh niên nên giữ gìn

lấy tục lệ của ta, giữ gìn lấy đình làng, lấy việc tế thần...

— Nhưng lòng người không tin nữa, thi làm thế nào?

— Tôi tưởng nên đề học trò được tự do du vào các cuộc lễ lâng nơi hương thảo, họ sẽ quen đi, và nếu sau có sửa đổi gì thi họ sẽ sửa đổi.

Nói tóm lại, cụ muốn giữ hết. Cả đến chế độ đà thê nữa :

— Chế độ ấy tự nhiên nó sẽ tiêu diệt, thanh niên không nên lo đến. Ta cứ làm cho ta trở nên giàu có là nó mất. Trong Nam-kỳ bây giờ, tuy không ai cầm mà sỹ người lấy hai vợ rất hiếm.

Thầy vầy, chúng tôi đánh bạc một câu :

— Vậy thanh niên có cần theo mới không?

— Có chứ. Ta nên « moderniser tout » (làm cho mới hết). Trong gia đình lúc đã thành gia trưởng, ta nên liệu mà thay đổi cho mới.

— Bầm còn lúc chưa thành gia trưởng? Cụ nhìn chúng tôi, có vẻ ngạc nhiên. Thầy vầy, chúng tôi đúng đây, từ ta ra vè. Sau khi lợt qua mắt người gác cổng đèn ngòm và đầy rào, chúng tôi cảm thấy người nhẹ nhàng, khoan khoái dưới lấy ánh sáng trong cửa buồng sớm.

HOÀNG-ĐẠO

Ông Trần huy Liệu

CHỦ BÚT báo TIN TỨC,

« Thanh niên ta háng hái, có chí phiêu lưu, phấn đấu. Song những tính chất ấy còn hỗn loạn, thi chưa hẳn là đức tính. »

CẨM trường anh đối với thanh niên nước nhà thế nào?

Anh Trần huy Lệu mím cười đáp :

— Ở các nước Âu Mỹ, tất phải phân biệt hai hạng thanh niên, thanh niên tư bản và thanh niên vô sản. Nhưng ở nước ta chưa hẳn có sự phân biệt ấy, có thể có một chiến tuyến hợp nhất được, có thể nói rằng thanh niên minh dương sống trong một hoàn cảnh chung được.

« Sau hồi 1930 thanh niên qua một

cơn khủng bố gây nên bởi hoàn cảnh. Thời ấy Thanh niên, nhất là trong đám con nhà giàu, sinh ra chơi bời, lêu linh, cháu nản. Nhưng hai năm về đây thì tình trạng đã khác hơn. Và đối với toàn thể thanh niên tôi có một cảm tưởng tốt.

— Anh thấy những tính tốt gì ở thanh niên?

— Vào tháng 1925-1929 thanh niên ta háng hái có chí phiêu lưu, phấn đấu. Những tính chất ấy còn hỗn loạn thi chưa hẳn là đức tính. Khi

não những tính chất ấy đã huấn luyện trong khuôn mẫu mới trở nên đức tính được.

— Còn những tính xấu của thanh niên?

Anh Trần huy Lệu trả lời vắn tắt.

— Superficial! (nòng nỗi).

— Anh có tin ở thanh niên thượng lưu trí thức không?

Anh Liệu lại mím cười. Kèm một cái mím cười ấy cũng đủ trả lời rồi. Nhưng anh còn nói thêm.

— Nếu họ quả quyết tốt sẽ làm việc để giúp ích chung thi cũng được đổi việc, và chỉ đổi việc thôi. Nhưng... đây anh coi bợ Khiêm, Trường...

— Các ông già có thể dẫn đường cho thanh niên được không?

— Không. Thế hệ khác nhau thi thường thường tư tưởng không giống nhau. Chỉ trừ những ông già nào, sinh trưởng trong trường phán đấu thi càng già càng nhiều kinh nghiệm, có thể dẫn đường cho thanh niên. Và khi nào thấy bọn trẻ đi man, vượt mình bạn, già cố dẫu bước dề theo cho kịp. Ở nước ta, xã hội đương lúc tiến hóa mau, già trẻ trái ngược nhau, không hiểu nhau, nên già thấy trẻ tiến nhanh một tí đã vội giữ chặt bánh xe của họ lại. Phản nhiều ông già ở

nước ta, thanh niên không thể trông mong vào được. Thằng hoặc có một vài ông già, ta còn coi được như những cảnh non bộ bày ra đè ngầm. Thí dụ : các cụ Phan Bội Châu, Huỳnh Thủ Kháng.

Theo người tôi gặp, cả nước Nam chỉ có mỗi một ông già khá : ông Nguyễn Đình Kiên.

— Ý kiến anh đối với chủ nghĩa gia đình?

— Ở đảng phái nào, ở trường hợp nào bạn thanh niên cũng vẫn có thể có gia đình. Mà dù khi vi quyền lợi xã hội, phải hy sinh gia đình, đó cũng không phải là bỏ gia đình, vì đó là đi đến chỗ xây dựng gia đình lên trên chủ nghĩa xã hội. Hiện giờ gia đình chỉ xây trên chế độ tư hữu, chế độ người hóc lột người.

— Còn đối với chủ nghĩa quốc gia?

KHAI HƯNG

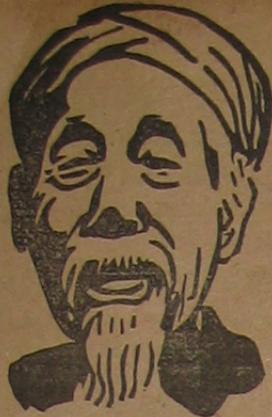
(Vem tiếp trang sau)

Thiếc Lậu Bảo-An

Là một thứ thuốc gia truyền uống vào không vật vã mệt nhọc và hại sinh dục như những thứ chế bằng ban miêu, thủy ngân, (dàn bà có thai cũng uống được) chỉ độ 5, 6 tiếng đồng hồ đã thấy hiệu, thấy đỡ rồi chẳng bao lâu mà khỏi nên đã được nhiều anh em chị em trong Nam ngoài Bắc tin dùng. cả đến người Tây nay. Ta cũng công nhận là không đâu bằng. **LẬU MỚI MẮC**, tiêu tiện tức, buốt, xót, lâm mủ nên uống dâng số 14 giá Op60 một ve. — **MẮC BÃ LÂU**, tiêu tiện thông, không buốt, ít mủ, có người sảng dạj mới có một lý (goutte militaire) nước tiểu thi đục và lâm vận (filaments nên uống, dâng số 15 cũng Op60 một ve.

BẢO - AN - DƯỜNG — 22bis Route de Hué - HANOI

Thanh niên trong con mắt các bậc lão thành

(Tiếp theo trang 8)

Cụ không cho tôi biết rõ, hay là cụ bị quan. Dù sao, cụ thấy ba điều : « Bao-động chỉ là một cái giận nỗi sóng không giữ được. Vô ích, vì hoàn cảnh. Đi học rồi làm quan, thành công nhiều lắm. Mà trác táng trong cuộc truy hoan thì có lẽ lại hoàn toàn... »

Ông Trần trọng kim

MỘT người tóc đã hoa râm, nhưng nét mặt còn nhiều nghị lực, dãy dặn và lanh lợi, có dối thoảng oai phong của một ông đốc học nơi cặp mắt.

Trong nửa giờ tiếp chuyện ông tôi được biết nhiều ý rất hay mà tôi tiếc chỉ có thể tóm tắt sơ lược ra đây.

Học hành. — Tôi chỉ có thể (lời ông Trần) nói về sự học hành của thanh niên. Cái học mới đến thay cho cái học cũ, nhưng cũng đi theo một dấu bánh xe ; vẫn chỉ là cái học dề thi cử. Người ta không chịu suy nghĩ, phân biệt, lựa lọc ; các ông nghè, ông cử khi xưa hay nói chữ Hán dè lè, nhưng có hiểu cái gì đâu ! Bây giờ e cũng vậy. Người An-nam hiểu học, trọng sĩ ? Không, chỉ hiểu những bằng cấp, trọng những ngôi thứ. Ta bây giờ đi học có chịu nghiên ngẫm, tư tưởng không ? Cái học của ta vẫn là cái học nhầm...

Chơi bời. — Đó là một điều phải có. Con bò nghé cũng nhảy nhót, chạy dồn thay, huống chi thanh niên. Nhưng học dề mà sống, chứ dè mà chết vì đau ư ? Chơi dèle mà sống, chứ dèle mà chết

vì bệnh ư ? « Trung dung » là gì ? Ấy là sự cân phân vững chãi đó (équilibre). Thanh niên học đến ho lao và chơi đến quá ho lao..

Tính xấu. — Một điều xấu là con trai 16, 17 tuổi mà hút thuốc phiện. Kỳ dip-lôm vừa rồi, 1.000 người thi, 200 người đỗ, hỏng nhiều thế chỉ vì học sinh không đủ học lực.

Tính tốt. — Thanh niên hiện giờ hăng hái, nhiệt thành hơn lớp trước. Nhưng tôi muốn họ phân biệt sự hành động (l'action) và sự xôn xao (l'agitation). Mùa dường như bây giờ chỉ có sự xôn xao. Thanh niên chỉ sốt sắng lúc đầu, rồi thì nguội lạnh...

Thiên chức. — Nếu có, ta cũng không tiện nói. Ta hãy biết một điều gần gũi thiết thực : trong nước, ai làm nghề gì thì tận tâm với nghề ấy ; tức nhiên sẽ có tiến bộ. Thanh niên trong thời kỳ đi học, tôi tưởng hãy học cào sáng suốt, hãy gom góp tài liệu, cũng như muốn làm nhà thì hãy săn gạch, săn vôi...

Phương thuốc. — Mỗi người hãy

tự sửa mình, kiềm chế vật dục rồi sẽ được một kết quả chung.

Dù đã ra đi làm, thanh niên cũng còn nên học, bằng cách xem sách, xem đời, và nghĩ suy. Còn trong sự học ở nhà trường cũng nên học dề mà biết, dề có cái thú tìm học, chứ không chỉ dèle lấy bằng và kiếm gạo.

Cha mẹ không được áp chế con, nhưng không phải rằng bỏ

bết quyền của kè trên ; vì cha mẹ có thể có một ảnh hưởng rất tốt, rất gần đến thanh niên. Ta phải phân biệt cái tự do (liberté) với cái phóng túng (licence). Nếu cha mẹ bỏ bừa, thì con sẽ sa vào truy lạc. Cha mẹ hãy để con tự do, nhưng thế không phải rằng mặc con muốn làm gì thì làm.

Ông Tân-Dà

Nguyễn khắc-Hếu

ONG Tân-Dà đến chơi tòa báo. Tôi hỏi thẳng :

— Thanh niên thời xưa, thời nho học ta, chắc khác thanh niên thời này ?

Ông Tân-Dà cười rất có duyên đáp :

— Thanh niên thời xưa, một câu tục ngữ đú tả rõ : « Nhất quí, nhì ma, thứ ba học trò ». Họ nghịch ngợm, mà trong sự nghịch ngợm không phải không có cái ngông. Họ ham học, học dề thi đỗ, mà chỉ dèle thi đỗ thôi. Còn làm quan đối với họ là cái phụ, họ không thiết tha cẩn hạnh. Cũng vì thế mà họ nghịch ngợm, ngông nghênh được.

« Phải, họ cần gì, thi đỗ, họ muốn ra làm quan thì ra, bằng không, họ ở nhà cũng chán người rước đi dạy học, dề họ đủ sống một đời vê vang, bách dịch nữa, vì sau này học trò họ sẽ ra làm quan mà thờ phụng họ. Nói gì thi đỗ, chán ông đồ hay chữ cũng có các môn sinh đồ đại khoa rồi làm nên lồng đốc, tuần phủ.

Ông Hiếu kể một chuyện để chứng rõ tính nghịch ngợm của thanh niên thời xưa :

— Ngày thầy tôi tri phủ Thường tin, thì cưới vợ cho anh cả tôi. Dám cưới đang tiền, bỗng một thầy khóa trẻ tuổi, đến giữ cảng cõi dâu lại, hỏi : « Chị là gì, chồng chị chức tước gì mà chị dám nghênh ngang vỗng diệu

ÔNG TRẦN HUY LIỆU

(Tiếp theo trang trên)

— Chủ nghĩa quốc gia ở nước đại từ bản, của bọn Tardieu, De la Roque chẳng hạn thì có nhiên minh phải thù ghét và công kích Chủ nghĩa quốc gia ở các nước bị áp bức lại khác hẳn Tôi thấy nhiều thiếu nén tự xưng là cộng sản « chủ » phải quốc gia annam mà tôi buồn. Phải kính trọng họ. Chủ nghĩa quốc gia của họ chỉ chống lại chủ nghĩa đế quốc. Nhưng mà thanh niên không nên đứng lại ở chỗ chủ nghĩa quốc gia. Đến đó rồi, phải bước thêm một bước nữa (Ý chừng anh Liệu muốn nói bước tới chủ nghĩa cộng sản).

— Ý kiến anh về thanh niên và phụ nữ ?

— Không bao giờ nên tách riêng phong trào phụ nữ cũng như không bao giờ nên tách riêng phong trào thanh niên. Vì nó là một bộ phận trong phong trào dân chúng. Phong trào phụ nữ phải đi kèm và ở trong phong trào dân chúng.

— Về chế độ đa thê ?

— Chế độ đa thê sẽ mất khi nào chủ nghĩa xã hội đã thắng. Vì chính chế độ tư hữu gây nên chế độ đa thê. Ở nước ta người dân ông được quyền lấy nhiều vợ, ở bên Âu Mỹ người ta không có cái quyền ấy nhưng người ta có nhiều tình nhân thì cũng thê, một dâng công khai, một dâng lén lút. Vả còn chế độ tư hữu thì còn chiến tranh. Mà còn chiến tranh thì số dân ông sẽ mãi mãi ít hơn số dân bà, và chế độ đa thê sẽ còn mãi mãi.

— Tương lai của thanh niên..?

— Tôi tin ở một tương lai tốt đẹp. Đường đi của thanh niên hiện giờ đã có một số người tìm thấy. Số người ấy sẽ một ngày một đông hơn.

Khái Hưng

màn sáo ? » Thầy tôi cho là anh khóa nói có lý liền nghe theo, và bỏ vỗng diều, màn sáo đi.

Ông Tân-dà nói thêm :

— Minh dùng vỗng diều màn sáo bay giùm nữa, họ có cần chi, nhưng trêu được ông phủ hạt nhả, họ cho là thú, là ngông.

Thể Lữ, Xuân Diệu,
Trọng Lang và Khái Hưng

LẬU, GIANG...

Mắc lậu cấp hành hoặc kinh niêm, giang mai, hạ cam, dù có hiện trạng ghê tởm (symploomes rebelles) chỉ nên lại

ĐỨC-THỌ - ĐƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi
sẽ được khôi phục và rút ngắn. Thật là những môn thuốc kinh nghiệm, giữ nguyên vẹn bộ phận sinh dục, bệnh nhân thay đổi nhanh chóng trong 24 tiếng đồng hồ.

Chữa khoán cả đàn bà, trẻ con

Thuốc Lậu 0p.60, Gang mai 0p.70

ĐẠI LY : QUANG-HUY Hải Dương, MAI-LĨNH 60-62, Paul Doumer, Haiphong. ICH-TRÌ 41 Rue du Marché, Ninh-binh.

Liệt dương

Những người dương sự không cử động, hoặc giao hợp không được kiên cố, hoặc chưa đến gần đàn bà tình khi đã xuất đều mắc chứng liệt dương.

Thuốc MÃNH-SU-HOÀN chữa bệnh Liệt-dương một cách thần hiệu. Nó thúc dục người ta trong sự giao tình. Hiệu nghiệm ngay tức khắc, chỉ uống vài ba viên MÃNH-SU-HOÀN, dù người liệt dương đều bức náo, cũng dù thấy trong người đạo đức, ham muốn mạnh mẽ lạ thường, sự giao cấu nhờ thế mà được bền lâu. Người thường dùng MÃNH-SU-HOÀN sẽ được mươi phần thỏa mãn. MÃNH-SU-HOÀN còn chữa khỏi di tinh và mộng tinh.

Bán tại nhà M. LANG-CANH

Mỗi hộp giá 2p.00.
97, phố Hàng Gai — Hanoi

ÔNG BERTRAND GIÁM BỐC NHÀ HỌC - CHÍNH ĐÔNG - DƯƠNG

“MỘT THANH NIÊN CHI THÚ QUÁ LÀ MỘT THANH NIÊN ỐM”
“THANH NIÊN ANNAM PHẢI GIỮ ĐẶC TÍNH VÀ TỰ LỆ RIÊNG CỦA MÌNH”

CHÚNG TÔI đến nhầm ngày giờ ông giám đốc học chính Đông Dương không tiếp khách, lại đến một cách đột ngột, không báo trước cuộc phỏng vấn theo như lệ thường. Bởi thế trong danh thiếp của phóng viên Ngày Nay chúng tôi thêm một câu: Chỉ xin được bao chuyện ngài có mươi phút.

Một căn phòng rộng thênh thang, trong chỉ có một cái bàn giấy cực lớn. Sau bàn giấy, một nụ cười hiền từ. Chủ nhân nụ cười ấy là một người dân ông thấp bé, trạc tuổi trong vòng năm mươi; một người mặc mạc dáng yêu và giản dị trong lời nói cũng như trong cử chỉ. Một ông kiêm học mới vào đây sẽ phải hết sức ngạc nhiên vì thấy

thiếu hẳn vẻ quan cách trịnh trọng ở một nơi đáng nobe phải oai vệ như một công đường.

Ông Bertrand vui vẻ chịu chuyện chúng tôi một cách rất chăm chú.

— Trước hết, xin ngài cho biết ý đại cương của ngài về Thanh Niên An-Nam.

Câu trả lời đến ngay, dồi dào và lè lưỡi:

— Vâng, nhưng phải phân biệt phải định nghĩa tiếng « thanh niên » và tiếng « Annam » các ông nói đây. Vì thanh niên có nhiều hạng: thanh niên lao động, thanh niên dân quê, thanh niên học sinh, lại có thanh niên từ 15 đến 20 tuổi, và từ 20 tuổi trở lên...

« Còn « Annam » thì phải phân

biet thanh niem Nam Ky va Trung Bac Ky. Ở Nam Ky là một xứ thuộc địa, sự tiếp xúc với người Pháp chặt chẽ, du học sinh nhiều, sự đào luyện trí thức phần nhiều là ở « mẫu quốc »; thanh niên ở đó gần như là hoàn toàn Pháp Hóa. Còn ở Trung Bắc Kỳ thì sự đào luyện ở ngay tại chỗ, ở ngay trong xứ sở mình. »

Ông lại đón trước những câu hỏi của chúng tôi và nói luôn:

— Thanh niên có thay đổi hơn trước không ư? Tất nhiên có chứ. Cũng như ở mọi nơi... Hiện giờ có một điều thanh niên bạn tám là ở nước này đang có một sự sung đột giữa thanh niên và gia đình. Nhưng ta không nên cho là một điều riêng có ở đây.

Ở đâu và bao giờ cũng vậy, những lớp người sau cung xa hồn với lớp người trước, và những « tên kịch già dinh » ở nước Pháp cũng giống như ở đây. Một người đàn bà Espagnole đã từng bảo tôi rằng: « Từ tôi đến con gái tôi có những ba trăm năm cách xa nhau. »

— Theo ý ngài, thanh niên có nên hoàn toàn Âu hóa không hay nên giữ những lễ giáo phong tục cũ của quốc gia?

Ông lại đáp một cách rất mau mắn:

— Hắn là phải giữ... Rồi ông nói tiếp, theo phương diện riêng của ông:

XUÂN-DIỆU VÀ THẾ-LỰ

(Xem tiếp trang 28)

CỤ HUỲNH THÚC KHÁNG CHỦ BAO « TIẾNG DÂN »

Cụ H. T. Kháng là một bức lão thành tri sĩ đã từng bị bắt ở Côn Đảo vì chính kiến, và đã bỏ chức viện trưởng Dân Biểu Trung Kỳ sau một bài diễn văn kịch liệt trong đó cụ mạnh bạo tố bằng ý kiến đối với công việc khai hóa của chính phủ.

« Thanh-niên ta nên theo con đường tự lập »

Cụ Huỳnh Thúc Kháng tiếp tôi trong một gian phòng làm việc nửa cũ nửa mới. Người cụ đã già, tóc bạc phơ nhưng hai con mắt cụ còn « xuân » lắm. Nghe tôi dàn xong mục đích cuộc phỏng vấn cụ tươi cười nhìn tôi rất tinh túc. Cụ lấy que diêm quét bật lửa rồi đưa một điếu thuốc con ra châm. Nhưng cụ đăm đăm nhìn mãi ngọn lửa diêm như muốn tìm ý tứ. Que diêm tắt, lửa lòng của cụ dở, với một giọng chắc chắn cụ nói lớn:

— Qua mươi năm làm báo Tiếng Dân, có lẽ ý kiến tôi về thanh niên đã rải rắc hầu hết trên mặt báo rồi. Vả lại ý kiến của một nhà nho như tôi thì chắc không hợp thời nữa.

— Thưa cụ, miễn hợp với ý chí của cụ là được.

Cụ nhìn xuống bàn nghĩ ngợi một chút rồi thân mật nói sẽ:

— Nước mình không thể lấy ý kiến một vài người mà đoán biết tâm tình của quốc dân được. Như nước Đức, nước Ý, ý kiến chung của dân chúng đã họp lại thành ý kiến riêng của Hitler và Mussolini. Vì vậy ý kiến riêng của tôi không phải là ý kiến chung của thanh niên hiện thời được. Con mắt nhà nho khác.

con mắt bọn Tây học khác.. Theo tôi thì thanh niên Huế ta theo mới lắm. Nhưng họ lại không nhận được rõ ràng con đường họ đang theo. Họ thả lỏng ý muốn của họ và không biết cách kiềm chế và định đoạt. Họ ham chuộng vật chất quá, và vì quá nên họ mới sa vào vòng truy lạc. Họ nhận lầm hoạt động trong môn thể theo và nghệ khiêu vũ. Vì vậy theo ý tôi, tinh thần họ không sáng suốt thêm được tí nào, nhưng trái lại...

Nói những câu trên cụ như sờ mặt lòng tôi. Hai ba lần cụ ngập ngừng và dần dần hạ giọng xuống:

— Theo cụ thì thanh niên ta nên theo con đường nào?

— Theo tôi thì thanh niên ta nên theo con đường tự lập. Được thế dân nước ta sau này mới mong tiến bộ được. Anh nghĩ xem, nghề bán buôn của nước ta đều do vật hàng của nước ngoài đưa đến gần hết. Chúng ta chỉ biết làm đại lý cho hàng vầy hàng nợ chứ không muốn chế tạo đồ lấy để bán quyền lợi mười phần mình không hưởng được một. Một phần lớn thanh niên chịu mất trong quan trường đã dành, phần khác ở ngoài cũng gần như vô dụng.

— Thưa cụ, thanh niên theo

Nho học xưa và theo Tây học nay có khác gì nhau không?

Lần này như nói trúng ý muốn của cụ nên trong cụ vui vẻ lắm. Cụ đứng dậy rót nước uống lấy hơi rồi dỗng dạc nói:

— Thanh niên xưa và nay khác nhau nhiều lắm. Vì Nho học xưa không phô thông mà phô thông. Còn Tây học nay tuy phô thông mà hóa ra không phô thông.

Nói đến đây cụ mỉm cười ra vẻ đắc ý lắm. Cụ đưa tay mở hột nút cò rồi nói tiếp:

— Vì học trò xưa được lựa chọn thầy mà học. Một người học trò khá bao giờ cũng tìm được nơi để dạy học và để học thêm. Vì vậy một anh biết chữ xưa

không bao giờ thất nghiệp. Trong làng có một người nhà giàu mời một ông thầy dạy học thì con dân đã đến học được rồi. Thời bây giờ thì khác. Trường có rất hiếm. Chỉ con nhà khá mới theo học nỗi. Lại thêm người biết chữ không được tự do mở trường tư hay dạy tư. Nạn thất nghiệp và thất học theo dãy mà lan rộng ra mãi.

Đến đây trong người cụ hơi nhọc, tôi liền đứng dậy xin về. Cụ vui vẻ đưa tay ra bắt tay tôi. Nhưng sợ tay trai trẻ hay bóp mạnh nên cụ chỉ chia ra một nửa và rút lui thật nhanh.

Thanh Tịnh

(Đặc phái viên Ngày Nay)

Hôn nhân, tình duyên,
của cải, sự nghiệp,
và tương lai

Nếu muốn biết chắc chắn thì chỉ cần biên thư gửi chữ ký, tuổi, kèm theo ngân phiếu 1\$00 cho thầy

NGÔ - VI - THIẾT

28 Bourrin — HANOI

Vì bạn, không tiếp khách tại nhà

ÔNG PHẠM QUỲNH

THƯỢNG - THƯ BỘ QUỐC - DÂN GIÁO - DỤC

« Tuổi Thanh Niên là tuổi để dự bị, để học hành, chứ không phải để hoạt động... » Nhưng ông không nói đến tuổi nào mới được hoạt động.

ONG Thượng-thư bộ Giáo-Dục tiếp tôi trong một gian phòng ở nhà riêng, trang hoàng một cách lộng lẫy. Tôi cảm thấy trong người hơi lạnh lạnh. Không biết có phải tại chiếc quạt máy chạy nhanh không? Nhưng vẻ ăn cần và mặt thiết của ông trong cử chỉ và lời nói đã đem lại trong gian phòng ít sự ấm cúng. Trước tôi ông Phạm-Quỳnh là một nhà báo chứ không phải một cụ thượng nữa. Sau khi nghe tôi hỏi ý kiến về thanh niên, hai môi ông liền đe nở một nụ cười rất tươi và nhở vây, rất ý nghĩa. Cò lẽ ông nhớ lại Tứ-Lý, xưa kia, trong Phong Hóa, đã có lần phỏng vấn ông không cần đến sự trực tiếp. Nhưng chắc ông nghĩ Phong Hóa khác, Ngày Nay khác, ông Tứ-Lý khác và tôi khác nên ông vui vẻ trả lời :

— Phần nhiều thanh niên hiện

thời đều bị lầm lạc vì muốn hoạt động quá sớm. Vì sự thật tuổi thanh niên là tuổi để dự bị, để học hành chứ không phải để hoạt động. Sự kinh nghiệm họ còn thiếu nhiều lắm. Vì vậy bao nhiêu sự ước muốn trông mong của họ, họ đều không đạt được hay đạt được một cách không toàn vẹn. Họ muốn lên thật cao, rồi cục lại bị sa xuống thật thấp. Bao nhiêu sự thất vọng đáng thương ấy đều do sự kém học mà ra.

Ông nói một giây nghe rất xuôi và rất chắc chắn. Nghỉ một lát ông nhìn tôi tươi cười, nói tiếp :

— Sự thật thì thanh niên muốn làm nhiều hơn muốn nghỉ. Trước kia hồi tôi còn ở trong thời kỳ sung sức của tuổi trẻ, tôi cũng tra hoạt động lắm. Nhưng bước qua lăm đoạn đường tôi mới nhận thấy đây là

sự sai lầm. Vì hoạt động không nhằm đường, không trúng cảnh, chỉ kéo dài nhiều sự hại hơn đều lợi. Chỉ nói hoạt động mà không nhằm phương hướng trước đã là chuyện thất sái rồi. Hoạt động khó, học hành dễ, tôi ao ước thanh niên nghĩ đến học hành trước rồi hoạt động sau.

— Thưa ông, theo ông thì thanh niên nên theo con đường nào?

— Với nụ cười nở luôn trên môi, ông nói tiếp :

— Như trước kia tôi đã nói : thanh niên nên theo con đường học vấn là hơn. Chỉ có sự học vấn uyên thâm mới sửa soạn nổi những sự hoạt động có kết quả rực rỡ và chắc chắn. Thanh niên nên xem sự học hành là công việc của ngày nay và hoạt động là công việc của ngày sau.

Hoạt động sớm đã không có lợi, thanh niên sẽ còn tiếc vì không bỏ bê công trọng sự học hành. Nói tóm lại thanh niên nên cố học, gắng học và học luôn mới được.

Đến đây tôi đã thấy tôi lạm dụng của ông hơn mười phút. Vì trước kia, muốn được việc, tôi chỉ xin phỏng vấn ông trong năm phút thôi. Tôi xin về.

Ra đến sân, thấy thống sứ và công cáo, tôi mới nhớ tôi đã vào nhà một cụ thượng.

Thanh-Tịnh

(Đặc phái viên Ngày Nay)

CỤ PHẠM BỘI CHÂU

« Thanh niên ta chỉ thanh niên trong tuổi chứ không trong hành vi và tư tưởng ».

TÔI vừa qua cái công tre làm theo kiều Tàu thì một đàn chó chạy ra sủa. Trong lúp lêu tranh một cụ già chạy ra đưa gậy đón đuôi; đàn chó lui chạy vào vườn săn gần đấy.

Trong cụ vừa đạo mạo vừa quắc thước như một nhà đạo sĩ. Sự cụ bận lòng về sự tiếp đón, nên tôi xin cụ cứ tự nhiên giảng bài cho học trò nghe đã. Cụ nhận lời ngày sau khi mời tôi ngồi trên một chiếc ghế tre dài gần đấy.

Bài cụ giảng là một bài lịch sử Việt Nam. Khi nâng sách lên, hai tay cụ đã thấy run, nhưng tiếng nói cụ thì rõ ràng nghe như la như thét.

Sau khi tôi nói qua mục đích sự phỏng vấn cho cụ nghe, cụ liền khoanh hai tay lên bàn cười lớn. Một nụ cười nữa như xả giao nữa như vui vẻ.

Kè cả năm nay nữa thi tôi đã ở Huế ngót mươi hai năm. Hai năm đầu thi được thanh niên dù các giới tấp nập đến thăm luôn. Nhờ vậy tôi cũng đoán biết

được trình độ trí thức của các thanh niên thời ấy. Nhưng mươi năm sau thi thanh niên Huế đoạn tuyệt hẳn với tôi, không phải vì họ muộn..

Ngập ngừng một lát cụ thi thầm bằng một giọng bí mật nhưng cay chua :

— Nhưng vì người khác muốn. Thanh niên Huế thì ít chiều theo ý muốn của mình. Họ thường chiều theo ý muốn của người khác hơn, mặc dầu họ cũng thấy ý muốn ấy nhiều sự lầm lạc.

Mặt cụ tự nhiên tươi vui hơn trước. Trên mầu trán rộng không còn một vết rãnh nào để làm tiêu biếu cho giọng tư tưởng cao siêu của cụ nữa. Lần này với một giọng khôi hài cụ cười nói tiếp :

— Nhưng tôi tưởng thanh niên như ông thì nên hiểu lấy thanh niên thi hơn. Vì tôi đã già lầm rồi. Mùa thanh niên không còn chảy trong mạch huyết tôi nữa. Hay nếu có thì chắc cũng đã nguội lắm.

Nói xong cụ chỉ chén trà để trước mặt mời tôi uống. Sau lưng cụ hai ông già già, không

kém tuổi cụ mấy, chăm chỉ ngồi nghe.

— Cụ đã từng qua Tàu, qua Nhật, vậy cụ xem thanh niên Huế đối với thanh niên nước ngoài thế nào?

— Ông muốn hỏi về mặt hoạt động phải không?

Không đề tôi trả lời cụ nói tiếp :

— Thanh niên Huế so với thanh niên hai nước, tôi đã thấy thi... nếu tôi không lầm... không ra thanh niên chút nào hết. Họ chỉ thanh niên trong tuổi chứ không phải trong hành vi và tư tưởng.

Nghỉ một lát cụ mỉm cười nói :

— Nhưng hai nước ấy khác, nước mình khác. Nếu nước mình không khác thì thanh niên nước mình hẳn không phải là toàn người vô dụng.

— Theo cụ thì thanh niên theo Tây học nay có hơn kém gì thanh niên theo nho học xưa không?

Lần này cụ trả lời mạnh bạo với một giọng chắc chắn hơn trước :

— Hơn cung có mà thua cung có. Vì nền học vấn đã thay đổi thì tư tưởng cũng thay đổi theo. Mà tư tưởng đã thay đổi thì hành vi cũng phải thay đổi. Chỉ có một chuyện này không thay đổi là thanh niên Huế còn ham chuộng quan trường lắm.

— Theo cụ thì phải nên vạch một con đường nào để thanh niên theo?

Lần này cụ cười lớn ra vẻ đắc ý lắm :

— Tôi tưởng vạch một con đường theo ý muốn của tôi thì lại không có ai theo mất. Vậy xin phép ông cho tôi miễn nói đến con đường ấy thì hơn.

Tôi đứng dậy xin về. Cụ đưa tay run run bắt tay tôi. Tôi cảm động và sung sướng quá lúc nghĩ đến bàn tay già guộc ấy đã từng cầm một thanh gươm và một ngọn cờ.

Thanh-Tịnh

Si vous voulez

Descendez à

l'Hôtel de la Paix à Hanoi

*Vous appréciez sa bonne cuisine,
ses chambres dans Pavillons
entourés de jardins, ses prix modérés.*

*Le meilleur accueil est réservé
à la Bourgeoisie Annamite*

Charles Guillot - Propriétaire - Tél. n° 48

Bien manger
Bien dormir
Etre tranquilles

THANH NIÊN THÔN QUÊ

« PHÁ ĐỊNH », ĐÓ LÀ Ý MUỐN CỦA THANH NIÊN MỚI TRONG CÁC THÔN QUÊ

TÀ đi về phía nào bây giờ?
Giờ lên hay giờ xuống?
... Ấy kia! anh N. kia rồi.

— Anh H., anh thả điều đấy à? Tôi vừa lai dâng nhà. Ông Hương bảo cả ngày anh chỉ mải thả điều, chẳng chịu mò vào việc gì hết.

— Ông bảo tôi làm việc gì bây giờ? Say lúu, già gao thì yếu chân mềm tay. Rất sâu bênh thê đã

có lũ đàn bà. Bi buôn thì không có vốn... Ngày, ông thử láng tai mà nghe. Bộ sáo của tôi đồ bồi có hay không? Rõ ràng vào ba ra bảy, dịp đèn hết chỗ nói.

— Ý kiến của anh thế nào?

— Ý kiến gì cơ, ông:
— Ý kiến vè, vè... thôn quê ấy mà.
— Tôi chẳng có ý kiến gì cả.
— Nguyệt vọng vậy:

— Nguyệt vọng thì to lắm. Tôi muốn phá đồ đinh đi thay cái thư viện vào đấy. Văn-chỉ thờ me sữ. Không đổi quách nó ra làm cái sướng chiếu. Làng ta có cái bãi cói mènh mông bát ngát đấy nhé. Sao các ông ấy không lấy tiền công quỹ mà cấy lại cho tốt lên. Rồi vật liệu đấy, tài chính đấy, đem ra mà giúp con em.

Nguyệt vọng của anh như thế chẳng trách anh thả điều cả ngày là phải. Tôi quay đi tìm đến nhà anh C. Có đi mới biết. Làng mình nhanh nhảm những thanh niên là thanh niên. Chả hù cho mấy làng chung quanh. Tịnh không thấy một mồng thanh niên nào. Hoặc giả toàn thị những thanh niên với bộ óc xôi thịt.

— Em coi chó cho anh tí, thầy em đâu?

— Thầy tôi ra định.
— Thế anh C. đâu, em?... Mà tiếng ai khóc thảm t hế, em? (điều tra thi khói sao được tò mò).

— Anh tôi vừa đánh chị tôi để khảo của đấy. Giá ông đến lúc này thi gặp. Anh tôi đi rồi.

Chẳng được gặp anh thanh niên chí khỉ ấy, thì ta điều tra chị thanh niên này vậy.

— Đời sống của... à quên, chị sao thế?

Chị C. vừa nín. Thấy tôi hỏi, tủi thân, lại khóc òa lên, vừa khóc vừa kẽm. (Minh rõ ác, người ta vừa

Thiên điều tra này làm ở một làng nổi tiếng trong tỉnh H. D., một làng trù phú và gọi là văn minh. Vì còn nhiều làng mà phần đông thanh niên chỉ khác các cụ là trẻ tuổi, còn thì cũng đình đám, xôi thịt như các cụ.

quen đi được).

— Khốn nạn, ông ạ, cháu có tí vốn nào thì anh cháu phá hết rồi. Bây giờ mặc cháu tiền nứa thì cháu còn đào đâu ra, mà đánh đập cháu. Cháu đã bảo còn cái khung cùi của cháu kia thì sao không chặt ra làm cùi mà bán.

— Tôi nghiệp, thôi chào chị. Khi nào anh ấy về tôi sẽ đến chơi, nói giùm chị.

Chị thanh niên chào lại tôi bằng những tiếng nức nở.

Thế là vừa ra khỏi ngõ đã điều tra được một anh thả điều và một anh đánh vợ. Bây giờ thì ta hãy đi đến hỏi chuyện cái anh nông phu trẻ mảng kia đã. Nhân tiện ngâm cảnh đồng và bộ hấp lấy ít không khí lành cho khoan khoái.

— Ngày chủ Trạch, đời sống của chú thế nào?

— Ông này hối hiếc hay nhỉ. Ngày nào mà tôi chả sống. Tôi đương sống sờ sờ ra đây nhé.

— Tôi hỏi đời sống của chú có sung sướng không?

— À, thế thì chả sung sướng tí nào cả, ông ạ.

— Ấy, cứ vừa làm vừa nói cũng được, kéo mắt thời giờ của chú.

— Chúng tôi còn sung sướng sao được. Từ sớm đến tối vắt vả mà chỉ được mỗi « cái » bão thổi, ông ạ. Bừa cơm, bừa cháo vị tắt đã đủ.

— Ruộng chủ đương cày đây là luồng của chú đấy chứ?

— Vâng, ruộng quan các cụ cấp cho đấy. Được hai sào ruộng quan thì lại phải lè hai đồng ruồi bạc ra đóng thuế. Mà ruộng nào có ra ruộng. Bao nhiêu ruộng lốt các cụ chọn cả rồi, còn đâu đến mình. Giá các cụ cấp ngay cho hai đồng ruồi

stru có hơn không. Hãy biết thuế đến nơi. Minh sắp sửa è cổ ra đóng, mà ruộng thì chưa thấy hội thóc nào cả.

— Ý kiến chủ thế nào?

— Ý kiến là cái gì cơ, ông?

— Ước vọng chủ thế nào: Nghĩa là chủ muôn thế nào thì được sung sướng:

— Tôi muôn ấy à (anh túm tím cười, đứng ngần người ra nghĩ) Tôi muôn công xá cao lên một tí, độ hai, ba bao cũng được. Còn ruộng thì xin các cụ đừng cấp. Các cụ đem cho một vài người có cửa thầu để lấy số tiền ấy mà san sẻ cả cho các cụ lão con em. Không có thì các cụ cho rút thăm. May ai thi người ấy được ruộng tốt.

— Ý kiến của chú hay đấy. Giá bao nhiêu...

— Thế thì ý kiến ấy cũng không phải của tôi. Nó là của anh Khoan,

— Nay, chú nông phu cần cũ. Chủ cứ hy vọng đi. Bao giờ có tự do nghiệp đoàn, chú sẽ được như nguyên.

Anh Trạch há hốc mồm nghe, chẳng hiểu tôi nói gì. Tôi sực nhớ đến « tự lực học đoàn ». Sau này, nhờ có « tự lực học đoàn », việc học sẽ phổ thông đến hang cùng ngõ hẻm. Lúc ấy, một trăm nông phu sẽ có chín mươi chín phần như anh Khoan. Rồi lo gì...

— Anh Qu. đấy à? Anh đi đâu?

— Tôi đi dạy học.

— Anh dạy tư?

— Làm quái gì có học trò. Tôi dạy đây là dạy ba thằng trẻ ranh con ông chánh hội. Dạy xong, ông mời ở lại ăn cơm với ông. Nghĩa là ông thuê tôi dạy, ăn ngày hai bữa, anh hiểu chưa?

— Hãy đứng lại tôi hỏi cái này đã. Ý kiến anh về thôn quê ta thế nào?

— Tôi đương chán nản về tình hình thôn quê chưa khuây đi được thì anh lại nhắc nhở đến. Anh hỏi đề làm gì?

— Tôi phỏng vấn anh đấy! Phỏng vấn đề phô bày đời sống, ý kiến, tư tưởng của các anh cho thiên hạ biết.

— Đời sống của tôi đây! — anh chỉ vào quyền sơ học độc bản. — Tư tưởng của tôi nó đã bị vùi rập vào sự nghèo đói mất rồi. Còn ý kiến về thôn quê? (anh cười một cách chua chát), thì còn định còn đám, còn định còn đám còn xôi còn thịt, còn xôi thịt còn ngồi thứ, còn ngồi thứ còn tranh dành, còn tranh dành còn hả hiệp, còn hả hiệp còn nhũng lạm, còn nhũng lạm còn khõ lũ con em. Ý kiến của tôi có thể, anh cứ việc phết vào. Thôi bây giờ chào anh kéo chậm, sợ ba đứa trẻ nó đi chơi mất thi tôi dạy ai?

— Thế là anh cũng muốn phết định?

— Ý thế.

Hôm sau, tôi đến chơi anh D., một thanh niên chính trị phạm. Tôi gặp anh ta đương thẳng thắn trong đồng lúa chín.

— Tôi đi tìm anh đây. Anh thăm ruộng?

— Ủ, thăm ruộng người, chứ mình thiền vô nhất thốn.

— Tôi định hỏi anh một việc.

— Việc chính trị phỏng? Anh vừa nói vừa túm tím cười.

— Không, việc ấy đã có nhà nước hỏi. Tôi chỉ hỏi anh về đời sống của anh, về ý kiến riêng anh đối với thôn quê.

Trần-Tiêu

(Xem tiếp trang 28)

Bệnh viện và nhà kỹ sinh

BÁC SĨ VŨ NGỌC HUỲNH

72, 74, 76 Góc đường A. Sénes và Jacquin (sau nhà Rượu)

Chữa các bệnh

Chiếu điện (Rayon X)

Chữa bệnh bằng điện (Diathermie, U. V.

Giây nói số 622

HANOI

Trong một nhà trọ học

PHÓNG SỰ của TRỌNG - LANG

XÓM LA-TINH

PHỐ P. P. T. chạy thẳng đến phố N. T., đã gán thành một chỗ tập trung của chủ trọ. Bên cạnh một số ít chủ nhà riêng, người đi thuê. Bên cạnh một nhà thô lậu, chỗ hẹn hò của tại điểm, ma-cô đêm đêm hoạt động đằng sau, trên con Đường Thành.

Hai hoạt tượng của mỗi ngày

Trước một nhà, bốn năm người trai trẻ, ngao nghê, uể oải, hay là ranh mãnh, ghêch mũi sang một nhà trước cửa, để nhìn hay « đánh

nhìn » lim một thiếu nữ, mà họ cố tưởng tượng là đẹp. Một bộ mặt vàng gầy gua, đã thấy ánh mặt trời, cho có già lâm cũng không quá 18 năm, râu mài lên, mà nháy một cái « nháy nghè ».

Một ngón tay cong lại mà vẫy nữa, như vẫy.. chờ !

Trong khi, trong công bên của một nhà kiều tây đối diện, người ta thấy lù lù một gánh phở, một anh hàng phở, tất cả cái bần thiu di bên một hàng phở. Và qua cái bần thiu đó, một lũ người nâu sòng nhôp nháy đi lại luôn luôn trên một cái sân ướt sườn sụt.

Tất cả ngần ấy thứ lủng củng, ngày nào cũng như ngày nào, tò một nét đậm vào cái vẻ tro của một phố không cây cối, chật hẹp, san sát những nhà cao dưới. — Một phố đã để cho người ta thấy treo chí chít đủ các thứ quần áo Tàu, khăn bông đen ngòm, trên cửa sổ, trên bao lớn một nhà tây đồ sộ.

Người ta cảm ngay thấy cái luộm thuộm đang bao bọc một lũ thiếu niên chưa vợ, từ Trung, Nam, từ các đồng núi, về Hà-nội để sống một quãng đời tạm bợ, khô khan, giữa sự căm dỗ tai hại.

Một cảnh ở trọ

Một người quen tôi, ông K., đã đưa tôi vào chỗ ông ở trọ, trong

phố P. P. T.

Thoạt đầu, ông đưa tôi lên gác. Chúng tôi cùng ngồi nhìn vào một rãnh giường gỗ bừa bãi quần áo, chăn gối, luộm thuộm nhưng sạch sẽ.

Những món ăn tố cáo

Ông K. nhìn một đĩa đầy ụ muỗm vàng ống, toẹp như vẽ, đè trên một cái bàn, mà nói :

— Ở trên này, có đủ : thư ký, học trò. Thư ký không vợ, với cái đời sung sướng đã không bị ràng buộc lại sẵn có tiền. Học trò, vì chẳng nhẽ lại không có một nghề gì. Học trò mà hình như không có sách vở gì cả. Ông đã trông thấy đĩa muỗm ? Muỗm hết, sẽ co qua

đập chân một cái mạnh xuống đất làm bật lên mấy tiếng kêu ròn. Rồi cứ thế, di lần ra cửa, cặp kiếng như Charlott.

Một tuổi trẻ lớn hơi muộn. Nhưng, một tuổi trẻ già, yếu, buồn sớm quá. Trông già rồi, vô lý như cái « bệnh của thế kỷ ».

Ông K. nhìn theo cái « căn cỗi » đó !

— Sứ ấy chán chürü Pháp rồi. Sắp sang Hồng-kông để học nhảy thêm cho thật hết sức « keng », và nhân thế học tiếng Anglais.

Một tâm sự trẻ trung

Tôi nhìn đồng hồ mà bảo ông K. :

— Ở một chỗ, như chỗ này, giữa những tiếng « claquettes » rền rĩ, giữa những ông quý xú, mà ông học được ?

Ông K. liền giờ vi, lấy ra một cái ảnh cắt nhật trình, đưa cho tôi xem mà thở dài :

— Đã có cái « keng keng » này ! Tôi không quên nhưng tôi đã biết mặt biết tên, giữa lúc cái keng keng đó ăn vận trả hình đứng cho họ chụp ảnh. Nó làm cho tôi lưỡng tượng là quên được cái rầm rĩ chung quanh.

Đó là ảnh một thiếu nữ mím mím, có cái mồm nhỏ siu Hồng-mao, đôi mắt Mỹ, mái tóc An-nam, cười ngả Tây giữa một chợ phiên.

Ông K. ấp ảnh vào ngực, quả quyết nói :

— Mọi thứ quanh tôi, cả cái ảnh này nữa, đưa nhau thời cái « lửa » trong « bụng » tôi cho bùng lên. Nhưng tôi quyết không nỡ như các ông ở đây, đem cái « lửa thần » này đến cho mấy con đĩ lậu « thòi » tát hộ.

Mồm ông giữ lặng một nét cười. Con người ông óng ánh như một rọ nước mắt.

Ái tình ở đây

Một lòn nữa, tôi ngồi với ông K. trong buồng ông trọ. Vì một câu chuyện. Tôi đe ông kể :

— Tôi sắp sửa trộm khác. Những việc xảy ra đã làm cho tôi ra vào nhà này gần như trốn tránh. Vì tôi ngượng lâm, ngượng hộ họ.

« Mày hôm trước, ô dậy vừa xảy ra một chuyện đi bắt con gái ! »

« Một mụ, trông cũng thường bậc trung, đã đến tận cửa mà chửi thát đùa náo náo đã quyền rũ và giam hãm con gái nó trong nhà này. Nó vong vào trong nhà, mà chửi luôn trong ba ngày. Nó chửi như thế này :

« Mày giam hãm con gái bà ba hôm rồi, tướng đù rờ ; chử. Con gái bà đã có người hẹn cưới nhung... hai trăm đồng bạc ! Con gái bà hãy còn hờ hờ ra đây. »

Ông K. cười :

— Nhũng hai trăm đồng ! To thật. Mụ rất cồ mấy hôm, có lẽ vì tiếc tiền hơ con gái mụ, tuy con bé cũng xinh xinh, và còn trẻ lắm.

« Lúc mụ chửi, các « kép » trỗi hết ra cửa rầm mỏn. Rồi « kép » nọ nhínép kia, đồng thanh hỏi nhau : « mày, phỏng ? » Anh nào cũng ngờ nhau, nhưng anh nào cũng lắc cẩ.

« Thắng bời đỗ riết cho một « kép » học ở Lycée P. vì nó thấy « đào » đã vào chơi trong buồng « kép » hai hôm trước khi bị chửi. Rút cục, dáng lẽ đi trình cầm, mụ lại nóng quá. Mụ sòng sộc chạy vào các buồng sục sạo tìm.

« Có một anh đang dập chăn ngủ. Mụ tình nghi, liền lật tung chăn lên. Anh nọ mắt nhắm mắt mở choàng dậy : anh ta trần truồng như Chủ Đồng Tử, mà đứng trơ ra đó.

« Nhưng, vẫn chưa trơ bằng mụ kia. »

Bà chủ

Ông K. tiến tôi ra cửa. Một thiếu phụ, nhỏ nhắn óng ả vừa qua sân. Ông khẽ bảo tôi : « Bà chủ ! »

Rồi như đe khoe với tôi rằng ông không kém gì ai ở nhà này hết, ông nói to :

— Bách chủ hôm nay trông « gioong-quá », đẹp quá đi mất !

Một giọng ôn tồn, hơi duogn yế cụ tuyệt :

— Đi guốc thì có gì là đẹp à ?

— Đẹp chứ à. Đi guốc vừa ròn vừa « réo » !

Câu chuyện thật vô lý !

Ông K. đã vội cãi :

— Nhưng biết làm thế nào ? Nhũng lúc buồn chết đi được ! Lâm lúc muôn trêu cho bà ấy mắng. Bà ấy lại lành quá. Bà ấy chỉ cười.

Ông ghé gần tai tôi :

— Cố khe lại muôn bà ấy mắng : « Ah ! la canaille ! » (à, quân khốn nạn !) như bà chủ trộm béo, có bộ giò mập và lạnh trong truyện của Guy de Maupassant ! Bà ấy lại « déch » biết tiếng Pháp.

Trọng Lang

THANH NIÊN TRUY LẠC

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

Mấy quái tượng của thời đại. Trong một tiệm nhảy

T RONG một tiệm nhảy ở K. T., về cuối mùa đông. Trời hơi mưa, cái rét của lúa lay lắc chấn ám áp nát, như quên lấy khói thuốc lá, quên lấy bước nhảy của mấy cô mặc áo đơn. Mấy cái đầu bồng khoéng, những cô còn cứng trắng tinh, yên chỗ như vẽ. Mấy ông trai trẻ lịch sự vẫn chịu khó uống nước tranh một cách trịnh trọng. Họ nhảy ít quá : Kéo ván inh ỏi kéo mòn mình, vải cõi nhảy xùm lai một chỗ, kết thành một bô hoa, ủ rũ như hoa trên xe tang. Cảnh tôi, một cô ngáp to quá, chưa theo bằng một câu :

— Bar mờ đời gi mà baồn thế này!

Thì một người độ mươi chín, hai mươi, len lết bước vào. Tôi tưởng là bối của một tiệm khác; Hắn đội mũ da, hếch vènh dằng trước. Cõi áo sơ-mi bẻ lối « Danton » cầu bần không kém gì bộ quần áo vải trắng. Lại rất hợp với đôi giày trắng để cao-su ngáp bùn trót.

Mấy thứ lèo tèo cõi lẽ sống không thay đổi từ mùa nực. Trông cái « sống sót » của ngày hè đó, tôi bắt rùng mình mà lạnh thêm.

Hắn vứt mũ xuống gầm ghế, rụt rè, lẽ phép gọi một cốc cà phê. Thủ ra cái... « bần thù » ấy cũng đi nhảy như tôi.

Tôi có cảm tưởng rằng, giữa một đám người xa xỉ, kiêu hãnh, hắn là một con giòi bay một con chim non, mà gió rét đã đánh rát vào một tõi ấm áp.

Sau buổi, hắn nhảy nhiều quá, nhảy lấy được. Dần dần, hắn đã quên mình trong tay một cô đào giỏi nhất tiệm, mà

nhảy những bước mới lạ chữ chi, thật réo. Họ nghĩ nhảy đề nhào hồn nhảy. Tiếng kèn *tango* rền rĩ như dày bước của bắn lưới băng qua mặt sân, trong ánh sáng đỏ.

Kéo, ánh sáng, hắn, cả ba kết tinh thành một thứ êm dịu, bùn nhiên. Hắn có thể cho tôi niềm cái thú say sưa, tuyệt diệu của một diệu nhảy bằng... « tâm hồn » được.

Nhưng, qua vai cõi gác nhảy, đôi mắt hắn, bát nõi trắng đã giao liên với hàng tóc búi cụt, thỉnh thoảng lại nháy trộm tôi. Đôi môi mỏng luân luân uốn éo lấy đà cho chúa đi.

Hai thứ hèn hạ và thô bỉ, đủ để đánh tan tất cả những nguồn cảm trong thế giới !

... Rồi, tiệm sắp đóng cửa. Cứ còn vài cô nhảy ở lại để vay xài tiền của chủ. Và hắn với tôi.

Một anh bối vẫn chực một bên hắn, tay cầm cõi bồng, khinh khỉnh ra vẻ mắt, bồng cái nhặt cái mũ da vứt ở gầm ghế mà hỏi « Hắn ? »

— Mũ của cậu ?

Hắn như gầm khẽ một tiếng « Phải » ! Rồi quay quyết bước lại bên quầy. Một cuộc diễm đinh giữa hắn với chủ tiệm. Rút cục, tôi nghe ông chủ đồng ý :

— Thôi được! Cả quần áo của anh góp với cả người anh nữa, cũng chưa đáng giá một cốc cà phê ! Tôi cũng thương anh là một người nhảy khá. Anh đã xin, tôi cũng cho. Thế thi, hôm nay, mời anh cứ về. Mai, xin anh đừng lại đây nữa ! Nghe chưa ?

Hắn bà mõm nghe ông chủ, ngoan ngoãn như một trò nhó. Nhìn trộm tôi một lần nữa, hai má ửng đỏ vì sung

sướng, bắn quay ra cửa. Tôi thấy hắn nghiêm rống, hơi lùi lại trước gió lạnh, rồi hai tay nung giữ lấy cõi áo, mạnh bạo dấn mình vào mưa bụi.

Cái cõi nõm mõm vẫn nhảy với hắn, lắc đầu bảo tôi :

— Tôi nghiệp quá ! Con cái nhà ai mà khồ thế ? Chắc rết lâm đáy nhỉ ?

Cô nói nhỏ đi : « Nhưng mà sao anh ta hỏi thế, hỏi thế tâp được ! Ông à. »

Ông chủ nói cho chúng tôi nghe lần thê anh chàng đó :

— Tại hắn tất cả ba anh em ruột cùng mẹ, con một ông phán phủ T. Q. Thắng bé rốt độ 17, khà nhất. Nhảy nhót cũng đã long sún gach các tiệm ra được rồi. Nhưng vẫn còn được ở nhà. Còn hai anh lớn thì nhà từ đã lầu lâm.

« Tháng cha lúc nãy, là tháng thứ hai. Đầu hai mươi chín tháng. Nó có bệnh nhảy. Lắm khi sang lâm, nhưng chỉ một vài hôm thôi. Cơn nhảy nỗi lên, quần áo bẩn tắt. Bi nhà bỏ trống, anh em còn cho ăn ngủ nhở. Bây giờ họ lấy. Vì nó « mura » (ăn cắp) dữ lắm. Mà chỉ để nhảy thôi !

Giọng ông chủ tự nhiên rít lại một cách cay nghiệt :

— Cái trò con vỹ lẽ ấy mà !

Rồi ông quay lại nhìn cô nhảy, cười nói :

— « Mợ » nhảy kết mãi với « cậu ». Liệu xem « sạc » và giấy truyền có còn không. Hay là « cậu » đã « mura » của « mợ » rồi ?

Trong bùn truy lạc

Ngô Sầm-Công mới thật là thế giới riêng của đám Thanh Niên truy lạc, 9 phần 10 đã sập trường trong phú quý. Nó có đủ rap hát, thuốc phiện nấu, và nhà thổ, có đủ nước rãnh và tối tăm, cho những tâm hồn tối tăm, không sợ đối xứng, nhưng còn biết tìm vui đó. Họ buôn bã nhìn người đi xem, cái bóng ngày xưa của họ. Họ xin vé đêm bán lại. Ăn mày, và ăn cắp, nếu có dịp.

Có người nghe qua tưởng những tiếng nhí ai oán, rồi sán lại bên một con nhà thổ, mà gầm lên một câu, theo giọng cải lương Saigon : « Chao ôi ! Cái thán

của anh đây ! » Như một thằng điên, chợt tỉnh dưới sức mạnh của một kỷ niệm đau thương về dì vắng.

Tôi đi tìm « đứa trẻ » đầu trong ba anh em con ông phán phủ T. Q. Tôi vừa tránh được một anh « cốc » (ăn mày) đội mũ trắng, nói tiếng Pháp liến thoảng, khỏi thuốc phiện quên đến tận lồng máy. Thị tôi lại vấp phải bài người nã. Chợt ngoài ba mươi tuổi : anh D., con một ông Phán, an vận tây, nghiên ra đèn tản đầu môi, cuối mắt. Hắn gọi tôi là « cher ami », nói tiếng Pháp để xin tôi một bão ! Tôi dịch câu hắn xin tôi : « Đầu hai ngày rồi, kẻ khốn nạn là tôi, mới ăn có một xu sô ! »

Và một anh nã, tên là T., con một ông Án sát. Anh này ăn vận ta, mắt mũi dài lượt thươn. Trông anh ta như một cái gi bùn thảm lầm ! Giọng anh ta kèn hè : « Từ sáng tôi chưa được hút ! Ông có thừa một vài hào... » Mắt anh ta to, dờ dẫn, nhìn tôi như van xin một cách thê thảm.

Bên cạnh anh T. tôi đã gặp người con cái ông phán T. Q. Hắn ngồi trên vỉa hè, bên cạnh một tiệm thuốc nã. Hắn mặc bộ áo ngủ sòng sọc, đầu hần lai trọc lốc. Trông như một thằng tù.

T. bảo tôi :

— Nó ngồi đợi năm cơm hằng ngày của chị đem cho. Trong năm cơm có rất hai hào cho ông ấy sợi thuốc.

Giọng T. buồn bã :

— Không ngờ nó ba dào đến thế ! Chẳng bù xưa kia, nhở anh chị cho đi làm, xoay thật nhẽ, hút một đêm tối hai, ba đồng. Rồi hết « miềng » (nhân tình) nõ đến « miềng » kia linh đình.

Những con « sáu » quằn quại sống trong bùn nhú thê, tôi còn gặp nhiều, trong đám đó, trước mỗi bước.

Tôi cầu nguyện rằng chỉ vừa sống một ác mộng, đầy quái tượng

Những quái tượng đó lại là người trẻ hơn tôi...

Họ là những thanh niên !

Trọng-Lang

MỘT BÈN CÓ NHỮNG THANH NIÊN CHUA TÙNG RA KHỎI THÀNH PHỐ, KHÔNG BIẾT CÁI NÚI ĐẤT THẾ NÀO, VÀ CÓ NGƯỜI KHÔNG TRÔNG THẤY CON TRÀU BAO GIỜ. MỘT BÈN, NHỮNG THANH NIÊN ĐUA NHAU TRUY LẠC TRONG CÁC CHỖ ĂN CHƠI.

PHẢI THAY THUỐC PHIỆN, NHÀ SĀM, TIỆM NHảy BẰNG...

Những quán trọ của Thanh niên ta (Auberges de la Jeunesse)

...NHŨ'NG CUÔC GIẢI

... KHÔNG KHÍ, ĂNHS...

QUÁN TRỌ THANH NIÊN

(Les auberges de la jeunesse)

Ở bên Pháp, người ta dùng hết cách để cỗ động cho thanh niên yêu một cái đời hoạt động hợp với tuổi trẻ, và gần với cảnh vật. Lập ra các đoàn hướng đạo cũng là theo một mục đích ấy. Cảnh vật thiên nhiên làm nảy nở trong người ta nhiều tính tốt, và dạy cho ta nhìn xép cuộc đời, không kẽ sụ du lịch cho ta biết rõ phong cảnh trong nước và nhiều điều ích lợi.

PHONG TRÀO « quán trọ thanh niên » là cái gì? Đó là một phong trào để cỗ động sự du-lịch trong bạn trẻ, du-lịch bằng cách nào, nhưng phần nhiều bằng cách đi bộ. Muốn đạt tới cái mục-dịch ấy, người ta lập ra ở giục đường những quán trọ để người du-lịch có chỗ nghỉ ngơi, nấu ăn, giặt dìa. Những quán trọ ấy lại có thể làm chỗ trú trong lâu ngày cho những người du-lịch muốn quan sát kỹ một vùng.

Phong trào A. J. xuất hiện ở các nước Na-Uy, Đan-Mạch và Đức, là những nước mà cuộc du-lịch xa

bằng chân đã thành một cái tục lệ. Nhất là ở nước Đức, bằng năm có tới mấy vạn thanh niên đi du-lịch bằng chân, nên những quán thanh niên ở bên ấy nhiều lắm. Phong trào đó lan sang nước Áo, Thụy-Sĩ, Hòa-Lan. Một quốc tế liên đoàn A. J. đã thành lập ở Amsterdam.

Ở Pháp, quán trọ thanh niên bắt đầu có từ năm 1928.

Tiếng gọi lên đường

Tay nải vác vai, chân đi giày đóng đinh, quần áo sơ sài nhưng

sạch sẽ. Toàn là bọn tri thức, mặt xanh xao hay xém nắng.

Họ đi đâu?

Họ đi bắt cú dâu, bắt cù chô nào có thể quên được những tiếng: tinh thành, thi cử, thất nghiệp, kinh tế khủng hoảng. Những tiếng ấy như các con ma ám ảnh, đe dọa...

Họ đi đê sống...

Nhưng tại sao lại có những cuộc di như thế, lại nảy nở ra lâm khách giang hồ lữ thứ?

Cũng như những cái dôi mới khác của tinh thần, cái dôi mới này sinh ở sự nghèo nàn...

Trong những năm phong phú, bạn trẻ bị cuốn vào trong vòng khoái lạc: vì lương cao, lãi nhiều, bạn trẻ xô nhau đi tìm khoái lạc, tưởng rằng cái khoái lạc là cái hạnh phúc ở đời...

Rồi sự khủng hoảng đến thay niên quay về tự xét cái đời mình... Họ hiểu rằng khoái lạc không phải là sung sướng, họ hiểu rằng cái sinh hoạt trong các thị thành không phải là cái sinh hoạt đáng quý, và ngoài kia, phong cảnh nước non đang đợi chờ...

Bạn trẻ đã nghe thấy tiếng gọi lên đường.

NGÀY NAY số 18 năm 1936

Quán thanh-niên là những giày hành lang, mái tam quan những tòa chùa đồ sộ; là những tả vũ, hưu vũ các ngôi đình rộng rãi, sau những buổi cúng tế đều để mộc rêu. Quán thanh-niên là những nhà giải tọa của các văn-miếu các tỉnh. Ở trung-du, quán thanh-niên có thể là một dan chuồng ngựa, chuồng trâu hay bích thóc của một chủ đồn điền hào phóng.

Tại miền biên giới, quán thanh-niên là một tòa cổ-miếu âm-u, hay dưới hầm một « lô-cốt » bỏ hoang đã lâu ngày.

Thường ra quán thanh-niên là những trường học các làng trong những ngày vắng bóng học trò.

Điều hâu
Báo Hướng Đạo

THANH NIÊN Việt nam ta ngày nay phải sống một cuộc đời hoạt động, có ý nghĩa và hợp thời.

Muốn đủ sức đối phó với đời, ta cần phải luyện tinh thần và sức lực của ta được mạnh mẽ mỗi ngày một hơn lên, và lúc nào ta cũng nên chăm chú nghĩ đến những cách có thể đưa ta tới những kết quả mà ta mong đợi.

Quán trọ thanh-niên, xét kỹ ra, có thể cho ta đạt được những ý nguyện của ta; mở mang tinh thần, sức khỏe, làm nảy nở chí phiêu lưu, đi cho biết những cảnh tượng tuyệt tác thiêng liêng của non sông nước nhà.

Thanh niên Việt-nam cần phải có, như thanh niên các nước, một cái tinh thần thể thao thực mạnh, vì rằng nòi giống Việt-Nam cần phải theo thời gian mà mỗi ngày một tốt đẹp hơn lên.

Quán trọ Thanh niên sẽ cất tiếng gọi lên đường tất cả những người chuộng các cuộc du lịch thể thao, sẽ xô đẩy Thanh niên Việt-nam về khắp các miền danh tiếng trong nước. Phong trào đó sẽ gây một cái tinh đoàn kết giữa hàng nghìn hàng vạn thanh niên, một cái tinh đoàn kết rất cần thiết cho sự sống của chúng ta.

Hoàng gia Linh

...Thanh Niên rung động trước cảnh tối tăm...

...quyết định vượt bờ bi-học để giúp ích cho xã hội...

...khi ở ngoại quốc

...và khi trở về

AI TRÍ CỦA THANH NIÊN

NH SÁNG và THỂ THAO

PHIËM DU VÀ CÁM TRAI

CHỦ NGHĨA Hướng Đạo đem đến cho Thanh niên một ý kiến mới về cách giải trí : những cuộc phiểm du. Sau tuần lễ làm việc, tạm bỏ cái không khí quá quen thuộc, đi tới những cảnh xa rộng, hưởng cái thú mới mẻ thanh sạch được tắm gội trong bầu không khí và ngắm những vẻ đẹp quý báu của non sơn ; không còn cách gì khiến mình sung sướng yêu đời hơn được nữa. Ta không chú ý đến vì điều đó quá giản dị, và phải đợi đến một phong trào vui vẻ, mạnh mẽ đến giục giã, ta mới nhận thấy cái ích lợi, cái vui thú của sự tiếp xúc với thiên nhiên.

Câu nói thông thường : « Thiên nhiên là một cuốn sách lớn lao » đến nay ta lại được dịp nhắc tới để thấy là một lời rất xác đáng. Những trang sách thiên nhiên ấy có vấn chung của cảnh sắc, có vẻ kỳ thú của dồi núi mây nước và có những tư tưởng hồn hậu — một triết lý nhẹ nhàng, thuần khiết — vì gọi trong tâm trí người những điều ngắm nghĩ tốt đẹp và nhân từ.

Thanh niên đi du ngoạn, dễ giải trí mệt nhọc, dễ tìm sức khỏe cho thân thể mà được hưởng những cái hay không ngờ, cũng như người đọc vẫn dễ di dưỡng tinh thần mà tìm thấy những nhu cầu nhiệm.

Một cái dồi cao ráo, dưới bóng thông mát ; trên bờ sông cỏ mọc sạch sẽ, chung quanh toàn những xanh tươi ; một khu rừng con trong đó cây cỏ và loài vật sống một đời riêng tịch mịch ; hay bắt cứ một cảnh lạ, cảnh đẹp nào cũng là nơi mình có thể dừng chân. Trong cuộc phiểm du, ta đóng đô ở cái xứ sở bé con mà ta yêu mến. Hoặc dựng lều bằng tre lá kiếm được, hoặc cảng trại ta mang theo.

Một buổi, dời ba ngày, ta ở lán sống chung với tạo vật. Bên cạnh cuộc đời paué tạp, chật chội tù hãm, ta có một cuộc đời nhỏ, đơn giản, luôn luôn thay đổi nó thường cùng ta sau bao nhiêu lúc lo nghĩ nhọc nhằn. Những cuộc phiểm du có thể gọi là những hồi thoát ly, nhưng sự thoát ly quý giá nhân hậu thay ! vì nó làm cho ta thêm sức mạnh, thêm sự nhiệt thành để trở về với đời vật lộn.

T. L.

MỘT TRƯỜNG ĐÀO LUYỆN THANH - NIÊN

HƯỚNG - ĐẠO ĐOÀN

Hơn cả ở các nước, chủ nghĩa Hướng đạo rất có ích — cho thiếu niên Việt-Nam. Chủ nghĩa ấy có từ năm 1909. Người khởi xướng là ông Robert Baden Powel. Phong trào Hướng đạo đã lan sang nước ta từ 5, 6 năm nay, nhưng xem ra người mình chưa hoan hô nó một cách thực xứng đáng. Tinh thần Hướng đạo người mình vẫn còn chưa hiểu, và phụ huynh các ban trẻ đối với sự ích lợi rất lớn ấy còn tỏ ra thái độ e dè. Chúng tôi mong rằng bài dưới đây sẽ giúp những bạn còn hững hờ với chủ nghĩa này hiểu rõ thể nào là Hướng đạo, và vì sao Hướng đạo lại là một trường đào luyện rất hay của thanh niên.

TINH THẦN Hướng đạo : đào luyện do trẻ con thành một người trọng danh dự, một người thiết thực sau này.

Việc huấn luyện nhằm hai chủ đích cốt yếu.

Về mặt linh thiêng. — Mở mang tri thức của hướng đạo sinh (cũng gọi là đoàn sinh) bằng cách tập cho họ biết tự mình quan sát, học tập lấy ; tập cho họ tự chủ, tự mình dẫn dắt lấy mình để cho ý chí họ thêm mạnh mẽ ; kích thích tâm trí họ để gây cho có sự ước muốn cho mình được tốt mãi lên.

Giúp cho sự giáo dục gia đình và ở học đường được hoàn thiện, dạy cho hướng đạo sinh sự tận tâm là điều cần yếu nhất ; giảng cho họ biết những bỗn phận đối với nước cũng như đối với người chung quanh mìn.

Về mặt kinh tế. — Hướng đạo sinh phải tập cho biết làm những công việc có ích thường ngày.

Luyện tập thể thao để cho người dân dỗi mạnh mẽ. Bao nhiêu công việc đó đều thực hành trong những cuộc đi chơi, cuộc thám hiểm, chèo đò, qua suối ; cái đời hoạt động tiếp xúc với cảnh thiên nhiên là cái thù trong đời hướng đạo.

Lời hứa của hướng đạo sinh

- 1) Giữ trọn bần phập với tổ quốc.
- 2) Lúc nào cũng sẵn tay giúp người khác.
- 3) Tuân theo luật hướng đạo.

Luật hướng đạo có mươi điều như sau này :

I.—Làm cho mọi người tin cậy & minh, đó là danh dự của một đoàn sinh.

II.—Đoàn sinh phải trang hậu đối với đoàn trưởng, đội trưởng, đối với cha mẹ, với xứ sở, với người trên và cả người dưới quyền mình.

III.—Bản phận của một đoàn sinh là phải có ích cho mọi người và phải giúp đỡ kẻ khác.

IV.—Người đoàn sinh là bạn của mọi người, coi một đoàn sinh khác như anh em một nhà, dù người ấy ở bức nào trong xã hội cũng vậy.

V.—Đoàn sinh là người nhã nhặn.

VI.—Đoàn sinh tử tế với loài vật.

VII.—Đoàn sinh phải vui lòng vâng theo lời cha mẹ, vâng theo mệnh lệnh của đội trưởng, không bao giờ được kêu ca.

VIII.—Đoàn sinh gặp sự khó khăn nào cũng tươi cười ca hát.

IX.—Đoàn sinh bao giờ cũng trong sạch trong tâm trí, trong lời nói và trong các việc làm.

Một ngày làm một điều hay. — Bắt buộc người hướng đạo sinh ngày nào cũng phải làm một điều hay (*une bonne action* — đọc tắt là B.A.) Điều hay ấy có thể là một việc rất thường, thí dụ như cho ăn mày một trình ; giặt một người có tuổi qua đường ; nhường ghế một người trong nơi chật chội, v... .

Đoàn hướng đạo có một khẩu hiệu rất tiêu biểu cho cái kỷ luật đáng khen kia. Đó là câu : « Sẵn sàng » — *Toujours prêt* — ghi vào tâm khảm họ và giục giã, khuyến khích và dẫn dụ họ trong các trường hợp ở đời.

Ngày Nay số 23

MÌNH ƠI CÓ ĐI BỜ HỒ...

LỊCH TRÌNH THANH NIÊN

TRƯỚC năm 1920, tình trạng Thanh Niên mù mịt như khói, không rõ rêt cái gì.

Rồi đến năm 1923-1924, dịch đàn tầu : đi đâu cũng nghe thấy hát : Mình ơi có đi bờ hồ !

1925 — Thời kỳ Thanh Niên Nam Phong, Thanh niên của ông Quỳnh. Hàng vạn người đến Khai Tri nghe ông diễn thuyết về truyện Kiều. Cụ Nghé Ngô-đức-Kế đã phải kêu nước ta là « Kim vân Kiều quốc », người ta là « Kim vân Kiều nhân ».

1925 — Dịch cải lương. Thanh Niên ca Không-mình-tọa-lầu và Bình-báu: Xuân ngày xuân hôm nay !

1926-27 — Thanh Niên thảm sầu : Tố-Tâm và Tuyết-hồng-lệ-sử. Thanh Niên khóc Tố Tâm và Lê Ánh, đọc những tiểu thuyết Bè oan, Bè sầu, Bè khổ trầm luân, Thuyền-tinh-bè-ái, Bè-khổ-dày-vời, v.v...

1927-28 — Thời kỳ hội kia

Người Thanh Niên nào cũng có vẻ bí mật, ra vào bóng tối.

1929 — Bộ « Anh hùng Náo » của Vũ định Long ra đời : cậu nào cũng tưởng mình là Lý Quảng, cô nào cũng tưởng mình là Sở Vân, tưởng

tượng « thanh gươm yên ngựa » để ra phò vua giúp chúa. Không biết là chúa vua nào.

1930-31 — Hai năm này là hai năm kết phát của Thanh Niên.

Bao nhiêu tình hoa đều phát tiết ra

ngoài. Sau vụ biến động Yên-báy, hình như có một sự phản động trong linh hồn Thanh Niên : Nào quần vợt, billard, yoyo, bàn ma, Mốt « vai long đình, quần anh, áo em » xuất hiện, với Chu Mậu ; chợ phiên với Bạch Yến người lạ, gà ba chân Lê công Đắc ra đời.

Thiếu niên bắt đầu biết nhảy đầm. Về phần phụ nữ, có cô Hoàng thị Nga đi bộ, và sân quần phụ nữ để phơi quần. Cô Tuyết-Hồng tự tử ở hồ Trúc Bạch.

1932-33 — Phong trào Hướng đạo sinh Phong Hóa ra đời. Thời kỳ Phục Hưng của vảo chướng ta : tiểu thuyết và thơ mới. Thanh Niên nào cũng tưởng mình là văn sĩ, là thi sĩ. Phụ nữ thay đổi quần áo : kiểu áo mới ra đời.

Rồi đến 1937-

38 — Thời kỳ công khai : đảng nọ với đảng kia nối nhau xuất hiện. Và có hai câu thơ :

Bắc kỵ ống Thông
Châtel

Đặt thi xe đạp cho
tiền Hà-thành.

Phụ nữ không
những đi xe đạp,
còn thi áo tắm và
đánh khúc - côn-
cầu.

T. L.

LÃY từ cách một người thanh niên, tôi xin được nói chung về các « bạn » tôi, rất đông, rất nhiều, đương ở cùng tôi trong cái tuổi phán vấn của đời người. Lời tôi sẽ rất thực hành, không vu vơ chút nào hết; có điều cái thực hành hơi ở tầng trên, của trí thức, của lý tưởng, nó cũng cần thiết không kém gì cái thực hành của một mảnh bảng, của một chỗ đi làm.

« Đời hãy giờ rất khó » Chúng ta đã học, bắt buộc phải nghĩ đến sự thi đỗ, và dùng cái bằng để thi vào sở họ, ngạch kia, đánh nhau giật lẩy sự âm no. Tôi rất biết cái khổ tâm của thanh niên chúng ta. Có phải không, khi ta còn ở trường, mong ta cao xa, dũng tư do, kiêu hãnh. Cái đời nào ta chịu thay mình là một viên thừa phái khăn đen áo dài ! Thế mà cuộc đời ấy chúng ta vào khuôn khổ ấy. Không phải người nào cũng là anh hùng cả, không phải ai cũng sống được cái đời ngang ngạnh phong trần. Rồi thì tuổi trẻ lần lượt vào khuôn, than ôi ! Và những người già, vì đã trước mà được « ở trên » ta, họ hổ hả trong thay bọn ương ngạnh, bọn cưng đầu là chúng ta dần dần mềm dì. Và trong lúc ấy, các em ta cũng đương chui đầu học để mà thi, rồi để mà chen cho được một chỗ...

Tôi biết nỗi khổ tâm của thanh niên ta. Nhưng tôi cũng đau đớn thấy rằng chỉ sau ít lâu nỗi khổ tâm ấy không còn, và lại biến thành một thứ hả hê, một thứ... hạnh phúc ! Cuộc đời theo giọng lười biếng, cứ thế mà chảy, như nó đã chảy trong mây ngàn năm rồi.

Theo ý tôi, tôi chúc cho nỗi khổ tâm của thanh niên cứ còn mãi. Cứ còn luôn, sự lo lắng, sự khao khát, sự bức lực, sự hồn giận, sự thù ghét chúng ta. Trời ơi, chịu thắt thủ đẻ dâng như thế sao ? Bức thành của chúng ta xay bằng lý tưởng, bầy viễn vọng rất chân chính, rất xứng đáng, chúng ta không được bỏ đi mà không chống giữ ; phải chống giữ luôn, các bạn ! để lở ràng chúng ta còn sống chứ, còn sống cái thanh niên thực của chúng ta.

Tôi không muốn nói những sự hung hăng đâu ; cái hình ảnh kia vẽ rõ một cảnh tâm lý. Người thanh niên có thể đi làm gì cũng được, nhưng vẫn cứ là một người thực tinh, mờ mắt và mờ trí để nghĩ ngọt, tim tội. Tim cái gì ? Chúng ta không được là những bậc thông thái phát minh những quang tuyển, những vị tráng thi hagy là những người, với tất cả nghĩa của chữ ấy. Trước hết ta tìm minh, để thấy chỗ dắc sắc của ta, và nhất là để tự biết, tự biết rõ rằng có ta, có chính ta đương sống. Có những người họ biết họ một cách mù mờ đến nỗi như họ sống một cái đời mờ, như ai đem gửi sự sống não đâu trong thân thể họ, họ sống một cách rất thờ ơ, lãnh đạm, rất

KIẾN THIẾT

(LỜI THÀNH THỰC CỦA MỘT THANH NIÊN)

XUÂN-DIỆU

vô tình, hơn là trong chiêm bao. Ta hagy tự nói : « Ta là ta đây, đương 20 tuổi, đương có một trí não, có một linh hồn, là một người thanh niên thay minh sống, đương có những điểm linh thiêng qui hóa không được vứt xuống bùn ». Thay sự sống của ta, ta sẽ trọng vọng con người là ta, và tự khắc tìm kế để làm cho con người ấy có giá trị hơn, tôi muốn nói giá trị của trí thức, chứ không phải cái giá trị của trí thường, do bằng số bạc lượng.

Chúng ta bị giam cầm trong một chỗ làm kiêm ăn, nhưng không gì giam cầm được trí não ta. Các bạn của tôi ơi ! Chúng ta đã quên trí não đi nhiều quá ! Chúng ta đi học để cốt nấu bài cho chín mà thôi, chúng ta quên say nghĩ. Ta đừng sợ làm những người vợ vần ; bởi vì vợ vần có phải là chỉ nghĩ đến giờ, đến trăng dâng ! Người nào hay nghĩ suy, là những người vẫn vợ rất đáng

mến. Có khi nào chúng ta nghĩ đến nghĩa của cuộc đời, của sự sống, của ái tình, của mọi điều ta thấy, ta trông không ?

Nghĩ đến gì cũng được, cốt nhất là có nghĩ. Trí ta sẽ bớt tết dì, sẽ sáng thêm một chút, sáng bằng ánh sáng của từ trường, chứ các sách vở nhà trường mà chúng ta học thuộc lòng chỉ là những khối đệm dày đặc.

Trong xã hội, chúng ta không được làm gì cả. Nhưng chờ vì vậy mà từ một cách rẻ giá quá : xuôi theo giọng. Cố một công việc mà thanh niên phải làm, là tự kiến thiết. Ở tuổi hai mươi, chúng ta đứng trước cuộc đời. Nếu ta không thấy phản văn, áy náy, lo ngại, nếu ta không tự hỏi về các vấn đề của linh hồn, của linh cảm, của đời bên trong ; nếu ta không khó chịu vì các vấn đề

của xã hội, của đời bên ngoài, thì chúng ta là một khối bột to chỉ để cho người ta nắn.

Mà đường như thanh niên chúng ta chả bao giờ khồ tam bởi vì nghĩ ngợi. Mỗi mười bốn tuổi, người ta đã lập sự với những cách chơi của người lớn. Thanh niên chúng ta có những cái thú chử không có những cái vui. Tôi (võng chúng ta không nên nhầm cái vui (la joie) với cái thú (le plaisir). Những sách của Gide ca tụng niềm vui sống của tuổi trẻ, cái vui rất hiền, rất lành, rất mạnh mẽ, khỏe khoắn, tôi e nhiều người hiểu nhầm với những thú độc địa, nguy hiểm đầy hơi tanh thối, đầy vị yêu da. Cái vui tươi cười, trong sáng, thẳng thắn bao nhiêu, thì cái thú lại nhăn nhó, vẩn đục, quẩn quèo bấy nhiêu. Cái vui đến, khi ta nghe ta sống rất khỏe, giác quan mới mẻ, phai phai, đầy sự mến yêu. Cái thú chỉ là một cách làm dụng, chỉ là cái vui di nhầm đường. Đọc một trang sách, thử một lần khi trong, đạo cảm đẹp, yêu người yêu, bao nhiêu cái vui rất trung, khoan khoái. Trong cái vui, có sự sáng tạo nữa ; ấy cũng là phần thưởng khi nghĩ được một tư tưởng tân kỳ. Còn cái thú là sự tìm những khoái lạc quanh cõi, những cách chơi mà người ta tưởng nhầm là thanh niên, nhưng kỹ thực nó là của người già.

Bởi vì thanh niên mà cần đến những sự kích thích quá đáng ấy sao ? Chỉ những người già, giác quan đã mệt mỏi, đã lười biếng mới cần những sự quá động. Người biết hướng thanh niên của tuổi hai mươi cần gì phải vào khố trung lạc ; chỉ cái vui hồn hậu mới thực là quý báu, hiếm hoi ; cái vui chỉ có khi nào linh hồn ta khỏe mạnh. Cái vui là một cách sống, cái thú là một cách chết. Đang còn thanh niên mà vội tìm những cách chết sao ?

CẦN PHẢI LÀM CHO THANH NIÊN HẾT TÍNH Y LẠI

nên tập cho con trẻ có tình tự lập

Bài dưới đây trích trong một quyển sách nói về người nước Anh. Nhưng từng chữ một, có thể áp dụng vào bên ta.

Ông trong xã hội người ta thường dạy con trẻ những gì ? bảo chúng những gì ?

Mục đích cốt yếu của sự dạy bảo trẻ con của người ta là muốn tránh cho con trẻ những sự khổ khăn ở đời.

Họ thường bảo con cái rằng : « các con hãy nhảy vào chúng ta, chúng ta cố làm lụng, cố dành dụm để gây dựng cho các con, chúng ta không bao giờ để các con làm bạn với sự túng thiếu, khổ sở. Lớn lên, các con đã có bạn hữu đưa gợi, giúp các con kiểm công việc ; và các con lại còn có chánh phủ nữa với biết bao nhiêu sở công ; các con sẽ được yên thản ; Cuối tháng các con có một số tiền nhất định để tiêu xài ; dần dần các con sẽ được ăn lèn, rồi một ngày kia, cái ngày ấy không xa đâu, con à — con sẽ có lương hưu-trí. Con có thể biết được trước rằng đến năm nào con sẽ có bao nhiêu tiền, và đến năm nào con sẽ được ngồi không chờ đến tháng lịnh tiền về xài. Nhưng con cũng hiểu rằng làm tiền như thế chẳng được bao nhiêu, con nên nghĩ đến của hồi môn của vợ ; vậy điều

cần nhất là con phải tìm một người vợ giàu, nhưng đều này con cũng không phải lo, chúng ta sẽ tìm cho con. Đấy vì hạnh phúc của các con mà chúng ta đã liêu đủ đường »

Lúc một người sắp bước chân vào đời, chỉ nghe toàn những lời như vậy, thấy thiên hạ chung quanh mình cũng đồng một ý ấy, thì người ta cũng quen tai đì, và cũng muốn tròng vào mọi người hơn là tròng vào sức mình, và cố sức tránh ra những địa vị nó bắt ta phải hoạt động luôn, phải có nghị lực, và nó hay làm cho ta phải thất vọng, như đi buôn bán, mò mang nền kỹ nghệ. Người ấy cứ tròng vào cuộc đời yên vui đầy đủ — hay nói cho đúng — cái đời trưởng giả.

Cái quan niệm đối với cuộc đời như thế, làm cho ta mất cả tinh thần, niềm hiếu động, mất cả nghị lực, mất cả chí khí, mất cả can đảm. Hết gặp việc khó khăn là muốn tránh cho xa. Họ chỉ nghĩ tới cái cảnh an nhàn sung sướng mà quên mất cái mục đích của người đời. Họ sống cái đời yên lặng của cỏ cây, không còn một chút gì có thể gọi là giá trị của con người được nữa.

E. Desmoulins
« Dân Hồng Mao vì đâu mà trả lèo lung cường »

Vũ-quang-Sơn thuật

Không, tôi không luân lý đâu ; Gide mà chúng ta hay đọc có bao giờ dao dí một cách cõi hủ. Tôi mong những quyền « Nourritures » không thành ra những búa độc vì bị hiểu nhầm. Cái vui của những cảm giác thanh thơi, của lòng thương, của ái tình, tôi rất mong chúng đến thay cho những sự chơi bời không chút gì thanh niên cả.

Tôi còn muốn chúng ta vân học để thi và di lâm, nhưng vẫn học để suy, để nghĩ, để chống lại sự lười biếng của ta nó xui cho chúng ta thiếu thốn mọi điều. Ai lại khờ đến nỗi bảo di học để mà hỏng thi ! Cái hy sinh ấy to lớn và nguy hiểm quá ; tốt hơn là bên cạnh sự cần thiết của sự sống vật chất, ta biết để sự sống tinh thần ; và nếu ta là những người cao, là hăng đê sự thực của tinh thần ở trên sự thực của áo cơm một chút. Thanh niên là tuổi của lý tưởng, nếu hăng tinh thần chưa chắc sẽ nên được cái gì.

Xuân Diệu

THANH NIÊN LAO ĐỘNG

VỚI PHONG TRÀO CHUNG CỦA THANH NIÊN

của KHUẤT-DUY-TIẾN (nhóm Tin Tức)

Chúng tôi tiếc không đủ chỗ đăng toàn bài Thanh Niên lao động của ông K.D.Tiến, một bài đầy đủ về tình hình phong trào thanh niên lao động ở nước ta. Bất đầu dĩ, chúng tôi phải tóm tắt nhiều đoạn.

Sau khi cải chính cái sai lầm của nhiều người trong rằng phong trào Thanh Niên ở nước ta là phong trào Thanh Niên tri thức, mà không biết đến Thanh Niên lao động là cản hàn cho phong trào đó, ông Tiến kể qua lịch sử của phong trào Thanh Niên lao động từ năm 1929 đến các năm 1932-33-34-35 và dấy lên rất dũng cảm năm 1936, khi Mật trấn Bình dân lên cầm quyền: Thanh Niên lao động yêu sách các quyền lợi của mình:

Quyền lợi đặc biệt của Thanh Niên lao động

Có nhiên quyền lợi căn bản của Thanh Niên lao động và của lao động người lớn là một. Đòi quyền lợi chung cho lao động tức là đòi quyền lợi cho cả Thanh Niên lao động.

Tuy nhiên, vì điều kiện lùi, thanh niên lao động có nhiều quyền lợi đặc biệt riêng của thanh niên.

Luật lao động của Mouret — mặc dù có nhiều khuyết điểm — cũng đã chú ý tới quyền lợi đặc biệt của thanh niên lao động.

Chúng ta có thể tóm tắt trong mấy khâu sau này:

1) Công việc như nhau, tiền lương như nhau. Trong các hầm mỏ, các sưởng máy, anh em thanh niên và chị em phụ nữ thường năng lực làm việc ngang dàn ông người lớn, thế mà tiền lương vẫn bị thua kém tiền lương dàn ông người lớn. Coi bằng tiền lương tối thiểu do chính phủ đã định thấy ngay điều bất công ấy. Người ta không cần cứ vào gánh nặng gia đình của người thợ mà định lương tối thiểu đâu? Vì rõ ràng với số lương tối thiểu 80,50, giá đình người thợ sống sao nỗi?

2) Không được bắt thanh niên dưới 18 tuổi làm đêm và làm những công việc nguy hiểm. Điều này đã có trong luật lao động, nhưng người ta có thi hành đâu?

THẦY — Thanh niên học thức là gì?

TRÒ — Là thanh niên thức suốt đêm để học a.

3) Phải giảm giờ làm cho thanh niên so với giờ làm của người lớn.

4) Phải sửa đổi chế độ học việc.

5) Chống nạn thất học chung trong lao động và đặc biệt trong thanh niên lao động.

6) Thi hành luật lao động trong thôn quê và thanh niên dân cày được hưởng những quyền lợi đặc biệt của thanh niên thư thuyền.

Những khâu hiệu kè trên có nhiên trong khuôn khổ xã hội này không thể triệt để thi hành được. Nhưng không phải là bảo thanh niên lao động không nên gắng sức tranh đấu để thực hiện những khâu hiệu ấy.

Trái lại, ở Liên Xô, thanh niên được đầy đủ về mọi phương diện và được toàn thể xã hội bảo vệ và săn sóc chau đáo.

Thanh Niên lao động phải tham gia vào phong trào chung của thanh niên

Quyền lợi giai cấp thanh niên lao động không giống quyền lợi thanh niên tri thức, điều đó không ai có được. Song thanh niên học sinh và lao động có nhiều quyền lợi và nhiệm vụ chung, về kinh tế, về xã hội, về tương lai của xã hội, giữ gìn hòa bình, chống phát-xít, v.v., Ông kết luận:

CÙNG cảnh ngộ, cùng địa vị, có nhiên thanh niên các giới cần phải đoàn kết thành một đoàn thể thanh niên thống nhất, để thực hiện yêu sách chung của thanh niên và để làm trọn nhiệm vụ của mình.

Và, theo đuổi mục đích đòi công ách, hòa bình và tự do cho toàn thể xí Đông-dương, thanh niên không thể không tham gia vào phong trào chung của toàn quốc.

Thanh niên lao động phải là linh hồn của phong trào chung của thanh niên. — Về phương diện tổ chức, đoàn thể thanh niên chỉ là một. Nhưng muốn quyết định phương pháp tiến hành cho phong trào thanh niên được bền vững, ta phải nhìn vào thành phần giai cấp (composition sociale) của phong trào.

Tham dự vào phong trào có: thanh niên thư thuyền, dân cày, trí thức, phụ nữ...

Nhiều anh chị em trí thức đã tỏ ra cương quyết, tận tụy nhưng nói chung, vì địa vị giai cấp của họ, vì hoàn cảnh xã hội của họ, tinh thần của họ không được chắc chắn, l้า dài, lúc cao vời, lúc quá lui. Trình tự tiến hóa của phong trào thanh niên trí thức các nước cũng như ở Đông-dương đã chứng minh điều đó một cách rõ ràng.

Còn thanh niên lao động, thứ nhất là thanh niên thư thuyền? Địa vị giai cấp của họ đã đào luyện cho họ cái tinh thần cứng cáp, bền vững; họ phải là linh hồn, là nền tảng của phong trào thanh niên.

Khuất duy Tiến
(Nhóm Tin Tức)

Thanh niên Huế

ĐIỀU TRA của THANH - TỊNH

THANH NIÊN Huế có thể chia ra bốn cánh rõ rệt: Thanh niên quan trường, Thanh niên học sinh, Thanh niên thể thao và Thanh niên thất nghiệp.

Thanh niên quan trường lại chia ra hai phái rõ ràng hơn: Một pái là con cưng của Nam Triều, phái khác là đệ tử của Bảo Hộ. Mỗi phái chiếm một bờ sông Hương là giao du và trực tiếp với nhau.

Thanh niên Nam Triều 1928 — Trước đây mươi năm thanh niên Nam Triều hoàn toàn theo lề độ, cử chỉ, y phục của nghìn xưa. Phái này thường ở trong các bộ, viên, phủ và cung điện nhà vua. Đời họ bằng phẳng quá gần như không sống và lạnh lẽo quá gần như lối lầm. Họ chỉ ước ao một truyện là Nhân. Phạm vi lề độ của Nam Triều không cho họ đi xa hơn nữa. Biết lề độ ấy không ai buộc họ theo nhưng họ phải tự ép lòng để chịu theo ý muốn người trên. Sự ép lòng ấy dần dần trở nên một thói quen. Và thanh niên Nam Triều nghiêm nhiên là những cư già trong lời nói, cử chỉ và tư tưởng. Vả lại hồi ấy Nam Triều còn cần Hán văn, nên những thanh niên vào làm việc đều nghiêm túc nhiều tư tưởng ôn hòa của Không giáo.

Thanh niên Nam Triều 1938 — Sau cuộc đảo chính ngày hai tháng năm năm 1933, bộ mặt thanh niên Nam Triều đã dần dần thay mới. Nam triều đã bắt đầu nhận những thanh niên da học ở Pháp về. Sự cải cách dần dần là y phục. Thanh niên Nam Triều 1938 tuy không bệ vệ đạo mạo như xưa nhưng cũng chưa thoát ly hẳn các dáng điệu bơ phờ và dũng dính. Họ còn muốn sống lại những thời cũ để được tự do bắt nạt dân quê và thâu lại những lợi quyền đã mất. Họ chỉ mới bẽ ngoài nhưng bẽ trong họ vẫn ưa gan và nèn cõi. Họi vọng độc nhất của họ là diệt thật thanh trong quan giới. Họ không theo một lý tưởng nào hết ngoài ra con đường sỹ quan họ dang theo, Hoàn cảnh đã tạo cho họ một bộ óc sùng thượng và khêu phục. Tinh yêu dân họ để dưới sự hách dịch và lòng kiêu căng của họ. Họ rất chiều chuộng người trên nhưng vẫn không quên dọa nạt kẻ dưới. Tinh thần họ đã bị những tập quán và nghi lễ phiền phức phá hoại. Họ đang ở trong cảnh khủng bố về tinh thần và bại liệt về lý tưởng.

Họ đã lười phản đối nên thấy sự dễ dàng thì họ theo ngay. Họ bắn khoan di tìm một cảnh đời mới, nhưng không gặp. Lúc họ quay về với phong tục cũ thì họ lại khát khe và gay lgal hơn cả người nê cõi nã.

Thanh niên Bảo Hộ — Cũng một nghề cao giây như thanh niên Nam Triều nhưng thanh niên Bảo Hộ ra vẻ, thanh niên hơn. Tinh thần họ không bị ép buộc một cách quá

dáng, nghi lễ không quá nghiêm khắc, họ được tự do theo một lý tưởng chính đáng khỏi bị ai trói ngai. Nhưng họ thiếu nãt tố chí để lập một liên đoàn chắc chắn và lòng vị tha để kết hiệp giúp công khai những người bất hạnh. Trái lại họ rất tài về cách lập một đoàn thể có tính cách quan trường, như: Đì lại để thăm nhau, mở tiệc để đưa dón nhau, đem lễ vật và phúng điểu cho nhau. Lúc họ đã vào được trong công sở thì họ đã mất hết nãt tinh thần dũng mạnh và anh tuấn của thanh niên. Tim những người giữ được lề độ, vui lính và lòng hăng hái xưa là một việc rất khó. Công sở đã nãt vào một mó thanh niên hăng hái hoạt động để nhả ra ba mươi năm sau, một mó cụ già lụ khụ với chiếc thẻ ngà lắc lư trên ngực.

Thanh niên học sinh — Thanh niên học sinh — kè cả thiếu nữ — chiếm số nhiều nhất ở Huế. Họ ra hoạt động và hăng hái lắm. Nhưng hoạt động không phải thời và hăng hái không nhằm khái. Màn ảnh đã cho họ lầm lũi tưởng một mè sáng suốt và táo bạo. Họ ra nhất là những phim khôi hài và mạo hiểm. Học sinh Huế không có tinh thần đoàn tu. Họ hay chia rẽ Trung, Nam, Bắc để chơi với nhau hay tệ hơn nữa trường này với trường khác. Ngót mấy nghìn học sinh mà không nghe một cuộc hội họp nào ra dáng hay một liên đoàn nào chung chạc. Trừ ra một ít đoàn hướng đạo thì không kể. Sự thật thì họ thiếu nãt tố chí và người dân đường. Vì nếu ở Huế có cuộc biểu tình và hội họp nào lớn thì chính học sinh đứng tay vào việc hăng hái đầu tiên (Cuộc tiếp đón ông Godard, cuộc biểu tình trước nhà hàng Bombay).

Thiếu nữ Huế thì còn e ngại rút rè và nhất là kín đáo và đe dặt. Sự thật thì cử chỉ và tâm hồn của họ tương phản nhau nhiều lắm. Ở Huế thiếu nữ lâng man có rãnh hiếm. Một số khá đông bị tình cảnh gia đình đưa đẩy vào con đường truy lạc. Nhưng phần nhiều là hàng không học. Thiếu nữ Huế vẫn còn nuôi cái mong lây chòng quan và trở nên bà lớn. Đó là phải phu nữ kiến thức hẹp hòi và con nhà quyền quý.

Phái thiếu nữ học rộng lại chờ cơ hội thoát ly gia đình cõi và lúc nào cũng chực ra đua súc với bạn dân ông. Họ chuộng tình yêu trước danh giá hão, và chiều ý họ trước hơn ý cha mẹ.

Thanh niên thể thao — Những phong trào cải cách tự phương xa đưa lại đều được thanh niên Huế trống với cấp mắt rất.. lạnh lùng. Nhưng thể thao lại khác. Họ ham mê và yêu chuộng lắm. Một trò chơi gì là cũng được thanh niên Huế nhiệt liệt hoan nghênh. Một phần (xem trang trang 29)

Thanh-Tịnh

THANH NIÊN và ĐẠI GIA ĐÌNH

T RONG một cuộc phỏng vấn của chúng tôi, một ông quan già có tỏ ý tha thiết với gia đình và cho rằng gia đình rất có ảnh hưởng về tinh thần, về đời sống, về tương lai của thanh niên. Ông nói bằng tiếng Pháp: « Gia đình giáo dục rất cần cho thanh niên, gia đình phải hướng dẫn thanh niên ».

Nhưng ông cũng nhận thấy trong phần nhiều gia đình vì tân cựu khác nhau, người cha không thể kiềm soát được không những việc học mà cả mọi sự hành động của con nữa.

Sự thực, không có gia đình nào mới hết. Dù cõi rẽ ở nền cựu học, dù cõi rẽ ở nền tân học, gia đình Annam — tôi nói đại gia đình — vẫn và sẽ vẫn cõi mãi, nếu nó còn bị bó buộc ở trong những cõi tục, những tập quán mà mình cứ cho là hay ho.

Có nhiều người thường cái lẽ rằng ở Âu châu người ta cũng tôn trọng tập quán. Nhưng phải biết ở Âu châu, ở nước Pháp chẳng hạn, tự thế hệ nọ tới thế hệ kia, dù phong tục có sự hoán cải, nhưng sự hoán cải ấy cũng chỉ từ từ và êm lặng không ai nhận thấy được. Còn ở nước ta thì khác hẳn, thế hệ trước ta và thế hệ ta trái ngược nhau như ban ngày với ban đêm. Vì thế hệ trước là thế hệ của văn hóa Không Mạnh, một văn hóa chết, mà thế hệ nay là thế hệ của khoa học.

Cái văn hóa chết kia, nếu nó chết hẳn thì đã dì một lẽ. Đằng này không, nó chỉ chết có cái xác, mà vẫn tiềm tàng một linh thẩn mãnh liệt, tai hại, mãnh liệt đến nỗi nó quyết dù và có lẽ còn quyết dù lâu đài những thế hệ nhút nhát, ngập ngừng đứng trước khoa học. Biết bao người do khoa học đào tạo nên tính thẩn, cũng đã bị cái văn hóa giả chết ấy cám dỗ, bị nó đem cái lý luận dễ dãi, cái triết lý tầm thường của sự dung hòa mà lôi cuốn về với nó.

Vì thế, còn lâu, gia đình vẫn sẽ cản trở sự tiến bộ của thanh niên. Và tôi không tin lời nói của ông quan già kia khi ông mỉm cười bảo tôi: « Đến thời chúng ta, đến thời các ông và tôi, thi trong gia đình mới hết có sự trái ngược của hai phái tân cựu ». Không, chưa hết trái ngược đâu, mà điều rõ rệt nhất, là chính ông quan già ấy vẫn còn ở sâu trong thế hệ Không Mạnh với mớ lập luận của nó.

Trong mớ lập luận ấy của gia đình, ghê gớm nhất, vì nó là nguồn rẽ của hầu hết mọi điều bó buộc trong gia đình, ta thấy sự thờ phụng tổ tiên.

Nhiều người mình vẫn còn bị dư

luận Âu-châu buynh hoặc. Người Âu khen ngợi cái tục thờ phong của ta bằng những lời có lẽ thành thực đấy nhưng sai lầm vì họ không thấu rõ hết những sự phiền phức, hết những nỗi đau đớn, khổ khôn của nó: Nào cõi bão tố phi trong những ngày giỗ có quanh năm, nào những việc khích bác, đánh nhau,

chém giết nhau vì quả chén trogn những đám giỗ ở thôn quê, nào những chuyện tranh đánh hương hỏa trong những già đình không có con trai, v.v.

Nhưng có hai vấn đề oai gay go nhất: vấn-de lấy vợ lẽ và vấn-de di dân.

Vì chưa có con trai để nối dõi tông đường, bọn thanh niên nước ta ngày nay vẫn còn lấy vợ lẽ. Rồi xảy ra biết bao sự lục đục trong gia đình.

Còn vấn-de di-dân? Một câu « tha phương cầu thực », đã tă hết nỗi đau đớn của những người bô lảng, bỏ nhà ra đi để tìm kế sinh nhai. Mà cái gì giữ họ lại? Cái bón thờ tổ tiên!

Cái dia vi ấy, cái ngôi thứ mà người ta tranh dành nhau ở trong lũy tre chỉ là một ảnh hưởng của sự thờ phong tổ tiên. Khi nào người ta thôi không tha thiết, quý mến một cách vô lý nơi « chôn rau cắt rốn », nơi có bón thờ, mà mà tổ tiên thì người ta sẽ thờ cờ với nấm xôi, miếng thịt ở đình ngay.

Còn bọn thanh niên trí thức đối với sự thờ phụng tổ tiên? Học họ không còn tin một chút nào, nhưng phẫn đồng vẫn làm theo để khôi phục lòng cha mẹ. Học họ chẳng nghĩ gì, chẳng suy xét xem mình nên tin hay không nên tin, họ cứ làm theo, như mọi người khác, một việc mà họ không kịp nhận thấy rằng vì đó mà họ bị bó buộc, kiềm chế, trong chế độ đại gia đình.

Đại gia đình đi đôi với sự thờ phụng tổ tiên. Sự thờ phụng tổ tiên còn, đại gia đình còn. Mà đại gia đình còn thì sự phát triển tài năng của cá nhân, của thanh niên còn bị ngừng trệ. Tôi biết có nhiều người trẻ tuổi, thông minh ham học vì đại gia đình cản trở đã không xuất dương theo học được. Ma cha mẹ già không cho con xuất dương là vì muốn người con một ấy phải ở nhà để phụng dưỡng mình, và nhất là sau này chăm nom việc tế lễ tổ tiên. Đi xa, nhõ xảy ra sự bất trắc mà bỗ mang ở nơi đất khách quê người thi gia đình sẽ bị tuyệt tự mất. Vì thế hãy cưới vợ để lấy vài đứa con trai dà, rồi xuất dương thi xuất dương. Nhưng, than ôi! lúc đó thi đã già mất rồi, xuất dương còn học gì được!

Tôi kết luận:

Bỏ hẳn sự thờ phụng tổ tiên. Chế độ đại gia đình sẽ vì đó mà yếu dần, rồi đổ nát, rồi biến mất.

Chắc có nhiều người sẽ kinh hoàng như vị quan già kia đã kinh hoàng, kêu lớn để phản đối tôi:

— Chết! bỏ sao được? Đối với người mình, đại gia đình và thôn ô gióng như cái lò chim. Bay đi kiếm ăn các nơi xa, khi nào bị thất bại lại trở về tổ.. Ăn nhờ bác một bùa, chú một bùa, ăn nhờ anh một bùa, em một bùa. Nếu không có cái lò ấy thi mình sẽ bị chết đói.

Áy đó, đại gia đình đã khuyến khích tinh ý lại của thanh niên như thế đó. Bỏ chỗ thê ý lại đi, thanh niên mới chờ g biết tự lập, để sống một đời phóng khoáng, khảng khái.

Thay vào nó, sẽ có cái lò tiễn gia đình lập nên trong ái tình và đồng ý của đôi bạn thanh niên.

Khái Hưng

THANH NIÊN TRONG CON MẮT LẠC QUAN PHU-NỮ

DÔ mươi lăm năm về trước, cái kỷ vọng của một người con gái trưởng đến sự kết đôi, đã gửi trong một câu rõ ràng: « Phi cao-dâng bắt thành phu phụ ». Thanh Niên nam giới hồi đó cũng có cái ước vọng ngang như thế. Tâm mắt chỉ di đến trường cao-dâng. Cửa trường cao-dâng mở ra để đón những bậc nhân tài anh tuấn mang một ý định tầm thường: làm quan, láy vợ, làm giàu, nhân hưởng một đời dê dàng, và no đủ.

Qua một thời kỳ ấy, thanh niên tiến đến bước hăng hái về.. ái-tình. Làm thơ tình, đau đớn vì tình, gương mặt nhuộm sắc buồn lâng man của thế kỷ thứ 18 bên Tây mà họ chịu ảnh hưởng. Nhưng cũng là một bước tiến: it ra người ta đã đặt tâm trí cao hơn sự giàu sang.

Cơ bao lấp của thời thế ưa vào cái không khí thảm đậm đầy những tiếng thở dài. Một cuộc phiến động làm khaynh đảo mọi người, rồi phen kinh tế khủng hoảng kể liền, đến khua thức những tâm trí u mê. Thời kỳ hỗn loạn kinh hoàng ấy là thời kỳ dự bị cho ngày nay: Thanh Niên đã có tên và đã bắt đầu lở sức mạnh của mình trong mọi công việc xã hội.

Người ta bắt đầu tìm cái nhẽ thiết thực của sự sống. Lòng hăng hái sói nỗi không đến nỗi mập mờ như trước, như cái hồi giàu hứa hẹn,

giàu những chí quyết định vĩ đại, nhưng rút lại chẳng ăn thua gì. Ngày là ngày sáng sủa nhất của thanh niên, ngày của sự thực hành đã tới. Thanh niên biết cố tìm lối chỉ hướng và khi tìm được, một lòng theo đuổi tới cùng. Họ chia láy nhau, mỗi thiên bẩm rèn luyện một món, chính trị, doanh thương, mỹ thuật, văn học, công nghệ hay khoa học...

... Người ta đã bớt thèm sự quan trọng ở giá trị của mảnh bằng. Sự phân chia giới cấp cũng giảm thiểu. Mực thước để đo giá trị của người đời là ở tâm hồn, tư tưởng và nhân cách.

Thanh niên còn có một đức linh tốt nữa là biết nhận thấy cái cần phải lồ chúc cuộc đời mình, và đã biết cách lồ chúc. Vì thế bước tiến theo một nhịp mạnh bạo và chắc chắn khiến các bậc lão thành phải ngạc nhiên. Vì công việc mình, vì sự thành công, thanh niên tuy đi khác đường với con đường của ông cha ngày xưa, cũng khiến các cụ nếu không tin theo cũng không cố tình cản trở.

Thanh niên đã tự gây cho mình một hoàn cảnh mới, đã có nghị lực để vượt khỏi biếng bao sự khó nhọc, và có quyền được tự phụ rằng chỉ có mình là nền tảng, là hy vọng của tương lai.

ĐÀO MỘNG HOA

NUOC HOA NGUYEN CHAT HIENU CON VOI

1 lọ 8 grs Op20 1 tá 2p00

1 lọ 6 grs Op80 1 tá 3p00

1 lọ 20 grs Op70 1 tá 7p00

1 lọ 500 grs 8p30 1 kilos 16p00

PHUC - LO'I

N° 1, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG

Long

Thien-Thanh

Quan-Hung-Long

Phuc-Thinh

Quang-Hung-Long

Dong-Xuan

Pham-ha-Huyen

66, Rue des Paniers à Hanoi

Phố Khách à Nam Định

Rue Sarraut à Vinh

Rue Paul-Bert à Haë

Marché à Tourane

Rue Gia-Long à Quinhon

36, Rue Sabourain à Saigon

Thanh niêndiễn đàn

Chúng tôi rất tiếc không đủ chỗ đăng toàn cả các bài của những bạn thanh niên gửi đến tờ bảy ý kiến trên số đặc biệt này. Chỉ xin trích trong mỗi bài một vài đoạn cốt yếu.
Hai vấn đề khiến các bạn lưu ý trong những bài gửi đến đó : « Tình trạng Thanh Niên hiện thời » và vấn đề « Lý tưởng và Hành động của Thanh Niên ». Toàn thể các bạn đều đồng ý về sự chơi bời truy lạc của Thanh Niên, với những ước vọng tầm thường.

ĐEM so sánh thanh niên khoảng mươi năm về trước, với thanh niên ngày nay, ta chưa thấy điều gì thực khác nhau về quan niệm dân sinh ; khác nhau họa chăng có đa số ngày nay hành lạc ở những nơi nhà chứa, nhà « sầm », ở những tiệm hút, tiệm nhảy.

Cũng vẫn những ông học sinh đạo mạo, nghiêm trang ở các trường cao học, trung học hay cao đẳng tiểu học, cũng vẫn cái hoài bão thi đỗ và làm việc các công sở, làm « quan ». Trong chốn hương thôn, cũng vẫn những sự tranh dành về chiếu trên, chiếu dưới, về miếng thịt, nấm rỗi. Bạn thanh niên có đôi chút học thức vẫn chỉ có một ý chí từ nghìn năm lưu lại : xuất chính ; bạn thanh niên ở chốn thôn quê vẫn chỉ quanh năm lo đến một việc : làm đòn anh trong làng.

Vân-Trung

Vậy muốn thay đổi tình hình ấy, phải làm thế nào ? Tất cả các bạn đều một ý kiến : Sự rèn luyện tinh thần. Một hal bạn mong mỏi ở sự thay đổi của tình thế trong nước, nhưng cũng đều đồng ý về phương diện tinh thần. Thanh niên ta thiếu nhân cách và nhiều tính tốt khác.

THANH niênl hy vọng của quốc gia ! Thanh niên Việt-Nam ngày nay cần phải đi con đường tiến thủ khác. Cuộc đời mới đã mở rộng phạm vi hành động cho tài lực ta, ta cần phải theo một phương châm khác :

Ta phải lập ý chí
Ta phải mưu tự lập.
Ta phải trọng danh dự.

Lập ý chí, mưu tự lập và trọng danh dự. Thanh niên ta cần như thế trước nhất. Hẳng làm đầy đủ cho mình, sau hẳng nghĩ đến sự hiểu thốn của người khác.

Vân-Trung

DÙ ta ở nhà quê hay ở thành phố, chung quanh chúng ta lúc nào ta cũng thấy đầy rẫy những cảnh khốn cùng, những sự khô sở xấu xa riêng của nước ta.

Trước tình thế đó, ai mà không mong một cuộc cải cách.

Cũng như thanh niên các nước khác, thanh niên chúng ta cũng sẵn sàng sự ham muốn làm việc. Chúng ta mong đem tài lực ra để thay đổi xã hội về mọi phương diện. Bó là ý tưởng chung của hết thảy thanh niên ta.

Trần-gia-Mô

TRONG lúc ấy thi bao nhiêu bạn của tôi đang lẩn lóc trong những công việc mà tuổi trẻ chưa nên làm : làm chính trị chẳng hạn. Và một lớp nữa đang dần dần xả ngã vào vực truy lạc.

Bản kết thanh niên lại để gây lối

TÔI nghĩ đến thanh niên trong nước, trong ấy có cả tôi. Tôi cảm thấy một sức mạnh, nhưng một sức mạnh rời rạc, không có trật tự, không có quy củ, không có tổ chức. Cả một lớp thanh niên, khỏe mạnh có, tinh khi có, dũng cảm có, lòng tin tưởng có, nhưng tan tác mỗi người một ngả, đuổi theo bao nhiêu hoài vọng mà không ai đạt được ý mình.

Thái-bá-cao

KÈU gào của họ là kêu gào ở sa mạc. Ngày lại ngày, thanh niên vẫn ăn, chơi và tối tối hàng trăm tiệm hút vẫn đông khách, tiệm nhảy làm việc cả đêm là thường.

Những hạng thanh niên nhô được hoàn cảnh và đồng bào, học đến nơi đến chốn ; đi tây về hay ở đại học đường ra : họ làm gì ? Thật

mùi lòng mà thấy họ vẫn theo con đường cõi bất định : « Tìm một việc làm, hưởng vợ đẹp, tiền lâm ».

Ng-tiễn-Lợi

Rồi vào con đường truy lạc, họ bị quyến rũ bởi những thèm muốn, khao khát. Họ không mang vào mình một bộ đồ đáng giá ; họ ít khi bỏ vào mồm một thức ăn ngon. Tóm lại, do xã hội bất công, họ không được toàn quyền hưởng những cái gì mà người như họ được hưởng ; đến cái tình yêu họ cũng không thể đủ quyền đoạt được.

Vân-Hảo

THẾU niêm hư hỏng nhiều quá. Bao học sinh trẻ tuổi như quên kỷ luật nhà trường, giáo huấn của gia đình và cả bồn phận của họ. Họ

đã hoa mắt với những cái choáng lộp ; mê mẫn với sự khoái lạc. Họ như con thiêu thân đâm đầu vào cõi chết.

Ng-bá-Thuyết

TÂM trí của họ không có đất mà sinh sôi, nầy nở. Rát cục lại, họ đã lẩn theo dấu xe cũ, mãi miết trên con đường khoa cử, tranh cướp bằng nẹp bằng kia để cày cục lấy một chỗ ngồi trong các công sở.

Thì là họ đã quả quyết dấn thân họ vào một cuộc đời « đầy ánh sáng và hương phấn yêu đương ». Họ đã vui với những cô gái đẹp quanh mình — với khói thuốc phiện — với những tiệc rượu thâu canh.

Thú xác thịt đã chiếm đoạt họ.

Không có lỗi nào là họ không sống vào những bar, tiệm hút, nhà chứa như những đoàn quân cảm tử.

Họ đã tự dấn thân vào cuộc đời truy lạc bão thù, hôi tanh.

Người không tên

một phong trào thanh niên, gây lấy một sức mạnh riêng cho thanh niên, đưa thanh niên vào một cuộc đời đẹp đẽ hơn, đấy là những điều mong mỏi tha thiết của một thanh niên muốn sống đầy đủ tuổi trẻ của mình.

Thái-bá-cao

Có một người làm tròn việc ấy là ... chính phủ !

Bằng ba phép sau này, chính phủ giải thoát thanh niên :

1. Nới rộng phạm vi trong việc học.
2. Tự do ngôn luận.
3. Công nghệ hóa.

Nguyễn tiễn Lợi

NHƯ ta, một ban thanh niên tình anh mà bà lại chỉ biết khen thôi à ? Ta dành đóng vai anh M thấy cái gì hay thì thích chí, không biết mình là người có thể đủ tài năng như kẻ khác mà không biết đúng à ? Không ! Ta phải tìm cách tiến, tiến mãi để theo đuổi mục đích, mặc dầu những sự cản trở...

Ta sẽ nhớ câu : « anh phải làn luồn lỵ nhả rằng đời người có thể tốt đẹp hơn : đời anh và đời người khác » của André Gide là đúng.

Ngô thuỷết

TRÔNG lại quãng đời qua, anh thấy tuyệt vọng nếu không thấy ngày nay.

Phải, ngày nay nội các binh dân lên cầm quyền đã rời một tia sáng đến đám binh dân tối tăm ở thuộc

dia. Những luật che chở nhân công, tuần lễ 48 giờ, bắt đầu ban bố.

Sau cuộc biểu tình lao động ler Mai, anh Ba thấy mình từ nay sẽ không le loi ở cái đời vất vả nứa. Chung quanh anh, hình như đã có một thứ uy quyền thiêng liêng bảo vệ. Cái sức mạnh vô hình xưa kia đè nén, áp bức, hình như cũng nhẹ bớt đôi phần. Anh sung sướng nhận thấy nhân phẩm mình đã được người ta phải kính trọng.

Nguyễn xuân Huyên

TA học giỏi, được lâm. Ta có tài, hay lâm. Nhưng ta đừng cho thế là đủ. Vì cái học, cái tài không đi kèm với nhân cách, chỉ là cái học, cái tài thừa.

Có lẽ, thiếu niên ta còn mang trong máu cái di vết của nền giáo dục xưa. Xưa, học cốt để nhớ nhiều chữ, không cần hiểu rộng, và thứ nhất không cần phải phán đoán. Cái óc bình phàm tựa hồ như không có, như chết đã lâu đời.

Không có một câu nào làm tôi ngượng ngùng bằng câu của ông nguyên toàn quyền Sarrault đã nói, đề ca tụng công nghiệp nhân đạo của nước Pháp ở nước Nam : « Trong cái tro bụi người ấy, nước Pháp đã muốn làm nay nở ra người ».

Phản cốt yếu của giáo dục là đào tạo những con người cứng cỏi, độc lập, khảng khái, cương quyết, biết lẽ phải và một cái chân lý cao xa.

Nhà văn André Gide khuyên ta : « người hổn hển hết thảy sách vở,

quên hết cả cái dĩ-vãng, quên người dì nữa ; quyền luyện với nhân loại và vũ trụ ; thành lâm, tha thiết mà tự tìm lối le sống ở đời ! »

Ta nên tin ở đam mê của ta. « Bao bối, bạn hãy cố tìm thấy ở bạn cái người mà bạn mong chờ, như người ta lọc kim khí ở trong quặng. Trong mỗi một người, có không biết bao nhiêu cái « có thể » tuyệt hay, tuyệt đẹp » (André Gide). Duy-Tiến

TÔI không nói đến học sinh, vì một số lớn chỉ biết mài miết chương trình học đã vạch sẵn sàng. Ngoài ra, họ không có tinh thần đoàn kết tổ chức những công cuộc xã hội lớn lao mà học sinh các nước đã làm, như ngày cạnh ta, học sinh Tàu chẳng hạn. Gần đây, họ đã tổ chức những cuộc chợ phiên lấy tiền giúp học sinh nghèo và các nạn dân. Trong các công cuộc ấy, những người tổ chức có nhiệt tâm thi rết it.

Môn khóa học, đam thanh niên chia hẳn ra làm hai phái :

Phái thứ nhất là những người giật được mảnh bangle. Đó là cái đích mà họ ngầm ngay từ khi bắt đầu cấp sách đến trường. Rồi lần lượt họ đặt dấu chấm vào đời thanh niên bằng « vợ đẹp, con khôn ». Một khi đạt được rồi, họ lại trở lại sống một cuộc đời phẳng lặng : no cơm, ấm áo. Nhưng trong cái đời « sáng vác ô đi, tối vác về », biết đâu chẳng ăn bao điều đau đớn.

(Xem tiếp trang 29)

THANH NIÊN VỚI CÔNG VIỆC XÃ HỘI

của NHẤT LINH

ĐÃ ĐẾN GIỜ THỦY TRIỀU LÊN !

« Thanh niên phải quả quyết ra làm việc, có thể làm được, và phải làm lấy, đừng mong nhờ ở người khác. »

TRƯỚC hết, tôi xin định rõ nghĩa hai chữ thanh niên: theo ý tôi, thanh niên là những người từ hai mươi đến bốn mươi tuổi (vào quãng ấy, chữ giới hạn không hẳn nhất định như vậy).

Công việc xã hội tôi muốn nói tới là những công việc để thay đổi xã hội, làm cho xã hội cao hơn, đẹp hơn.

Như vậy muốn làm công việc xã hội, hàng thanh niên ta phải là hăng thanh niên có học, không phân biệt giàu nghèo, trai gái.

Hạng thanh niên ở nước ta có một đặc sắc mà thanh niên Âu-mỹ không có: chúng ta được hấp thụ một văn hóa mới, khác hẳn văn hóa của các cụ ta. Chúng ta thấy không ăn nhịp với hoàn cảnh chung quanh, nhưng vì thế chúng ta mới có thể đem cái mới đến cho xã hội để hoàn cảnh từ nay t ở di sản ăn nhịp với chúng ta và hăng thanh niên đến sau chúng ta.

Có một đặc sắc ấy nên chúng ta có một trách nhiệm đặc biệt.

Đối với trách nhiệm ấy, bước đường của thanh niên chúng ta từ trước tới nay đã đi ra sao, thế nào và nay đến đâu, đó là điều mà chúng ta nên nhận xem, đánh dấu lối.

Từ trước, thanh niên hứng hờ với công việc phải làm, vì nhiều cù: chủn, bia đại gia đình và nền tảng tuân lý cù cù vững. Thanh niên ta chỉ lo cho gia đình được an no, thân mình được sung sướng; một ít tuổi đã già, hay chán đời, buôn vò vèn, hoặc cho rằng công việc xã hội quá sirs minh.

Cũng có lẽ vì độ ấy bọn thanh niên có học mới còn ít quá, chưa biết sức mình nên đã quá hy vọng ở những chỗ đáng lẽ không nên hy vọng. Các bạn đó vì thế chưa dám nghĩ đến: quả quyết ra làm việc, có thể làm được mà phải làm lấy chứ đừng mong ở ai nữa, vớ i ích.

Vì chưa dám nghĩ như trên nên các bạn nhường chỗ cho các cụ già, có khi để mặc các cụ, phần nhiều là phụ họa theo, cũng có khi công kích kịch liệt, phần vứt nhưng vẫn chưa nghĩ đến việc: làm lấy. Đề các cụ cầm đầu và hoành hành, lẽ cù nhiên

là các cụ đi theo đường của các cụ, tức là con đường cũ từ trước tới nay. Không phải lỗi ở các cụ, vì các cụ không có mới thì làm thế nào đổi mới được xã hội.

Rồi thanh niên sống qua mấy năm khủng hoảng về tinh thần. Người ta nói: thanh niên truy lạc; người ta không tin ở thanh niên, người ta mỉa mai khinh miệt. Nhưng chính lúc đó là lúc thanh niên sắp bùng phát dậy, trước khi có gió bão bao giờ cũng o ả, khó chịu mãi il lâu. Thanh niên có khảng hoảng, có băn khoăn mới nghĩ đến tìm lỗi đi, mở mắt nhìn ra xã hội và trong lòng thấy dần dần nâng ra cái vui mới mẻ, khỏe mạnh của những người dã tin ở sức mình và muốn hoạt động.

Nhờ ở sức làm việc của các bạn thanh niên, toàn thể xã hội cũ kỹ này có đổi mới và tốt đẹp hơn không, tương lai sẽ cho ta biết rõ. Riêng tôi, tôi tin, tin một cách chắc chắn, ở loạt đóng thanh niên dãy tiên có học mới này. Họ dãy định bắt tay vào làm việc, lối sẽ có một sự thay đổi. Tốt hay xấu? Lầm nhà thủ cựu vẫn bài ngửi bão nhau và nhiều lần đã bức bối kêu lớn: để bọn nàg làm việc, lối họ sẽ phá đỗ những cái hay của cõi nhân, những cái quốc hồn quốc túy, xã hội lối sẽ đổi bại, hỏng hò. Riêng tôi, tôi không thấy có cái gì là hỏng được, bởi lẽ không có cái gì có thể hỏng hag nói quá đi, cái gi cũng hỏng rồi.

Đối khác, đối khác dì! Sau một hồi quay đầu nhìn về thế giới cũ, tha thiết mong được thấy tia ánh sáng của cõi nhân để soi lối cho mình, tôi chỉ thấy lỗi lầm, tôi chỉ thấy mực nát, trống rỗng. Thoát, thoát ra cho mau, thoát ra khỏi cái cảnh xã hội hiện thời, đổi mới đi, không cần biết cái mới ấy thế nào miễn là có cái gì mới lạ, đó là những lời kêu liều lĩnh nhưng thành thực của một hạng thanh niên dã dào khổ quá rồi.

Như ý tôi, nếu có thay đổi thi

chỉ có hơn lên; tôi cho điều ấy (xin nhớ lúc nào tôi cũng đứng về phương diện xã hội) đúng như một luật về vật lý học:

Thay đổi = Hợp trước.

Cái học mới đã đem đến cho loại thanh niên mới những « nết lối xã hội » mà loại học trứ nho cũ không có. Tôi không so sánh hai bên về mặt luận lý. Tôi chỉ so sánh về mặt xã hội thôi. « Nết lối xã hội » là những nết cần cho công việc nâng cao trình độ xã hội, tức là công việc xã hội mà tôi nói đến trong bài này.

Thanh niên sẽ đặc thắng trong công việc xã hội. Các bạn nhỏ sự học mới, có những cái mới mà các cụ không biết đến, các bạn lại có những « nết lối xã hội » là những lợi khí để thực hành chương trình thay đổi xã hội. Những nết lối ấy là: có chí tò chør, xếp đặt; biết trọng kỷ luật; biết giữ trách nhiệm; hiếu và tin ở sức mạnh của lối họp nhau lại; có tinh thần đoàn kết; không có lầm lẫn, hỗn loạn về giá trị tài năng từng người (1); không cầu thả, thế nào xong thôi, mà phải thế nào cũng chưa đủ, chưa cần thận.

Chứng ấy « nết lối » nếu các bạn theo được khi làm công việc xã hội thì lo gì các bạn không thành công.

Trước kia ta vẫn tưởng lầm rằng nếu trong bạn có độ một vài ông

thật giỏi, đồ thật cao, một vài ông « trang » là lúc khác xã hội sẽ thay đổi « hấp một cái » để như trời ban tay. Thực ra, một vài « ông trang » (mà ta đã có rồi) chỉ làm thỏa cái lồng kiệu càng vô lý của ta. Nay ta đã tỉnh ngộ: xã hội có thay đổi là phải nhờ ở số đông, một số đông có những « nết lối xã hội »; số đông ấy làm việc cho dám bình dân. hòa lẩn với họ để giáo hóa họ và cùng nhau nghĩ cách thay đổi cảnh sống chung, thay đổi hoàn cảnh xã hội. Toàn thể xã hội tiến đều, dẫu chỉ cao lên được một ít còn quý hơn là đứng yên mà trong đó có một dùm « ông trang » không liên lạc gì với dân chúng cả.

Muốn làm thử việc gì thì làm, muốn dùng cách gì thì dùng, thanh niên có học ngày nay không thể mình chỉ biết mình, bình tĩnh ngồi trong lâu đài kín bưng, mà làm ngơ công việc thay đổi xã hội.

Chỉ có thanh niên làm được, nên thanh niên phải làm. Nay thanh niên đã bắt đầu rồi; phong trào dã nhóm, không sức gì cản được nữa. Đã đến giờ thùy triều lên.

NHẤT LINH

1.) Không là y sĩ, kỹ sư, phải tin rằng y sĩ kỹ sư hơn minh về khoa chuyên môn của họ. Không là họa sĩ mà tuồng minh làm được hơn một họa sĩ là bồn loạn giá trị.

— Đó may biết Thanh Niên trí thức là gì?

— Thanh Niên trí thức là thanh niên thức đêm để học chứ gì!

Tại 158, Đường cầu Cửa Đông
(153, Bd Henri d'Orléans, Hanoi)

TÉL. 386

D' CAO-XUAN-CAM

Tốt nghiệp tại Đại Học Đường Paris
nguyên Trung-ký bệnh-viện
quản đốc chuyên trị
Bệnh Hoa Liễu và Nội thương

KHÁM BỆNH { Sáng 8h đến 11h30
Chiều 3h đến 6h

Khi cần kíp mời về
nhà lúc nào cũng được.

Có phòng dưỡng bệnh
và hộ sinh

Rượu Chồi Hoa-Kỳ

Các bà sinh nở muốn khi ra cữ, được đỡ da, thấm thịt mạnh khỏe như thường, không lo té-thấp, đã lại được ngay. Chỉ roa Rượu Chồi Hoa-Kỳ thi không le ngoài gi hối. Rượu Chồi Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, té-thấp, thê-thao, đau lưng, đau minh, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tim bịt, saigán, bí đòn, bí ngô, chảy máu, đứt tay, cảm ban, cảm sốt, cảm khói hêt, kiến hiệu vô cùng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Đại-lý)

Phòng-tich CON CHIM,

và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-Kỳ, Cao-Mèn, Laos.

RƯỢU CHỒI HOA-KỲ
Hộp lớn: 150 grs. brut: ₫ 1.000
Hộp nhỏ: 80 grs. ₫ 600

VÔ-BỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ

3 — Place Negrer,
Bờ-hồ — HANOI

Con đường hành

Ý kiến của: Đào-duy-Kỳ, Vũ-dinh-Hòe, Cung-giú-Nguyên,

Phong trào thanh-niên và ý nghĩa của nó.

của Đào Duy Kỳ

Ông Đào-duy-Kỳ là một thanh niên trí thức trẻ tuổi rất sốt sắng với công việc xã hội. Trước kia ông đứng chủ trương tờ Bản dân, và hiện giờ là trưởng đoàn « thanh niên trí thức » mà chúng ta thấy hoạt động trong cuộc đời tiếp các ông Godart, Vial và cuộc biểu tình lao động ngày 1er Mai.

Dưới đây, ông bày tỏ ý kiến về phong trào thanh niên trong nước.

DÀNG băn khoan lo nghĩ về một cơ quan ngôn luận riêng của thanh niên, chúng tôi đã được cái tin báo Ngày Nay ra số đặc biệt về Thanh Niên, thỏa mãn một phần ý nguyện.

Số đặc biệt này sẽ cung cấp cho bạn đọc nhiều tài liệu về trạng thái tinh thần của thanh niên, về những nỗi đau đớn, e chề của thanh niên, về những điều khát vọng cùng là tương lai của thanh niên.

Với một cái chương trình đầy đủ như vậy, chúng tôi thiết tưởng cái nhiệm vụ của số đặc biệt này cũng đã nặng lấm rỗi, và riêng về phần chúng tôi cũng không mong gì bàn ra ngoài vấn đề ấy. Chúng tôi lại lấy làm vui lòng được tỏ bày ý kiến theo quan điểm chính trị của mình trên một diễn đàn trung lập.

Sau khi kể qua lịch trình của phong trào Thanh niên trí thức nước ta, từ các năm 1930-31 đến 1936 năm Mão trận binh dân lên cầm quyền, sau khi nói về cách tranh đấu của Thanh niên, những cuộc đời tiếp các ông Godart, Vial, và biểu tình 1er Mai, ông Kỳ nói đến sự thành lập của đoàn Thanh niên trí thức:

Sự tiến bộ (của phong trào thanh niên) đã chứng thực bởi những công tác của một nhóm thanh niên gần trâm người trong một hình thức công khai rất thấp. Họ tổ chức một cái thư viện để lấy chỗ tụ tập và huấn luyện cho nhau. Nhờ thế mà đã đào tạo thêm được một số phần tử chắc chắn. Từ Bản dân do chúng tôi đứng chủ nhiệm, vì thế mà ra đời với cái mục đích là duy trì phong trào thanh niên và phụng sự quyền lợi của dân chúng.

Nhưng đến sau vi phong trào thanh niên không đủ điều kiện khách quan để phát triển, và trái lại, phong trào quần chúng lại cần có những cơ quan ngôn luận ủng

hộ, nên những người chủ trương tờ Bản dân, dành phải xoay nó ra một cơ quan tranh đấu của quần chúng lao động.

Tuy nhiên nhóm thanh niên vẫn còn một số người giác ngộ chia chán ở lại, và trong thời yên lặng, họ hết sức để tâm về sự nghiên cứu lý thuyết và thời cuộc.

Công việc cứ tiến hành cho đến ngày được tin chi đảng Xã-hội cùng nhóm Tin Tức và các giới lao động tổ chức cuộc biểu tình trong dịp 1er Mai. Không do dự chút nào, nhóm thanh niên liền cử ngay đại biểu đến yêu cầu chi đảng Xã-hội cho tham gia vào việc tổ chức.

Thật là một cơ hội quý báu cho thanh niên trong sự công-khai-hóa phong trào của họ, vì từ trước đến giờ họ vẫn chủ trương làm việc hoàn toàn trong phạm vi pháp luật, và hết sức tránh những việc gì có tính chất bí mật, nguy nan.

Ngày 1er Mai với cuộc biểu tình không lồ của nó đủ cho người ta thấy rõ cái lực lượng quan trọng của thanh niên. Nhưng cho đến ngày hôm ấy, phong trào thanh niên bè ngoài chỉ hạn chế ở trong phạm vi tri thức và trong khi biểu tình, sau tấm biển « Đoàn thanh niên trí thức », ta chỉ thấy các học sinh viên chức sở công, nhưng người tự học, những người làm công các sở tư, v.v. còn các thanh niên thợ thuyền, nông dân, phụ nữ thì họ vẫn trực tiếp tham gia vào các phong trào tổ-hợp (mouvement corporatif). Vì nhận thấy rõ cái tinh chất biệt phái của mình, nên sau ngày 1er Mai, nhóm Thanh niên trí thức đã đề nghị cùng thanh niên các giới khác : thợ thuyền, nông dân, phụ nữ, cùng họ hợp tác để thành lập một đoàn thanh niên Dân chủ mà chúng đã nói ở trên.

Tổ ý tín nhiệm về sự giác ngộ, lòng nhiệt thành của thanh niên trong cái giờ nghiêm trọng này, ông Đào-duy-Kỳ kết luận :

— Chỉ phản đối và tinh doanh kết của thanh niên trên thế giới là một tấm gương sáng láng cho chúng ta noi theo, và là một cái sức mạnh dốc thúc chúng ta phải mau di đến sự tổ chức một Đoàn thanh niên dân chủ thật vững vàng và rộng rãi.

Thanh niên trí thức và đoàn Ánh Sáng

của Vũ-dinh Hòe

Sau khi bàn về sự kháng hoang tinh thần của thanh niên, sự băn khoăn đi tìm một lý tưởng, ông Vũ-dinh Hòe nói đến cái công việc mà thanh niên phải coi là một sứ mệnh thiêng liêng : công việc cải tạo xã hội.

K HÔNG còn ngăn ngại gì, ta hăng hái dùng đủ phương lược để chế riêu, để hủy bỏ những chế độ ác nghiệt, những tục lệ vô ý thức, mà không do dự gì, không nghĩ ngợi gì, theo mới, hoàn toàn theo mới để tạo thành một xã hội mới hợp với cuộc đời mới.

Nhung muôn công việc cải cách có hiệu quả thực sự, ta phải nghĩ đến cả toàn thể dân chúng và trong công việc cải cách phải có một lý thuyết để hướng dẫn sự hành vi.

Lý thuyết đó là « lý thuyết xã hội », vì không còn có lý thuyết nào thích hợp với nhân đạo, với lẽ phải, với công lý hơn; cho nên trong khi phản đối để cải cách xã hội, các bạn vẫn nghĩ và chỉ nghĩ đến quyền lợi của quần chúng lao động, chỉ phản đối để thực hành những sự thay đổi có ích cho toàn thể quần chúng lao động.

« Đoàn Ánh Sáng » ra đời

Các bạn thanh niên hoan nghênh nhiệt liệt vì thấy « đoàn Ánh Sáng » không phải là một hội thiện, công cuộc Ánh Sáng không phải là một công cuộc làm phúc.

Anh em thanh niên chúng ta đã hưởng ứng sốt sắng với ý nghĩa Ánh Sáng. Nay đến lúc làm việc. Chúng ta hăng hái, quả quyết, hứa hẹn với nhau sẽ mang hết tám lực, dùng hết tài năng để thực hành cái ý tưởng đó. Và chúng ta sẽ không bao giờ quên rằng công việc của đoàn Ánh Sáng chỉ là công việc trong cái chương trình bao la mà anh em chúng ta định làm, công việc cải tạo xã hội theo tư tưởng xã hội.

Vũ-dinh Hòe

Đời trẻ trung

của Cung-giú-Nguyên

Ông Cung-giú-Nguyên, chủ bút tạp báo « Les Cahiers de la Jeunesse » ở Nha-Trang, là một thanh niên rất sốt sắng với tinh thần mới: công việc của ông được nhiều bạn trẻ hoan nghênh.

MỘT cuộc điều tra dân số sài đi nra trong xã hội ta có thể làm cho thấy chân giá trị của thanh niên Việt-Nam Bất kỳ ở tỉnh nào, ở thành phố nào trong xứ, ta có thể gặp hàng người thay mặt cho đám gọi là « tương lai của nước nhà », xét cuộc đời họ sống, xét nghề nghiệp, nhất là xét cách dùng thời giờ rảnh, để ý đến cử chỉ và ngôn ngữ của họ thì có thể đoán được mục đích ở đời của họ.

Nếu có người bị quan sẫn, thì sau cuộc điều tra, không khỏi thắc phiền : « Nước ta không có thanh niên ; dân ta không có tinh thần ». Vì sao gọi trẻ được, những người hép lòng, hép trí, chỉ lo cho một cảnh thực tế nhỏ nhen ; những người ích kỷ mà hi vọng cao nhất là được tăng lương hay có chút

phạm bùm ?

Cái kết quả không tốt mà ta thấy ngày nay, là công việc của đời trước một phần. Thành niêm ta đã được xem như thứ cây trồng ở chậu. Sức mẩy cây đáng lẽ để cho này nở ngoài đất rộng, lại phải người bắt sống trong quang đời nhỏ hẹp.

Buồn tiếc, cho một đám người, ta không nên quên rằng có đám khác — chỉ trong nơi công việc của họ thi biết — vẫn giữ được tinh thần trẻ trung. Cuộc đời của họ, cuộc đời có cả lý tưởng với hành động, chính là cuộc đời mà người người mong cho lan rộng ở xứ này. Họ vẫn có khi sai đường, hành động lầm lúc không phải cách, nhưng vẫn cũng đủ làm tiêu biểu cho tinh thần trẻ, cho tinh thần mới. Cái điều quan trọng của tuổi thanh niên là đó ; còn phải hay quấy, có kết quả hay thất bại, thì để cho thời gian phanh rộ.

Cung-giú-Nguyên

Thanh niên với nạn thất học trong dân chúng

của Phan Thành

Ông Phan Thành đại biểu Trung kỳ tại Đại hội nghị Đông-dương, ở đó ông đã nhiều lần bênh vực quyền lợi của dân chúng, là Tổng Thư ký « Hội chống nạn thất học » mới thành lập. Sự sốt sắng của ông đối với công việc xã hội khiến mọi người phải mến phục

TÔI muốn trước hết nói một sự vui mừng của tôi, mà cũng có lẽ của nhiều người. Anh em thanh niên bây giờ đối với sự học đã có một cái quan niệm mới và rất đúng hoặc giả nói cao thượng cũng không phải quá đáng. Một số đông đã thấy rằng học không phải là chỉ chạy đến bằng cấp, không phải chỉ tự nhối sọ với những bài vở rườm rà mà mình chỉ hiểu một cách mập mờ hay là không hiểu gì cả.

Một sự lo lắng đã nảy ra trong đám thanh niên học sinh. Sự lo lắng ấy phát biểu ra bằng những câu hỏi này : Phải học thế nào ? Phải xem sách gì và xem thế nào ? Phải làm thế nào cho tư-tưởng được vững vàng, chắc chắn, và tránh khỏi những sự khuyết điểm trong đầu óc ?

Trả lời cho câu hỏi : Học để làm gì ? có nhiều anh em đã biết nói một cách minh bạch và không một chút bối rối : học để mà biết, nghĩa là hưởng những vui thú trong sự biết.

Tư-tưởng đối với việc học đã thay đổi nhanh chóng, thanh niên đổi với tinh thần chung quanh mình, nhất là đổi với cái tham vọng đại

động của thanh-niên

Phan-Thanh, Hoàng-gia-Linh, Xích-Đạo, Nhân-Nghĩa

võ dân chúng bị thất học, cũng theo đó mà they đổi. Thấy rằng mình cần phải học để bồi khuyết bao nhiêu sự thiếu thốn của mình — những sự thiếu thốn khó chịu như sự thiếu cơm ăn, hay thiếu tự do — ; lại thấy rằng tuy mình chưa chắc sau này đi được xa trên đường học vẫn như mình ước vọng, nhưng hiện bây giờ vẫn chưa đến nỗi phải từ biệt bàn ghế các học đường, lẽ tất nhiên thanh niên không thể quên bao nhiêu anh em trong dân chúng đang thiệt thòi vì cái nạn thất học.

... Giúp cho anh em trong dân chúng biết đọc, rồi sau khi biết đọc, giảm đọc, hai điều đó, thanh niên đã hết sức lưu tâm đến. Trong nhiều cơ hội mới đây anh em thanh niên đã lô rằng lo sự học cho mình chưa đủ mà còn phải hò hào cho toàn thể dân chúng được học.

« Chống nạn thất học », « Trường học cho tất cả mọi người » đó là bài ca khẩu hiệu hiện thời của thanh niên.

Tôi đã được dự một cuộc họp anh em thanh niên. Sau khi bàn qua nhiều vấn đề vừa cần thiết vừa quan trọng, anh em đồng thanh ưng thuận một bản biểu quyết : « Trong sự hoạt động của chúng ta, chúng ta hết sức lưu ý đến những công cuộc có tính chất xã hội, có tính chất cải cách. Chúng ta đã tham gia vào việc giúp dân bị lợi thi sau này chúng ta cũng hết sức ủng hộ những phong trào truyền bá sự học trong dân chúng những tổ chức mục đích là xây cho họ những cái nhà sạch sẽ, cao ráo.

Phan-Thanh

Công việc thanh niên

Của Hoàng-gia-Linh

Vấn đề giáo dục dân quê là một vấn đề cần thiết. Nạn thất học trên ngập cả thôn quê. Sau khi kết thúc sự hại của nạn đói, tục lệ hư hại, mê tín, không biết về sinh v.v., ông H. G. Linh tổ bầy một ý kiến rất hay về sự giúp đỡ của Thanh Niên.

Tôi nghĩ đến việc tổ chức những cuộc nói chuyện tại các nơi thôn dã

Có nhiều người sốt sắng hò hào lập trường học ở các làng các xã, lập thư viện hoặc in thực nhiều sách báo bán phát cho dân.

Song ta cũng nên hiểu rằng làm cho dân ham học ngay là một vấn đề rất khó, âu là ta sẽ tìm cách giảng dạy cho họ biết cải cách sự sống của họ, về mọi phương diện trong một thời kỳ, trước khi thực hành việc lập trường học và thư viện ở các làng.

Tôi nghĩ đến việc tổ chức những cuộc nói chuyện tại các nơi thôn dã.

Các cuộc nói chuyện ấy có lẽ có ảnh hưởng sâu xa và mạnh hơn các bài báo, vì ở nhà quê, dân ta đâu sao vẫn ít người biết đọc và thích đọc.

Thanh niên ta có thể gánh vác được công việc này.

Chúng ta sẽ nói chuyện về mọi vấn đề : vệ sinh, pháp luật, thể thao, hay những sự cải cách tục lệ trong làng. Chúng ta cần phải gần họ luôn để bảo cho họ nhớ đến những điều ích lợi của sự học, và để cho họ dần dần biết trọng và yêu những trường học cùng thư viện sẽ lập ra sau này ở làng họ.

Hoàng-gia-Linh

Tinh thần đoàn kết

Của Xích-Đạo

ĐOÀN KẾT sinh ra sức mạnh, đó là một sự hiền nhiên, mà rõ rệt, ai cũng nhận thấy. Song, dưới từng chế độ xã hội khác nhau, tinh thần đoàn kết sẽ là vật chịu mến, hay căm hờn, tùy theo sức mạnh của nó sẽ có ý nghĩa là áp bức, bóc lột hay giải phóng.

Sức mạnh sẽ là một phương tiện tranh đấu tạm thời, nếu tinh thần đoàn kết chỉ xuất hiện trong khi hoạn nạn, bằng những công cuộc cứu tế ở ách, hay những lúc bị áp bức, bằng lối tẩy chay khiêu khích, hay những cuộc khởi nghĩa bồng bột.

Nhiều đoạn trong lịch sử, đã giúp ta nhận thấy rằng nếu quan chúng chỉ đoàn kết bởi sự cấp bách của tình thế, thì sức mạnh cũng chưa đủ để tẩy trừ biến cố.

Nay, nếu ta muốn có một lợi khí tranh đấu vĩnh viễn, và hiệu nghiệm, tinh thần đoàn kết cần phải luôn luôn xây dựng trong lúc bình thường, mà sự thối thíc hay cấp bách của hoàn cảnh sẽ chỉ là những dịp để ứng dụng cái sức mạnh tổ chức, sẵn sàng. Có như vậy thì việc đời cải thiện đời sống của anh em cần lao mới được mau lẹ và chắc chắn.

Vậy, lấy giải cấp tranh đấu làm chuẩn đích và giới hạn, nhiệm vụ

của chúng ta thanh niên ngày nay, là phải hướng dẫn tinh thần đoàn kết ngầm ngầm sẵn có giữa quần chúng, nó đã phô diễn sức mạnh một cách uy nghiêm trong dịp ngày mồng một tháng năm vừa qua.

Xích-Đạo

Thanh niên nước ta cần phải có tổ chức, có huấn luyện.

Của Nhân-Nghĩa

Tặng các vị Ủy viên và Đoàn trưởng Hướng đạo.

THANH NIÊN đi đâu?

Để trả lời câu hỏi đó, một phái văn sĩ đã tả cái đời truy lạc ghê tởm của thanh niên. Một phái nữa đã kéo ta sống lại những năm biến động 1930-31. Như họ muốn bảo ta : Phải sống cái đời hồi hộp rùng rợn của những « chiến sĩ cách mạng » năm xưa để rồi ngã xuống dưới viên đạn, hay bỏ mình nơi lao tù, thì đời sống mới thật có ý nghĩa.

Vậy ra nếu không muốn sống cái đời bằng phẳng, thanh niên chỉ còn có thể chọn một trong hai con đường này : hoặc là đắm mình vào vòng truy lạc, hoặc là nhảy vào những cuộc bao-động?

Không còn có cách nào khác làm cho đời ta có ý nghĩa nữa sao?

Có.

Tham gia vào những công cuộc có tính cách xã hội.

Bằng cách nào?

Bằng cách đóng tiền hội viên, rồi cứ đứng yên trong bống tối, thì chỉ là tham gia một cách thụ động. Phải hoạt động! Nghĩa là phải gánh vác một trách nhiệm gì, to hay nhỏ.

Nhưng ta thử hỏi : trong một trăm người ra làm việc xã hội, có bao nhiêu người thành thực, không hề vì danh, hay vì lợi?

Số « chiến sĩ trung thành » rất hiếm. Tại trước khi ra làm việc xã hội, Thanh niên chưa có tổ chức, chưa có huấn luyện.

Ông Nghĩa bàn về cách tổ chức đoàn Hướng đạo, muốn

người ta sẵn sàng đến hàng thanh niên 17, 18 tuổi trong đoàn, hàng « Hướng đạo thanh niên », huấn luyện họ trở nên những người « sẵn sàng giúp ích » cho xã hội, giúp đỡ người khi có nạn, và truyền bá trong dân chúng những thường thức về cách sống mới và vệ sinh.

« Trong nước, phải có hàng nghìn, hàng vạn Hướng đạo thanh niên như thế », lời ông Nhân-Nghĩa.

Có lần chúng tôi đã nghĩ đến tên tốt đẹp : « Việt Nam Thanh Niên đức tri thệ dục liên đoàn » (Ligue pour l'amélioration morale, intellectuelle et physique de la Jeunesse Annamite), viết tắt : Jeune Annam. Có lần chúng tôi đã nghĩ đến xột khẩu hiệu của đoàn : Khỏe và giúp ích ; đến một phương trâm của đoàn : Kỷ luật và danh dự ; đến một lời hứa của đoàn sinh trong một cuộc lễ long trọng : Tôi xin hứa làm một người dân mạnh trong một nước mạnh.

Nhưng có sao lại phải lốn bao công trình xây một tòa nhà mới trên một khu đất mới, khi ta đã có một nền tảng sẵn sàng là : Gia đình hướng đạo ?

Nhân-Nghĩa

Bước đường đi

của K. L.

NHÌN cho kỹ cuộc biều tình ngày 1er Mai, chúng ta không những chỉ nhận thấy nó biều lộ tinh thần đoàn kết của thanh niên mà thôi, nó lại còn hình dung cái mầm của một hình thức cụ thể đoàn kết thanh niên nữa. Anh Liệu, đại biểu thanh niên và lao động tri thức đã dám tả tinh hinh ấy trong bài diễn văn. Anh nói :

« Càng chung một cảnh ngộ, càng mang một nguyên vọng, tất cả anh chị em thanh niên có tổ chức hay chưa tổ chức cần phải lập một Mặt trận của Thanh Niên để góp sức với các lớp dân chúng khác trong cuộc tranh đấu đòi quyền lợi ».

Mặt trận thanh niên, sớm ngày nào hay ngày ấy, để thực hiện 3 khẩu hiệu :

- Cải thiện đời sống vật chất.
- Cải thiện đời sống tinh thần.
- Cho thanh niên đã có quyền và tự do.

Muốn cho được như vậy, chúng ta, thanh niên, cần phải nắm tay các lớp dân chúng khác, đòi cho được : quyền tự do và tự do.

Một người thanh niên
K. L.

Pleurez beaux yeux . . .

si vous avez de la joie ou de la peine. Ne retenez pas vos larmes par crainte de transformer en deux ruisselets noirs votre cosmétique. Le nouvel ARCAN-CIL imperméable permet les pleurs ou le rire sans que la beauté de vos cils soit le moins da monde ait érée. Ne contenante pas de savon, il ne pique réellement pas et ne rend pas les cils cassants. Au contraire grâce à l'huile de tortue qui lui est incorporé ARCAN-CIL active la poussée et le renouvellement des cils, les rend soyeux et souples. En vente partout en 8 nuances seyantes et en une qualité spéciale pour les femmes qui désirent allonger, fortifier et courber leurs cils sans le farder, ARCAN-CIL-INCOLORE, au prix de 60 francs la boîte publicitaire.

AGENT EXCLUSIF

COMPTOIR COMMERCIAL

59, Rue du Chanvre - Hanoi

NHỮNG ĐIỀU KHUYẾT ĐIỀM

THANH NIÊN ta thường bị người châm biếm, chỉ trích, đỗ cho cái tiếng phá hoại trật tự xã hội một cách vô ý thức. Ta không nên lâng thê làm bẩn khoăn, bức rọc, vì thanh niên nước nào cũng vậy, đời nào cũng vậy, cũng đều mang tiếng như thế cả.

Tuy nhiên, ta phải tự tìm lây những điều khuyết điểm của ta. Thanh niên phải có can đảm xét nét mình một cách khắc nghiệt. Trong những điều chỉ trich, hẳn có một vài phần hợp với sự thực, ta cần phải trọng sự thực và tự nhận lây những điều ta thiếu thốn :

Người ta bảo thanh niên nhẹ dạ, nồng nỗi và hay a dua. Điều ấy đúng.

Người ta bảo thanh niên chỉ có cái bồng bột, cái nhiệt thành nhất thời như mớ lửa rơm, chỉ ưa những sự dễ dàng và hay nản trước những điều khó khăn. Điều ấy cũng đúng.

Thanh niên ta lại còn thiếu óc sáng kiến, không có trí xé đoán theo khoa học, không ham biết, không chịu nghiên ngẫm nghĩ ngợi cho sâu sắc, và đáng trách hơn, không có vẻ đặc sắc gì có thể làm nổi bật cái nhân cách riêng của thanh niên lên được.

Nhiều đức tính, ở thanh niên, còn hóa ra nét xấu nữa : cái tính hiền lành, ưa hòa bình, thường đưa thanh niên đến sự nhượng bộ và sự phục tòng một cách dễ dàng ; cái tính bình tĩnh, ít giận dữ, ít ghen ghét, thường khiến thanh niên trở nên thờ ơ, lãnh đạm, không tin tưởng gì đầm thắm đến cực điểm. Một thanh niên không say mê, không si cuồng, không phải là một thanh niên đáng khen.

Bao nhiêu tật xấu của Thanh Niên.

Và trong những tật xấu ấy, ta nhận thấy nhiều cốt tật của dân tộc An-nam, khiến ta rất mến nghĩ đến câu phè bình cay độc của vị cựu-thủ-hiến Paul Doumer :

« Lúc người Pháp bước chân đến Đông-dương, dân An-nam đã sẵn sàng
để làm nô-lệ ».

Hoàng Đạo

THANH NIÊN CHUNG TA LÀ MỘT THANH NIÊN KHÔNG SAY MÊ,
KHÔNG HAM BIẾT, KHÔNG CÓ ĐẶC SẮC, KHÔNG CÓ TÌNH KHÍ.

Uốn tóc điện 9\$50 - 86\$00 một cái — Uốn lông mi 0\$90 một cái — Uốn tóc thử không lấy tiền
CHỈ DÙM — LÀM ĐẸP — UỐN TÓC ĐIỆN

Chỉ dùm : Cách trang điểm mà cách tư ý làm massage (soa nắn) lấy cho người thêm đẹp theo lối Mỹ, soa nắn mặt và người. Giúp cho dáng đi đẹp và thân thể soa nắn sinh tươi, v.v... Tư làm lấy ở nhà, dễ dàng không phiền gì mà nhu ý. Bán đủ hàng trang điểm làm đẹp vừa ý các bạn lâm lǚ.

O' xa xin gửi linh hóa giao ngàn (contre remboursement) ở ga hoặc nhà giầy thép rất tiện.

Mỹ Viện Amy 26, Hàng Than — Hanoi

Uốn tóc thường 1\$80 2\$80 một cái

LƯÂM

HI VỌNG CỦA CHÚNG TA

TANH NIÊN ta nhiều khuyết điểm.

Nhưng sự tể-nhận ấy không làm cho ta nản lòng.

Vì, với lòng háng hái của tuổi trẻ, thanh niên có thể cứu vãn tình thế một cách dễ dàng.

Thanh niên ta, cũng như thanh niên khác, có những đức tính chung cho cả mọi thanh niên. Năm hai mươi tuổi là năm thanh niên nào cũng mong mỏi có lý tưởng để theo, có người để mà yêu, có trật tự để mà kiến thiết. Thanh niên nào trong lòng cũng đầy tính vị tha, đầy ý yêu đời.

Nếu may được sinh ra trong một thế giới hoàn hảo, nhíp nhàng, thì lòng ta chỉ có thể phán khởi thêm.

Nhưng, nhưng thực tế đã dấy vỗ tim hồn đầy thơ của ta, và từ đấy, lòng khát khao lý tưởng và hi sinh dần dà khô héo, hay đặt vào những nơi không xứng đáng...

Cho đến lúc nào ta tự nhận thấy những điều ta khuyết điểm và mạnh bạo tước bỏ các cốt tật để theo đuổi một nghĩa vụ thiêng liêng.

Thanh niên ta ngoài những đức tính chung cho thanh niên, còn có thêm tinh hiếu học, và có trí thông minh, để nhập tâm những điều sở đặc.

Với những đức tính ấy, ta có thể diễn bô những điều khuyết điểm, và hy vọng một tương lai sáng láng.

Muốn thế, ta chỉ cần tâm niệm mấy điều cần thiết :

Tự xua đồi lây mình, tự tìm lây đường đi. Những lời khuyên của các bậc lão-dai chỉ là những lời khuyên quá rụt rè, nhu nhược.

Luyện lây khí cho cương quyết rắn rỏi, rồi sau khi đã đem hết trí thông-minh ra suy nghĩ để hiểu rõ tâm hồn mình, để tìm lây những đặc tính của ta, nhân-cách riêng của ta, có đủ can đảm hành động theo nhân cách riêng ấy.

Tìm lây một lý tưởng mà yêu mến, mà say mê, mà thờ phụng, mà mơ tưởng. Cố khi lầm và cố khi lindh giấc rồi sẽ đau đớn, khổ sở, nhưng ta nên nhớ rằng không có cái gì ta mơ tưởng mà có thể coi là cao xa quá đỗi, càng cao xa lâm hồn ta sẽ càng đượm hương thơm của sự vô cùng tận, của sự tự do bất ngát.

Hoàng-Đạo

CẦN PHẢI CÓ CAN ĐAM LÀ MÌNH. CẦN PHẢI SUY NGHĨ VÀ
TIN TƯỞNG. LUYỆN TÍNH KHI CẦN HƠN LÀ LUYỆN TRÍ.

Nếu quý ngài muốn đỡ tốn thời giờ và tiền bạc thì nên dùng một cây đèn manchon hiệu

PETROMAX RAPID

N. 827 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N. 828 — 300 bougies
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N. 829 — 500 bougies
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

Đèn PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đoạt một kỷ-lục mới trong kỹ-nghệ đèn manchon
KHÔI PHẢI SÔNG BẰNG RƯỢU ALCOOL :

KHÔNG ĐẦY MỘT PHÚT ĐỒNG HỒ ĐÃ THẤP SONG CÂY ĐÈN :
MUỐN ĐỐT BẰNG DẦU HỎI HAY DẦU SÁNG CŨNG ĐƯỢC :

Thiết là một thứ đèn chế tại Đức quốc hoàn toàn tiện lợi và bền bỉ vô cùng, xưa nay
chẳng có thứ đèn nào sánh kịp.

Đại lý độc quyền sứ Đông - Dương :
Etablissements **DAI-ICH** — 29, Bd Tongdophuong, Cholon
Chuyên mòn bán đủ các kiểu đèn manchon và đồ phụ tùng các kiểu đèn.

Ông Bertrand

(Tiếp theo trang 11)

— Bởi vì... lấy thí dụ chính nước Pháp. Ở hải ngoại, người ta chỉ thấy được có một hạng người Pháp giống nhau, hạng di & thuộc địa, người ta cho rằng dân Pháp chính là những người một « khuôn mẫu » ấy. Thực ra thì không thể, người miền nào có phong tục miền ấy. Tôi là người dân nước Pháp nhưng cũng là người của miền tôi, và khi được nói chuyện với người làng tôi bằng tiếng thô ám, tôi thực lấp làm sung sướng. Mỗi miền nước Pháp là một nước Pháp nhỏ họp lại thành nước Pháp lớn. Tại sao trong cái nước Pháp lớn ấy, xứ Việt Nam lại không giữ đặc tính và tục lệ riêng mình?

Chúng tôi hỏi đến hạng thanh niên du học gần đây, thì ông vui vẻ đáp:

— Tôi thấy những người ấy là những người tàn tiễn cả; có khi tàn tiễn quá: họ tẩy hơn cả người tây...

Đôi mắt tươi cười của ông cùng với cái giọng riêng lúc ông nói câu vừa rồi khiến cho câu ấy thêm được bao nhiêu ý mai mỉa.

Về các cách giải trí mới, chúng tôi hỏi ý kiến ông đối với những cuộc vui mới có trong mấy năm gần đây, như lập ngày hội để vui đùa, nghịch ngợm trong các cuộc chợ phiên và ưa khêu vũ. Ông đáp:

— Khêu vũ, dùa nghịch, tôi thấy đó là dấu hiệu của sự hoat bát, có hại gì cho thanh niên đâu? Một thanh niên trí thức quá (une jeunesse trop sage) là một thanh niên ốm. Người ta nói người Annam bình tĩnh, nhưng tôi thấy khác. Ví dụ ở Hà-nội, những nơi lặng lẽ nhất lại là những phố có nhiều người Pháp ở. Phố của người Nam, hay cả đến những làng mạc nhà quê nữa, sự sống rất hoạt động, người ta tấp nập không mấy lúc ở yên...

Chúng tôi không đợi tìm liên lạc, hỏi ông một điều cần biết nhất và đã làm băn khoăn một phần thanh niên Việt Nam trong ít lâu nay: việc chính phủ định bỏ trường Mỹ-thuật.

Ông Bertrand đáp:

— Các ông không lo. Vừa mới sáng hôm nay, tôi đã dự vào hội đồng bàn tính về việc ấy. Chính phủ sẽ không bỏ trường Mỹ-thuật, lại còn định mở rộng phạm vi thêm, thí dụ ngoài những ban đã có và vẫn giữ nguyên, sẽ lập thêm ban mỹ nghệ thực hành nữa để đào tạo lấy những người thợ riêng.

— Đó thực là một tin mừng cho các nghệ sĩ Việt Nam, và cho cả nước Nam nữa. Chúng tôi ai cũng hết sức lo sợ cho sự triết bộ một môn học cần thiết cho văn minh nước chúng tôi... Ngoài sự mở mang trường Mỹ Thuật, ngoài có thấy cần phải lập ban đại học văn - chương, toán pháp, hay khoa học không?

Ông đáp:

— Chính phủ đương bàn tính về việc lập một ban chuyên môn khoa học. Còn về ban đại học văn chương, tôi thấy chưa đến nỗi cần lầm. Vả lại lập ban đại học để gây lấy một số giáo sư không có chỗ dạy là một điều nên tránh. Thanh niên Annam chuộng văn thi đã có những buổi diễn thuyết bằng tuan.. Tôi tuy sắp đến hạn nghỉ, nhưng vẫn cố làm cho các cuộc binh văn diễn thuyết nhiều hơn lên...

Mười phút mà chúng tôi xin đỡ nhân lên gấp quá sáu lần rồi, chúng tôi không dám lạm dụng quá nữa. Lúc đứng dậy tiễn hai người khách trẻ tuổi, bậc lão thành đáng kính kia còn cho chúng tôi được nghe những câu rất phấn khởi.

Ông nói rằng ông rất lạc quan với thanh niên Việt Nam, và rất có cảm tình. Ông cho rằng Đông Dương chiếm một chỗ rất tốt ở viễn đông và chẳng bao lâu... mọi việc sẽ ổn thỏa. Không bao

THANH NIÊN THÔN QUÉ

(Tiếp theo trang 13)

— Vậy anh hãy quá bộ đến té xá để quan sát về hình thức đê, rồi sẽ quan sát đến đời sống của đê.

— Làng ta trông có vẻ phong phú mà sao tôi toàn gặp những người không phong phú tí nào?

Anh D. mỉm môi lại, lay đưa lên nhô râu. Lúc anh suy nghĩ điều gì, thường hay có thói quen ấy.

— Cái ấy cũng chỉ tại óc các cụ hủ quá. Các cụ chỉ chăm chú việc sửa định, sửa miếu. Các cụ không có thời giờ nghĩ đến con em. Thế mà đồng tiền đồng nong thì ở tay các cụ cả. Còn cái vẻ phong phú kia là của riêng những ông nhà giàu, chứ của đâu những người mà anh toàn gặp.

Chúng tôi yêu lặng đi... Công nhà anh D. hiện ra sau lũy tre...

— Sao nhà anh thấp lè té thế này? Mà sao chỗ cao ráo, có nền, có thềm xây gạch hẳn hoi thì anh không làm? Hinh như trước cũng có cái nhà ở đấy thì phải?

— Anh đoán đúng đấy. Trước kia tôi cũng có nhà gạch, lợp ngói, chẳng kém gì nhà anh. Nhưng mà... rồi sau nhà nước bảo rờ đi, làm cái nhà tùng tiêm đủ ở thôi. Thế rồi

giờ nên bị quan hết, dù gấp bao nhiêu trở lực và những hồi khó khăn. Những sự đau khổ có ích cho thanh niên nhiều. Mà thanh niên thời nào chẳng gặp những bước như thế?

— Chính tôi, (lời ông Bertrand) tôi đã từng biết những nỗi lòng đong của lúc thiếu thời, đã từng học, từng thi, đã dỗ củ nhân và đã thất nghiệp.

Ra đến ngoài, nhìn lại tòa nhà đồ sộ là trường Đại Học, chúng tôi mới chợt nhớ rằng con người vui tính, hoạt bát và giản dị ấy là ông Giám đốc nhà học chính, người cầm cân nảy mực cho tương lai trí thức của cả nước Nam.

Xuân-Diệu và Thể-Lữ

tôi nề lời nhà nước làm cái nhà này đấy.

Nghé giọng anh nói có vẻ khôi hài, nhưng nụ cười của anh nhiễm vẻ mỉa mai và hơi chua chát.

Năm anh đứng dậy chắp tay một cách khôi hài. Chúng tôi bắt tay nhau, thân mật.

Anh Ch. đáp câu hỏi của tôi:

— Được... Nhưng đây tôi chỉ xin nói cái khoảnh mà tôi cốt ra để bệnh vực cho mấy anh đàn em mới bao xã những khóa này. Họ bị bắt ép phải nhận mỗi anh hai sào đất bắc để khai khẩn. Các cụ chỉ miễn thuế cho một khóa là ba năm. Ấy là họ nài xin mãi mới được thế. Tôi đứng lên kể hết các nhẽ thiệt thòi của họ, ép các cụ phải cho thêm hạn nữa tức là sáu năm mới phải nộp thuế.

— Các cụ ưng chứ?

— Ưng, nhưng mà không can hệ bằng việc này. Các cụ để ra những chín mẫu chia cho bốn thôn về việc tế thánh, nghĩa là để làm gì thì anh biết đấy. Tôi lại đứng lên xin làng lấy ra hai mẫu, hai mẫu thôi để nuôi thêm một ông giáo trước khi xin nhà nước. Vì làng có nhiều trẻ đã đỗ sơ học yếu lược mà không có tiền lea tinh để theo lớp trên. Các cụ ưng. Kè các cụ cũng dễ bảo đấy chứ. Nhưng các cụ chỉ nhất định cho một mẫu (1) Anh tính, một mẫu thì họ sống làm sao được. Việc giáo dục là việc tối cần cho dân quê mà các cụ bà tiên thế.

Anh Qu. đứng lên dõng dạc nói:

— Nếu tôi là chánh hội, tôi sẽ cho đào mồi thôn một cái giếng, tôi sẽ xin nhà nước cấp thêm ông giáo dạy lớp nhì, lớp nhất. Nếu quý nhà nước không đủ nuôi ông giáo, tôi sẽ xin trích riêng ở làng ra hằng năm mẫu, mười mẫu. Phải biết, ai chả có con, rồi con ai mà chẳng phải học. Tôi sẽ...

— Anh sê, anh sê, nghĩa là hiếu giờ chưa làm được!

Chúng tôi nhìn nhau cùng cười.

Trần-Tiêu

Tin sau cùng: Một mẫu ấy, các cụ đã đem phân phát cho các thôn về việc tế thánh rồi.

NGUYỄN-XUÂN-TÙNG

KIẾN-TRÚC-SƯ

Số 2 Phố Nhà thờ (Rue de la Mission) Hanoi

Vé Kriev Nhỏ
và nhận thêm mọi công việc kiến trúc

Tiếp khách: Sáng từ 9h30 đến 11h30 Chiều từ 4h đến 7h

THANH NIÊN HUẾ

(Tiếp theo trang 20)

tại đây chúng Huế hết lòng hoan hô những người có tài trong kỵ lasso diễn. Đó là một sự khuyến khích có hiệu quả để đưa những thanh niên vào con đường thê dục. Đó cũng là một cái may và một cái hay. Vì thanh niên Huế đã được tiếng lười nhất về sự săn sóc vẻ đẹp của thân thể.

Thanh niên thất nghiệp — Thanh niên thất nghiệp ở Huế đều được gia đình bảo dưỡng cho một cách đầy đủ. Họ gần như không thiếu thốn gì hết. Họ cũng không quá thất vọng vì phần nhiều đều có việc làm tạm. Những thanh niên thất nghiệp con các nhà phong phú mới đáng lo ngại và dễ ý. Họ là đội quân liên phong dẫn các thanh niên khác vào con đường trại lạc và cờ bạc, họ chỉ ao ước cho người khác phục vụ cách ăn chơi ngông cuồng của họ. Hạng thanh niên này lại là hạng người được nhiều người chuộng nể nhất ở Huế. Vì hạng thanh niên này đều là con ông hoàng, bà chúa, con quan, con các nhà triệu phú.

Kết luận — Phần đông thanh niên Huế đều xem quan trường như lý tưởng của họ. Dùng tay vào một việc gì họ không quyết liệt đến cùng. Họ mai mẫn nguyện quá đến mất cả sự cố gắng. Thanh niên Huế hầu như dù các điều kiện cần yếu như: thông minh, sức mạnh, lý trí, để trở nên những thanh niên đứng đầu của thời đại. Nhưng họ chỉ trổ nên người có ích nếu:

1. Vào quan trường nhưng đừng xem quan trường là lý

tưởng của mình.

2. Chớ xem công sở trọng hơn tư sở, chức tước hơn thanh danh.

3. Hăng hái để thoát ly gia đình cõi

4. Đem hết tâm hồn và sức lực để theo một lý tưởng chính đáng.

5. Hăng hái và quyết liệt đến cùng, đừng lúc nào mâu thuẫn thi

Và sau đây là lời ông Pérego sứ thần nước Ý ở Singapor, sau cuộc điều tra rất kỹ lưỡng về thanh niên ba kỵ:

«Thanh niên Huế là thanh niên Hà-nội bớt sự hiếu học và lòng dũng cảm.

«Thanh niên Saigon là thanh niên Huế bớt tinh thần quan trường».

THANH-TỊNH

Thanh niên diễm đàn

(Tiếp theo trang 22)

Nhiều người cho những sự áp bức hàng ngày là dĩ nhiên mà họ chỉ có một cách đối phó rất êm đềm là nín thở hay im lặng. Nhưng ra ngoài, họ vẫn là hạng người tai mặt trong xã hội.

Phái thứ hai là đám thanh niên bị nhà trường ném ra ngoài công với hai bàn tay trắng, hoặc có bằng nhưng không thi hay chạy được một việc trong công sở.

Họ lang thang trên đường đời với một tấm lòng ủ mê, và một tâm hồn buồn bã. Họ chỉ thấy tối tăm! Khi họ đánh tự an ủi bằng những việc mà người ta gọi là tầm thường.

Phạm Ngọc Côn

NHỚ ĐÓN XEM

TỰA THƠ THƠ
của THẾ-LƯ

Một thanh niên
công chức Huế

— Làm việc ngoài ra muốn được tiền, ông còn muốn gì nữa không?

— Muốn lập một cảnh gia đình êm ấm.

— Chì thế thôi!

— Còn nữa chứ, lập xong gia đình tôi muốn đi du lịch.

— Nhưng công việc buộc chân ông lại ở sở thì sao?

— Ủ, còn cái khó ấy nữa mà tôi quên. Nếu vắng thì lập gia đình xong tôi có học cho lành nghề để chiếm một địa vị cao quý hơn.

— Nếu có g việc hàng ngày không cho ông dã thì giờ để theo đuổi chí hướng thì sao?

— Thì thôi. Tôi có thiệt hại gì đâu. Vì vào được công sở dã là một cái may rồi. Tôi cũng biết còn lắm công việc khác tự do hơn sung sướng hơn. Nhưng công việc ấy không hứa trước cho mình một tương lai chắc chắn và rực rỡ. Trong một trăm người đi chỉ được mười người là đến tận đích.

— Xin lỗi, nếu chẳng may ông không vào được công sở thì sao?

— Tôi cũng không biết được. Thất nghiệp là chuyện dã dành. Có lẽ cục chí lầm tôi ra buôn bán cũng nên.

— Ông dã ra sao ông không ra chăn chỉnh và khuếch trương nghề ấy?

— Tôi ưa nghề ấy thật, nhưng sau công sở. Vì công sở tuy ít lương nhưng có chừng mực và chắc chắn. Anh còn lại gì xã hội annam mình nữa! Giàu có bạc vạn họ cũng cho là trọc phú. Và ra làng không có tước phầm, họ cũng cứ gọi là dân...

THANH-TỊNH

Phòng văn «chớp»

(Tiếp theo trang 4)

— Có tha lối cho về lánh lò mò: vì sao có thời học?

— Vì con gái học nữa trưởng không ích gì? Vả lại thầy me em thường nói: Con gái cần đức hạnh nhiều hơn cần sức học.

— Có cũng đồng ý với thầy me cô?

— Vâng. Nhưng có nhiều chuyện khác em lại không đồng ý.

— Có thử kể cho một chuyện.

Áp úng:

— Như bảo em lẳng chồng sớm và không cho em lựa chọn lảng.

— Theo cô thì chồng cô sau này phải là hạng người nào?

E then:

— Hàng nào cũng được. Mễn em có thể nói với chúng ban: Em dí lảng chồng chứ không phải em bị dí lảng chồng, là được.

— Nhưng hạng nào hơn?

Đỗ má:

— Nếu được người chồng biết dàn thật hay thì hơn.

— Vì cô là nữ nhạc sĩ?

Đỗ măt:

— Không phải. Vì em biết ca Nam Bằng nhưng chưa có ai biết dàn hóa theo giọng em.

— Thế đến bao giờ cô mới muốn lấy chồng?

— Em không biết.

NGUYEN VAN TONG

NAM HỌC HIỆU
tại nhà
44 — Hàng Cót

NỮ HỌC HIỆU
sắp mờ riêng tại
46 — Hàng Cót

Bắt đầu từ vụ hè này, nữ học sinh học riêng lớp. Cho nam và nữ học sinh, đều có đủ lớp từ Enfantin đến Supérieur.

Và lại có thêm lớp chuyên dạy Pháp-văn và Toán-pháp để luyện học sinh thi vào các trường Cao-Đẳng-Tiểu-Học.

Khai giảng vào ngày 27 Juin 1938

Xin nhớ rằng: Nhà trường chỉ nhận các trò nào có phụ huynh dẫn đến xin học.

Trường THĂNG - LONG

CÁC LỚP NGHỈ HÈ NĂM NAY

sẽ khai giảng ngày thứ sáu 24 Juin 1938 hời 7 giờ sáng

Lễ phát phẩn thưởng long trọng cho học
trò trường THĂNG LONG hôm 4 Juin
1938 tại nhà chớp bóng MAJESTIC
QUAN GIÁM ĐỐC HỌC CHÍNH ĐỘNG DƯƠNG CHỦ TỌA

Thi học bổng

Niên khóa 1938-1939, trường
Thăng - Long đã trù một số tiền
2.816\$ để cấp học bổng cho học
trò nghèo.

Kỳ thi học bổng định vào ngày
thứ bảy 20 Août hời 7 giờ sáng.

Muốn hỏi thè lè, xin viết thư đến phòng
thư ký nhà trường phố Bourret, Hanoi

ĐÈN MĂNG - SÔNG COLEMAN

Hiệu đèn măng-sông có borm
tốt nhất bên Hué - Kỳ.

Sáng nhất, chắc chắn dẽ dàu.
Đèn Coleman có 2 cỗ sáng :

200 — 300 bougies

300 — 500 bougies

Có thú dùng dầu xăng.
có thú dùng dầu hỏi.

Manchon — Măng-sông

Coleman nhän xanh

N. 999 200 — 300 bougies

N. 1111 300 — 500 bougies

800 — 500 bougies

Có trù bán nới:

Lê huý Lê, 70, Rue des Paniers

Đặng văn Tân, 29, Rue du Coton

Quảng hưng Leng, 79, Rue des Paniers

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles
scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages . . . 0\$09

Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.89

Ramotte de 100 — quadrille multiple . . . 0.70

Plumier laqué, couvercle chromes 0.80

Compas spanoplics : 15 et 4 pièces 0.65 à 0.35

— plats nickelé reversible double usage . . . 1.00

— plats nickelé en pochette 3.10-1.63 à 0.98

Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O PAPETERIE — LIBRAIRIE
HANOI — HAIPHONG

Sâm nhung bách bộ Hồng-Khé

Thuộc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Cai Hòn-Khê »

Thuộc phong tình Hồng-Khé

Nhà thuốc HỒNG-KHÈ

88. Phố Chợ Hôm — Hanoi (Route de Hué)

VIỆC CHIM SƯỜ THANH - HÓA

là một chứng cứ can hệ... về tài đoán về gia sự của

M^{tre} Khanhson

Một câu trích ở trong bức thư của M. Lê-huy-Hoạt, chồng cô Kim-Nhung, viết cho Mme Khanhson ngày 28 Février 1938 :

Tôi xin nhắc lại về phần tình duyên, con cái, ngoài đoán đúng quá, hiện giờ tôi đang gặp cảnh gia biến ; tôi xin thú thực riêng cùng ngài « tôi lày phải người vợ không ra gì, làm nhiều điều càn rô » tôi đã tha thứ cho nhiều lần mà vẫn chứng nào tật ấy không chữa, nay lại tư thông với một vị sư ở chùa trong thành phò tình tôi, lại lừa cả người em gái tôi mà dẫn đi theo nữa. (nay mai sẽ có báo đăng, chắc ngài coi sé rõ)

Ái muốn coi bài khoa học, gửi chữ ký, tên, tuổi kèm theo ngân phiếu 7 hào cho

M^{tre} Khanhson — 36, Jambert, Hanoi

JEUNESSE STUDIEUSE !!!

Pensez à vos progrès, pensez à vos succès,

Inscrivez-vous à

L'ECOLE FENELON

Enseignement primaire & primaire supérieur

65 bis, Rue de Reinach — Hanoi
(Phố Liên Trì, sau Hội Chợ)

Une des plus grandes écoles
— privées du Tonkin —

OUVERTURE DES COURS DE VACANCES :
27 JUIN 1938

Vị cứu tinh của các bệnh nhơn
HOA LIỀU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ ỦNG HOÀN sô I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai, Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đau cho độc nhập cột đi nứa thuộc SƯU ĐỘC BÁ ỦNG HOÀN cũng tòng lời gốc độc ra đứt tuyệt, khỏi cần trừ càng không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ONG - TIEN**
11, Rue de la Soie, Hanoi